

C/2024/1791

22.3.2024

P9_TA(2023)0325

Zapewnienie bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych

Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 14 września 2023 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))⁽¹⁾

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

[Poprawka 1, chyba że wskazano inaczej] (*)

(C/2024/1791)

POPRAWKI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (**)

do wniosku Komisji

2023/0079(COD)

Wniosek w sprawie

ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dostęp do surowców ma zasadnicze znaczenie dla gospodarki Unii, **transformacji cyfrowej i ekologicznej, bezpieczeństwa i obrony** oraz dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Istnieje grupa surowców nieenergetycznych i nierolnych, które ze względu na swoje duże znaczenie gospodarcze i narażenie na wysokie ryzyko niedoboru, często spowodowane wysoką koncentracją dostaw z kilku państw trzecich, są uważane za krytyczne. Wiele tego rodzaju surowców krytycznych odgrywa kluczową rolę w transformacji ekologicznej i cyfrowej **zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem** i jest wykorzystywanych w zastosowaniach obronnych oraz **w sektorze lotniczym**

⁽¹⁾ Sprawa została odesłana do komisji właściwej w celu przeprowadzenia negocjacji międzyinstytucjonalnych na podstawie art. 59 ust. 4 akapit czwarty Regulaminu (A9-0260/2023).

(*) Niniejszy dokument jest skorygowaną wersją tekstów przyjętych mającą na celu zapewnienie zgodności wszystkich wersji językowych. Dodano definicję, która na skutek błędu technicznego została pominięta w poprzedniej wersji, i przenieśmowano odpowiednio definicje (korekta w art. 2).

(**) Poprawki: tekst nowy lub zmieniony został zaznaczony wytłuszczonym drukiem i kursywą; symbol ■ sygnalizuje skreślenia.

⁽¹⁾ Dz.U. C ... z ..., s. ...

*i kosmicznym, dlatego w najbliższych dziesięcioleciach popyt na nie będzie gwałtownie rósł, trzeba zatem wprowadzić środki mające złagodzić tę sytuację i chronić Unię przed rosnącym światowym niedoborem podaży w stosunku do popytu. Ponadto w przyszłości może wystąpić duże ryzyko zakłócenia dostaw surowców wykorzystywanych w innych sektorach, np. w rolnictwie, sektorze zdrowia lub budownictwie. Jednocześnie zwiększa się również ryzyko zakłócenia dostaw z powodu nasilania się napięć geopolitycznych i konkurowania o zasoby. Ponadto nieodpowiednie zarządzanie zwiększonym popytem na surowce krytyczne może przynieść negatywne skutki środowiskowe i społeczne. Wobec tych tendencji trzeba podjąć działania, by zapewnić dostęp do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych przez **zmniejszenie wzrostu popytu**, wspieranie rozwiązań zastępczych i zwiększenie efektywności, a dzięki temu zmniejszyć krytyczny wpływ oczekiwanego **gwałtownego wzrostu popytu w Unii, w celu zagwarantowania odporności gospodarczej i otwartej strategicznej autonomii Unii.***

- (1a) *Oprócz rosnącego popytu na surowce pierwotne i wtórne rośnie zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników. Niedobór wykwalifikowanych pracowników w Unii jest już krytyczny, również w sektorze surowców, który do 2030 r. będzie potrzebował dodatkowych 1,2 mln wykwalifikowanych pracowników w samym tylko segmencie elektromobilności i odnawialnych źródeł energii. Unia powinna zatem wspierać państwa członkowskie w zapewnianiu szkoleń i rozwijaniu umiejętności oraz rozważyć konkretne działania na szczeblu Unii, np. utworzenie europejskiej akademii surowców, by dostarczyć utalentowanych pracowników sektorowi surowców i materiałów zaawansowanych oraz przekwalifikowywać i podnosić kwalifikacje obecnych pracowników.*
- (1b) *Wobec stanu bezpieczeństwa w Europie i na świecie trzeba jak najszybciej znaleźć sposób na wzmocnienie odporności łańcucha dostaw, także w sektorze obrony.*
- (2) *Ze względu na złożony i transgraniczny charakter łańcuchów wartości surowców krytycznych nieskoordynowane działania krajowe służące zapewnieniu bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować zakłócenie konkurencji i fragmentację rynku wewnętrznego. Dlatego chcąc zagwarantować funkcjonowanie rynku wewnętrznego, należy opracować wspólne ramy unijne, by wspólnie, **uczciwie i sprawiedliwie** stawić czoła temu istotnemu wyzwaniu **w pełnej zgodności z mającymi zastosowanie unijnymi zasadami konkurencji i pomocy państwa.***
- (3) *Po pierwsze, aby skutecznie zapewnić dostęp Unii do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych, w ramach tych należy ująć środki mające zmniejszać rosnące ryzyko dla dostaw do Unii, podnosząc jej zdolności w całym łańcuchu wartości surowców strategicznych, w tym na etapach wydobycia, przetwarzania i recyklingu, tak by osiągnąć wskaźniki referencyjne określone dla poszczególnych surowców strategicznych. **W odniesieniu do recyklingu celem powinno być zwiększenie zdolności do recyklingu każdego surowca strategicznego, przy uwzględnieniu wykonalności technicznej i ekonomicznej.** Po drugie – jako że Unia będzie w dalszym ciągu polegać na przywozie – w ramach tych należy ująć środki służące zwiększeniu dywersyfikacji dostaw surowców strategicznych **dla Unii, w szczególności mające zmniejszyć bezpośrednią i pośrednią zależność od niewiarygodnych partnerów, a jednocześnie wspierać wykorzystanie alternatyw i substytutów tych surowców krytycznych i zmniejszać ślad środowiskowy, by zredukować lub ograniczyć popyt na te surowce.** Po trzecie, należy zapewnić środki zwiększające zdolności Unii do **wskazywania, monitorowania i ograniczania istniejącego i przyszłego ryzyka dla dostaw oraz do szybkiego podejmowania odpowiednich działań.** Po czwarte, w ramach tych należy ująć środki umożliwiające zwiększenie **zoptymalizowanego** obiegu zamkniętego i zrównoważoności surowców krytycznych zużywanych w Unii **oraz wspieranie badań i rozwoju alternatywnych, innowacyjnych materiałów i metod produkcji mogących zastąpić surowce zużywane w Unii. Ponadto należy podjąć działania ograniczające wzrost zapotrzebowania na surowce krytyczne przez zwiększenie efektywności i zastępowanie materiałów w całym łańcuchu wartości.***
- (4) *Aby skupić środki określone w niniejszym rozporządzeniu na najważniejszych surowcach, należy opracować wykaz surowców strategicznych oraz wykaz surowców krytycznych. Wykazy te powinny też służyć do kierowania działaniami państw członkowskich w osiąganiu celów niniejszego rozporządzenia oraz do koordynowania tych działań. W wykazie surowców strategicznych należy uwzględnić surowce mające duże znaczenie strategiczne ze względu na zastosowanie w technologiach strategicznych będących fundamentem transformacji ekologicznej i cyfrowej, w zastosowaniach obronnych lub **w sektorze lotniczym i kosmicznym**, oraz charakteryzujące się potencjalnie dużym niedoborem światowej podaży w stosunku do prognozowanego popytu, gdy zwiększenie*

produkcji jest stosunkowo trudne, na przykład ze względu na długi czas realizacji nowych projektów mających zwiększać potencjał podaży. Aby uwzględnić możliwe zmiany technologiczne i gospodarcze, **a także ryzyko ad hoc wynikające np. z konfliktów geopolitycznych lub katastrof naturalnych**, wykaz surowców strategicznych należy okresowo weryfikować i w razie potrzeby aktualizować. Żeby działania mające zwiększać zdolności Unii w całym łańcuchu wartości oraz jej możliwości monitorowania i ograniczania ryzyka dla dostaw, a także zwiększać dywersyfikację dostaw zostały ukierunkowane na surowce, w których przypadku są najbardziej potrzebne, odpowiednie środki powinny mieć zastosowanie wyłącznie do surowców wymienionych w wykazie surowców strategicznych.

- (5) Wykaz surowców krytycznych powinien zawierać wszystkie surowce strategiczne oraz wszelkie inne surowce o dużym znaczeniu dla całej gospodarki Unii, w których przypadku istnieje wysokie ryzyko zakłócenia dostaw. W celu uwzględnienia ewentualnych zmian technologicznych i gospodarczych Komisja powinna – tak jak robi to obecnie – prowadzić okresowe oceny na podstawie danych o produkcji, handlu, zastosowaniach, recyklingu i zastępowaniu szerokiej gamy surowców, z myślą o aktualizacji wykazów surowców krytycznych i strategicznych w sposób odzwierciedlający zmiany ich znaczenia gospodarczego oraz ryzyko dla ich dostaw. Wykaz surowców krytycznych powinien zawierać te surowce, które osiągają lub przekraczają progi znaczenia gospodarczego i ryzyka dla dostaw, bez klasyfikowania ich według stopnia krytyczności. Wspomniana ocena powinna bazować na średniej z najnowszych dostępnych danych obejmujących okres pięcioletni. Środki określone w niniejszym rozporządzeniu dotyczące punktu kompleksowej obsługi obejmującej wydawanie pozwoleń, planowanie, poszukiwanie surowców, monitorowanie, obieg zamknięty i zrównoważoność powinny mieć zastosowanie do wszystkich surowców krytycznych. **Prognozuje się, że światowy popyt na surowce krytyczne wkrótce przekroczy podaż, co oznacza, że stworzenie równych warunków działania dla innowacyjnych i zrównoważonych alternatyw ma kluczowe znaczenie dla Unii. Wymaga to nie tylko inwestycji w badania, ale także stworzenia warunków rynkowych, które pozwolą odnawialnym substytutom konkurować z tradycyjnymi surowcami kopalnymi. Dlatego Unia powinna z wyprzedzeniem podjąć działania mające złagodzić problem spodziewanego wzrostu zużycia surowców krytycznych w stosunku do prognoz, bez narażania swojej bazy przemysłowej. Wykaz surowców krytycznych i związanych z nimi priorytetów należy uwzględniać we wszystkich odpowiednich przepisach prawa unijnego i krajowego mających bezpośredni lub pośredni wpływ na te surowce.**
- (6) Aby zwiększyć zdolności Unii w całym łańcuchu wartości surowców strategicznych, należy określić wskaźniki referencyjne umożliwiające kierowanie podejmowanymi działaniami i śledzenie postępów. Celem powinno być zwiększenie zdolności w odniesieniu do poszczególnych surowców strategicznych na każdym etapie łańcucha wartości, a jednocześnie dążenie do osiągnięcia ogólnych wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności do wydobywania, przetwarzania i recyklingu surowców strategicznych. Po pierwsze, Unia powinna zwiększyć wykorzystanie własnych geologicznych zasobów surowców strategicznych i poprawić swój potencjał w tym zakresie, aby móc wydobywać surowce niezbędne do pokrycia co najmniej 10 % zużycia surowców strategicznych w Unii. Zdolność wydobywcza jest silnie uzależniona od dostępności unijnych zasobów geologicznych, dlatego w tym przypadku osiągnięcie wskaźnika referencyjnego zależy od tej dostępności. Po drugie, aby stworzyć pełny łańcuch wartości i zapobiec wąskim gardłom na etapach pośrednich, Unia powinna ponadto zwiększyć swoją zdolność przetwórczą w całym łańcuchu wartości oraz być w stanie pokryć co najmniej 40 % swojego rocznego zużycia surowców strategicznych. **Część nowych zdolności przetwórczych Unii można ponadto rozwijać dzięki partnerstwom strategicznym w Unii realizującym projekty strategiczne przynoszące obopólne korzyści w państwach trzecich, a zwłaszcza w państwach rozwijających się i na rynkach wschodzących.** Po trzecie, przewiduje się, że w najbliższych dziesięcioleciach będzie można pokryć rosnący udział unijnego zużycia surowców strategicznych dzięki surowcom wtórnym, co zwiększy zarówno bezpieczeństwo, jak i zrównoważoność dostaw surowców do Unii. Dlatego zdolność Unii do recyklingu powinna wynieść co najmniej **+10 % zdolności do recyklingu w porównaniu z poziomem referencyjnym z lat 2020–2022 w odniesieniu do każdego surowca strategicznego, by zapewnić zbieranie, sortowanie i przetwarzanie co najmniej 45 % każdego surowca strategicznego zawartego w unijnych odpadach, z uwzględnieniem wykonalności technicznej i ekonomicznej.** Wskaźniki referencyjne odnoszą się do horyzontu czasowego 2030 zgodnie z unijnymi celami w dziedzinie klimatu i energii określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119⁽²⁾ oraz z celami cyfrowymi należącymi do założeń cyfrowej dekady⁽³⁾. Ponadto wysokiej jakości miejsca pracy, w tym rozwój umiejętności i zmiana zatrudnienia, przyczynią się do ograniczenia ryzyka na sektorowym rynku pracy i pomogą zapewnić konkurencyjność UE. **W ocenie potrzebna jest elastyczność uwzględniająca unikalne specyfikacje danego**

(²) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

(³) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).

surowca, w tym właściwości materiału i wyzwania w całym łańcuchu wartości. Powinna mieć również na celu wsparcie istniejących zdolności.

- (7) W przypadku niektórych surowców Unia jest praktycznie całkowicie uzależniona od dostaw z jednego państwa. Taka zależność **stwarza** wysokie ryzyko zakłóceń dostaw, **a w przypadku Chińskiej Republiki Ludowej zwiększa podatność Unii na zagrożenia i podnosi ryzyko w dziedzinie bezpieczeństwa.** Chcąc ograniczyć takie potencjalne ryzyko i zwiększyć odporność gospodarczą Unii, trzeba podjąć działania mające zapewnić, aby do 2030 r. Unia nie była uzależniona od jednego państwa trzeciego w odniesieniu do co najmniej 65 % swojego zaopatrzenia w jakikolwiek surowiec strategiczny – zarówno nieprzetworzony, jak i na którymkolwiek etapie przetwarzania; należy przy tym zwrócić szczególną uwagę na państwa, z którymi Unia zawarła partnerstwo strategiczne dotyczące surowców, dające większe zabezpieczenia przed ryzykiem dla dostaw.
- (8) Należy wdrożyć odpowiednie środki wspierające realizację projektów strategicznych dotyczących wydobycia, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych w Unii, a projekty te razem z działaniami podejmowanymi przez państwa członkowskie powinny przyczynić się do zwiększenia zdolności pozwalających osiągnąć wskaźniki referencyjne. Inne środki, dotyczące zwłaszcza poszukiwania lub obiegu zamkniętego, **są równie istotne dla** wzmocnienia różnych etapów łańcucha wartości, a tym samym osiągnięcia wskaźników referencyjnych. Aby zapewnić terminowe osiągnięcie wskaźników referencyjnych, Komisja powinna z pomocą Rady ds. Surowców Krytycznych śledzić postępy w ich osiąganiu i składać stosowne sprawozdania. Jeżeli wykazane postępy w osiąganiu odpowiednich wskaźników referencyjnych będą zasadniczo niewystarczające, Komisja powinna ocenić wykonalność i proporcjonalność dodatkowych środków. Brak postępów w odniesieniu do tylko jednego surowca strategicznego lub niewielkiej grupy surowców strategicznych co do zasady nie uzasadnia podjęcia dodatkowych działań ze strony Unii.
- (9) Aby zbudować zdolności w Unii, Komisja powinna przy wsparciu Rady ds. Surowców Krytycznych wskazać projekty strategiczne w Unii, które mają być realizowane w obszarach wydobycia, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych **lub w obszarze opracowywania i zwiększania skali wykorzystania substytutów. Projekty strategiczne powinny być projektami sztańdardowymi pod względem innowacji technologicznych i zrównoważonego rozwoju.** Skuteczne wsparcie realizacji projektów strategicznych może pomóc poprawić dostęp do surowców w sektorach na kolejnych szczeblach łańcucha wartości oraz stworzyć możliwości ekonomiczne w całym łańcuchu wartości, w tym dla **małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i lokalnych społeczności**, a także pomóc tworzyć miejsca pracy. Aby zatem zapewnić rozwój projektów strategicznych w całej Unii, do takich projektów powinno się stosować uproszczone i przewidywalne procedury wydawania pozwoleń oraz oferować wsparcie w uzyskaniu dostępu do finansowania, **a jeżeli ten model okaże się skuteczny, może zostać wykorzystany również w procedurach wydawania pozwoleń i uzyskiwania dostępu do finansowania dla surowców krytycznych lub innych surowców.** Przed udzieleniem takiego wsparcia należy ocenić, czy projekty spełniają określony zestaw kryteriów, by skoncentrować wsparcie i zapewnić wartość dodaną projektów. Projekty strategiczne realizowane w Unii powinny przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii, wykazywać dostateczną wykonalność techniczną i być wdrażane z zachowaniem zrównoważoności środowiskowej i społecznej. Powinny również oferować korzyści transgraniczne poza państwem członkowskim, w którym są realizowane. Jeżeli Komisja stwierdzi, że kryteria te są spełnione, powinna wydać decyzję o uznaniu danego projektu za strategiczny. Ponieważ szybkie uznanie za projekt strategiczny ma kluczowe znaczenie dla skutecznego wsparcia bezpieczeństwa dostaw w Unii, procedura oceny powinna być prosta i nienadmiernie uciążliwa. **Łagodzenie wzrostu popytu na surowce krytyczne należy do narzędzi służących strategicznej autonomii Unii i zmniejszeniu jej globalnego śladu środowiskowego. Dlatego Komisja powinna opracować wskaźnik pozwalający monitorować zmiany poziomu krytyczności i efektywności wykorzystywania materiałów w produktach pośrednich i końcowych zawierających surowce krytyczne.**
- (10) Aby zdywersyfikować dostawy surowców strategicznych w Unii, Komisja powinna – przy wsparciu Rady ds. Surowców Krytycznych **i we współpracy z partnerami o podobnych poglądach** – wskazywać projekty strategiczne w państwach trzecich **oraz w krajach i na terytoriach zamorskich wymienionych w załączniku II do TFUE**, planowane do zrealizowania w obszarach wydobycia, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych. **Takie projekty powinny być zgodne z międzynarodowymi standardami i konwencjami dotyczącymi ochrony środowiska i praw człowieka oraz powinny wspierać stosowanie modeli biznesowych sprzyjających włączeniu społecznemu, dających lokalnym społecznościom możliwość udziału w podejmowaniu decyzji.** Aby zapewnić skuteczną realizację tego rodzaju projektów, należy zagwarantować im lepszy dostęp do finansowania **i mechanizmów ograniczania ryzyka inwestycji.** Aby zapewnić wartość dodaną projektów **i wzajemne korzyści dla Unii i zainteresowanych państw trzecich, w tym dla tych państw trzecich, w których projekty te są realizowane**, należy ocenić, czy projekty spełniają zestaw kryteriów. Podobnie jak projekty realizowane w Unii również projekty strategiczne realizowane

w państwach trzecich powinny **przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa** dostaw surowców strategicznych w Unii, charakteryzować się dostateczną wykonalnością techniczną i być wdrażane w sposób zrównoważony, **z wykorzystaniem uznanego przez Komisję systemu certyfikacji zrównoważonego rozwoju w zakresie surowców**. Dany projekt powinien przynosić obopólne korzyści Unii i państwu trzeciemu, w którym jest realizowany. **W stosownych przypadkach Unia będzie wspierać państwa trzecie w doskonaleniu ich przepisów, zdolności do dobrego zarządzania i przejrzystości w sektorze surowców, by partnerstwo w dziedzinie surowców było korzystne dla wszystkich, również dla miejscowej ludności**. Dany projekt powinien generować wartość dodaną w tym państwie, **a w przypadku państw rozwijających się i wschodzących umożliwiać im awans w łańcuchu wartości**, z uwzględnieniem również zgodności projektu z **zasadami zapisanymi w Traktatach**, wspólną polityką handlową i **priorytetami strategicznymi Unii, a także z zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju zapisaną w art. 208 TFUE**. Taka wartość dodana może wynikać z wkładu danego projektu w więcej niż jeden etap łańcucha wartości surowców, a także z generowania w czasie realizacji projektu szerszych korzyści gospodarczych i społecznych, w tym tworzenia miejsc pracy spełniających normy **Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP)**. Jeżeli Komisja stwierdzi, że kryteria te są spełnione, powinna wydać decyzję o uznaniu danego projektu za strategiczny.

- (11) Aby zapewnić zrównoważony charakter zwiększonej produkcji surowców, projekty dotyczące nowych surowców należy wdrażać w zrównoważony sposób. Dlatego projekty strategiczne otrzymujące wsparcie na podstawie niniejszego rozporządzenia należy oceniać z uwzględnieniem międzynarodowych instrumentów obejmujących wszystkie aspekty zrównoważoności ujęte w unijnych zasadach dotyczących zrównoważonych surowców⁽⁴⁾, w tym zapewnienie ochrony środowiska, **także morskiego i przybrzeżnego**, społecznie odpowiedzialne praktyki, w tym poszanowanie praw człowieka takich jak prawa kobiet i **dzieci**, oraz przejrzyste praktyki działalności gospodarczej. Projekty te powinny również zapewniać zaangażowanie w dobrej wierze oraz całościowe i konstruktywne konsultacje ze społecznościami lokalnymi, w tym z ludnością rdzenną. Aby promotorzy projektów mogli jednoznacznie i efektywnie spełnić to kryterium, za wystarczające należy uznać: zgodność z odpowiednimi przepisami Unii, międzynarodowymi normami, wytycznymi i zasadami lub udział w systemie certyfikacji **środowiskowej** uznanym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. **Komisja powinna ponadto, w ścisłym dialogu z państwami członkowskimi, państwami trzecimi, przedstawicielami przemysłu, organami normalizacyjnymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, dalej uczestniczyć w dyskusjach o tworzeniu europejskich norm wydobycia, przetwarzania i recyklingu surowców krytycznych. Zrównoważone i przyjazne dla środowiska projekty wydobywcze, obejmujące innowacyjne procesy oraz obróbkę minerałów i metali w pobliżu miejsc wydobycia, można uznać za ważne projekty będące przedmiotem wspólnego europejskiego zainteresowania. Takie projekty muszą istotnie przyczynić się do wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy, transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz zwiększać konkurencyjność unijnego przemysłu i unijnej gospodarki. Ponadto aby zapewnić zgodność z wartościami i celami Unii, takie projekty powinny obejmować niepodważalne zobowiązanie do przejrzystości, edukacji i zaangażowania społeczności, unikać stosowania paliw kopalnych dzięki wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, ograniczać generowanie odpadów i stosować zrównoważone praktyki zużycia wody. Surowce strategiczne są w większości przypadków pozyskiwane jako produkty uboczne przy wydobyciu minerału nośnikowego. Z punktu widzenia osiągnięcia przez Unię celów niniejszego rozporządzenia to, że surowce strategiczne są produktami ubocznymi, nie wpływa na strategiczny charakter takich projektów wydobywczych. Projekty wydobywcze można zatem uznać za strategiczne zarówno wtedy, gdy minerał strategiczny wydobywa się jako produkt główny, jak i wtedy, gdy jest on pozyskiwany jako produkt uboczny.**
- (12) Każdy promotor projektu dotyczącego surowców strategicznych powinien móc złożyć w Komisji wniosek o uznanie jego projektu za projekt strategiczny. Taki wniosek powinien zawierać **odpowiednie** dokumenty i dowody potwierdzające spełnienie określonych kryteriów. Aby lepiej ocenić efektywność społeczną, środowiskową i ekonomiczną, wykonalność projektu oraz poziom pewności szacunków, promotor projektu powinien również przedstawić klasyfikację projektu zgodną z ramową klasyfikacją zasobów ONZ, a w celu obiektywnej walidacji klasyfikacji powinien poprzeć ją odpowiednimi dowodami. Do wniosku należy również dołączyć harmonogram projektu, który pozwoli oszacować, kiedy dany projekt przyczyni się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności krajowych lub dywersyfikacji. Biorąc pod uwagę, że społeczna akceptacja projektów wydobywczych ma kluczowe znaczenie dla ich skutecznego wdrożenia, promotor powinien również przedstawić plan działań sprzyjających uzyskaniu akceptacji społecznej. **Dotyczy to również projektów w państwach trzecich.**

⁽⁴⁾ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP, Unijne zasady dotyczące zrównoważonych surowców, Urząd Publikacji, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>

Należy zwrócić szczególną uwagę na partnerów społecznych, społeczeństwo obywatelskie i inne podmioty sprawujące nadzór. Promotor powinien również przedstawić biznesplan zawierający informacje na temat rentowności danego projektu oraz przegląd finansowania, **w tym strukturę własności, aby zagwarantować, że finansowanie projektu nie jest sprzeczne z celem zwiększenia współpracy z partnerami o podobnych poglądach, zwłaszcza w przypadku projektów w państwach trzecich lub projektów finansowanych przez partnerów z państw trzecich. Ponadto należy przedstawić informacje o** już zawartych umowach odbioru, a także szacunki potencjału tworzenia miejsc pracy oraz potrzeb zapotrzebowania na wykwalifikowanych pracowników, w tym potrzeb dotyczących podnoszenia lub zmiany kwalifikacji, **oraz przewidzianych inicjatyw mających zwiększać udział kobiet i poprawiać ogólne warunki pracy.**

- (13) Aby zapewnić skuteczne i efektywne rozpatrzenie wniosków, Komisja powinna móc w pierwszej kolejności rozpatrywać wnioski dotyczące projektów związanych z konkretnymi niedostatecznie reprezentowanymi etapami łańcucha wartości lub surowcami strategicznymi, by zapewnić zrównoważone postępy Unii w osiągnięciu wszystkich określonych w niniejszym rozporządzeniu wskaźników referencyjnych dotyczących jej zdolności. **Komisja powinna móc priorytetowo traktować projekty strategiczne przyczyniające się do obiegu zamkniętego surowców lub składane przez MSP, pod warunkiem zachowania równowagi między projektami na różnych etapach łańcucha wartości. Komisja powinna również aktywnie poszukiwać w krajach partnerskich możliwości rozwijania strategicznej współpracy.**
- (14) Jako że współpraca państwa członkowskiego, na którego terytorium będzie realizowany projekt strategiczny, jest niezbędna do skutecznego wdrożenia tego projektu, to państwo członkowskie powinno mieć prawo zgłoszenia sprzeciwu, a tym samym powinno móc uniemożliwić przyznanie projektowi statusu projektu strategicznego wbrew swojej woli. Państwo członkowskie powinno uzasadnić swój sprzeciw na podstawie mających zastosowanie kryteriów. Unia nie powinna również przyznawać statusu projektu strategicznego projektom, które będą realizowane przez państwo trzecie, wbrew woli jego rządu, zatem powinna powstrzymać się od przyznania statusu projektu strategicznego w razie sprzeciwu rządu państwa trzeciego.
- (15) Aby zapobiec nadużyciom związanym z uznawaniem projektów za projekty strategiczne, Komisja powinna móc uchylić swoją początkową decyzję o uznaniu danego projektu za strategiczny, jeżeli nie spełnia on już określonych warunków lub został uznany za projekt strategiczny na podstawie wniosku zawierającego nieprawidłowe informacje. Wcześniej Komisja powinna się jednak skonsultować z Radą ds. Surowców Krytycznych i wysłuchać promotora projektu. **Promotorzy projektów powinni ponosić pełną odpowiedzialność za wszelkie umyślne oszustwa i może zostać wobec nich wszczęte ewentualne odpowiednie postępowanie sądowe.**
- (16) Biorąc pod uwagę znaczenie projektów strategicznych dla bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych, należy uznać, że projekty te leżą w interesie publicznym **lub mają znaczenie dla bezpieczeństwa publicznego.** Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej, jak również dla odporności sektora obrony i sektora **lotniczego i kosmicznego.** Chcąc przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii, państwa członkowskie mogą udzielać wsparcia w krajowych procedurach wydawania pozwoleń, aby przyspieszyć realizację projektów strategicznych zgodnie z prawem Unii.
- (17) Krajowe procesy wydawania pozwoleń zapewniają bezpieczeństwo, pewność i zgodność projektów dotyczących surowców z wymogami społecznymi oraz wymogami ochrony środowiska i bezpieczeństwa. Prawodawstwo UE dotyczące ochrony środowiska określa wspólne warunki dotyczące procesu oraz zawartości krajowych procesów wydawania pozwoleń, zapewniające wysoki poziom ochrony środowiska i umożliwiające zrównoważone wykorzystywanie potencjału Unii w całym łańcuchu wartości surowców. Przyznanie statusu projektu strategicznego powinno zatem pozostawać bez uszczerbku dla mających zastosowanie warunków wydawania pozwoleń na realizację odpowiednich projektów, w tym dla warunków określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego

i Rady 2011/92/UE⁽⁵⁾, dyrektywie Rady 92/43/EWG⁽⁶⁾, dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁷⁾, dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE⁽⁸⁾ oraz w dyrektywie 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁹⁾, dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE⁽¹⁰⁾ i dyrektywie 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹¹⁾.

- (18) Jednocześnie nieprzewidywalność, złożoność i niekiedy zbyt długi czas trwania krajowych procesów wydawania pozwoleń osłabia bezpieczeństwo inwestycyjne niezbędne do skutecznego rozwoju projektów dotyczących surowców strategicznych. Zatem aby zapewnić i przyspieszyć skuteczne wdrażanie projektów strategicznych, państwa członkowskie powinny stosować uproszczoną i przewidywalną procedurę wydawania pozwoleń na realizację projektów strategicznych. Projekty strategiczne powinny zatem otrzymać status priorytetowy na poziomie krajowym, aby były rozpatrywane w szybkim postępowaniu administracyjnym oraz traktowane jako pilne we wszystkich postępowaniach sądowych i procedurach rozwiązywania sporów. Niniejsze rozporządzenie nie powinno uniemożliwiać właściwym organom ułatwiania wydawania pozwoleń na realizację innych projektów dotyczących łańcucha wartości surowców krytycznych, niebędących projektami strategicznymi.
- (19) Biorąc pod uwagę rolę projektów strategicznych w zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii oraz ich wkład w otwartą strategiczną autonomię Unii, a także transformację ekologiczną i cyfrową, organ odpowiedzialny za wydawanie pozwoleń powinien uznać projekty strategiczne za leżące w interesie publicznym **i mające znaczenie dla bezpieczeństwa publicznego**. Projekty strategiczne mające negatywny wpływ na środowisko w zakresie objętym dyrektywą 2000/60/WE, dyrektywą Rady 92/43/EWG i dyrektywą 2009/147/WE⁽¹²⁾, można zatwierdzić, jeżeli organ odpowiedzialny za wydawanie pozwoleń stwierdzi, oceniając dany przypadek, że interes publiczny, któremu ma służyć dany projekt, przeważa nad negatywnym wpływem na środowisko, a wszystkie odpowiednie warunki określone w wymienionych dyrektywach zostały spełnione. W ocenie danego przypadku trzeba **należycie** uwzględnić geologiczną specyfikę miejsc wydobywania ograniczającą wybór lokalizacji **ze względu na brak alternatywnych miejsc wydobywania**.
- (20) Aby zmniejszyć złożoność, a zwiększyć skuteczność i przejrzystość procesu wydawania pozwoleń, promotorzy projektów dotyczących surowców krytycznych powinni mieć możliwość interakcji z jednym organem krajowym, odpowiadającym za ułatwianie, koordynację **i usprawnianie** całego procesu wydawania pozwoleń, a w przypadku projektów strategicznych wydającym kompleksową decyzję w przewidzianym terminie. W tym celu państwa członkowskie powinny wyznaczyć jeden właściwy organ krajowy. **Należy wyznaczyć urzędnika prowadzącego sprawę, który zapewni łatwy punkt kontaktowy. Wyznaczony urzędnik prowadzący sprawę może również należeć do innego organu, stosownie do różnych krajowych struktur punktu kompleksowej obsługi**. Jeżeli okaże się to niezbędne ze względu na wewnętrzną organizację państwa członkowskiego, powinna istnieć możliwość przekazania zadań właściwego organu krajowego innemu organowi na takich samych warunkach. **Wyznaczony właściwy organ powinien móc zwracać się o opinię i udział innych właściwych ministerstw, co nie powinno powodować wydłużenia postępowania**. Aby zapewnić skuteczne wypełnianie obowiązków właściwego organu krajowego, państwa członkowskie powinny udostępnić swojemu właściwemu organowi krajowemu lub jakimkolwiek organowi działającemu w jego imieniu wystarczający personel i zasoby.
- (21) Aby zapewnić jasność w kwestii statusu pozwoleń na realizację projektów strategicznych i zmniejszyć skuteczność nieuczciwych taktyk w postępowaniu sądowym, nie osłabiając przy tym skutecznej kontroli sądowej, państwa członkowskie powinny zapewnić rozstrzygane w odpowiednim czasie wszelkich sporów dotyczących procesu wydawania pozwoleń na realizację projektów strategicznych. W tym celu właściwe organy krajowe powinny

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁽⁷⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

⁽⁹⁾ Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego oraz zmieniająca dyrektywę 2004/35/WE – Oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 15).

⁽¹²⁾ Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

zapewnić wnioskodawcom i promotorom projektów dostęp do prostej procedury rozstrzygnięcia sporów oraz traktowanie projektów strategicznych jako pilnych we wszystkich powiązanych z nimi postępowaniach sądowych i procedurach rozwiązywania sporów **Ponadto niniejsze rozporządzenie powinno ułatwiać wymianę najlepszych praktyk w rozwiązywaniu sporów, takich jak grupy robocze ad hoc pod przewodnictwem neutralnych arbitrów, do rozstrzygnięcia otwartych spraw.**

- (22) Aby umożliwić obywatelom i przedsiębiorstwom bezpośrednie korzystanie z dobrodziejstw rynku wewnętrznego bez zbędnego dodatkowego obciążenia administracyjnego, w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724⁽¹³⁾, w którym ustanowiono jednolity portal cyfrowy, przewidziano ogólne zasady zapewniania internetowego dostępu do informacji, procedur i usług wsparcia mających znaczenie dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Wymogi informacyjne i procedury objęte niniejszym rozporządzeniem powinny być zgodne z wymogami rozporządzenia (UE) 2018/1724. W szczególności należy zapewnić, aby promotorzy projektów strategicznych mieli pełny dostęp online do wszelkich procedur związanych z procesem wydawania pozwoleń oraz mogli przeprowadzać te procedury również w pełni online, zgodnie z art. 6 ust. 1 i załącznikiem II do rozporządzenia (UE) 2018/1724.
- (23) Aby zapewnić promotorom projektów i innym inwestorom bezpieczeństwo i jasność niezbędne do lepszego rozwoju projektu strategicznego, państwa członkowskie powinny dopilnować, aby czas trwania procesu wydawania pozwoleń powiązanego z takimi projektami nie przekraczał ustalonych ram czasowych. W przypadku projektów strategicznych dotyczących wyłącznie przetwarzania lub recyklingu czas trwania procesu wydawania pozwoleń nie powinien przekraczać roku. Z kolei w przypadku projektów strategicznych obejmujących wydobywanie czas trwania procesu wydawania pozwoleń, przy uwzględnieniu złożoności projektu i zakresu potencjalnych skutków, nie powinien przekraczać dwóch lat. Aby dotrzymywać tych terminów, państwa członkowskie powinny zapewnić swoim odpowiedzialnym organom wystarczające zasoby i personel. Za pomocą Instrumentu Wspierania Technicznego Komisja wspiera państwa członkowskie – na ich wniosek – w opracowywaniu, rozwijaniu i wdrażaniu reform obejmujących zwiększenie potencjału administracyjnego związanego z wydawaniem pozwoleń krajowych.
- (24) Oceny wpływu na środowisko i pozwolenia wymagane na mocy prawa Unii, w tym dotyczące wody, siedlisk i ptaków, są nieodłącznym elementem procesu wydawania pozwoleń na realizację projektów dotyczących surowców oraz niezbędnym zabezpieczeniem zapobiegającym negatywnemu wpływowi na środowisko lub go ograniczającym. Aby zapewnić przewidywalność i odpowiedni czas trwania procesów wydawania pozwoleń na realizację projektów strategicznych, **bez przekroczenia wstępnie ustalonego limitu czasowego dla danego etapu procesu wydawania pozwoleń**, należy **usprawnić wymagane oceny i zezwolenia**, nie obniżając przy tym poziomu ochrony środowiska. Należy zatem zapewnić odpowiednie wzajemne powiązanie niezbędnych ocen, by zapobiec ich niepotrzebnemu powielaniu, a także jednoznaczne uzgadnianie przez promotorów projektów i odpowiedzialne organy zakresu takiej całościowej oceny, zanim zostanie przeprowadzona, by uniknąć zbędnych działań następczych, **bez uszczerbku dla jakości ocen.**
- (25) Przeszkodami w realizacji projektów dotyczących surowców krytycznych mogą być konflikty związane z użytkowaniem gruntów, **zwłaszcza w państwach rozwijających się, gdzie przymusowe eksmisje lub relokacje są w przedsięwzięciach wydobywczych powszechne.** Dobrze opracowane plany, **oparte na ścisłej i uzasadnionej współpracy odpowiednich właściwych organów na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym**, w tym plany zagospodarowania przestrzennego i podziału na strefy, uwzględniające możliwość wdrożenia projektów dotyczących surowców krytycznych i oceniające potencjalny wpływ na środowisko, mogą pomóc zapewnić równowagę między dobrem i interesem publicznym w różnych dziedzinach, zmniejszając jednocześnie ryzyko konfliktu i przyspieszając zrównoważoną realizację projektów dotyczących surowców w Unii **i w państwach trzecich.** Opracowując takie plany, odpowiedzialne organy krajowe, regionalne i lokalne powinny zatem rozważyć zapisanie w nich przepisów o projektach dotyczących surowców.
- (26) W realizowanych na terenie Unii projektach dotyczących surowców krytycznych często występują trudności z dostępem do finansowania. Rynki surowców krytycznych często charakteryzują się wysoką zmiennością cen, długimi terminami, wysoką koncentracją i brakiem przejrzystości. Dodatkowo finansowanie tego sektora wymaga zaawansowanej wiedzy eksperckiej **i instrumentów finansowych służących zmniejszeniu ryzyka inwestycji, takich jak fundusze surowcowe, ulgi podatkowe, gwarancje finansowe, dotacje lub inne środki finansowe ograniczające ryzyko, którymi** instytucje finansowe często nie dysponują. Aby zaradzić tym trudnościom i wnieść wkład w zapewnienie stabilnych i niezawodnych dostaw surowców strategicznych, państwa członkowskie i Komisja powinny **dążyć do wyeliminowania trudności wynikających z polityki oraz** udzielać pomocy w dostępie do finansowania i zapewniać wsparcie administracyjne. **Przy podejmowaniu decyzji o udzieleniu wsparcia**

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

finansowego państwa członkowskie powinny brać pod uwagę zobowiązania odpowiednich promotorów projektów dotyczące ochrony środowiska, kwestii społecznych i praw pracowniczych. Aby zapewnić konkurencyjność, innowacyjność i odporność, a także możliwość zwiększenia produkcji, przetwarzania i recyklingu oraz zdolności do zastępowania surowców substytutami, w akcie o surowcach krytycznych należy zagwarantować dostęp do finansowania zarówno publicznego, jak i prywatnego. Ze względu na pilną potrzebę działania i w celu osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w niniejszym rozporządzeniu również ważne jest zapewnienie spójności polityki horyzontalnej, np. inicjatyw dotyczących zrównoważonego finansowania, z działaniami Unii na rzecz ułatwienia unijnemu sektorowi surowców krytycznych odpowiedniego dostępu do finansowania i inwestycji.

- (27) Silny łańcuch wartości można zbudować w Europie wyłącznie za pomocą odpowiednich środków finansowych. Komisja będzie współpracować z partnerami wykonawczymi InvestEU, aby znaleźć sposoby na zwiększenie skali wsparcia inwestycji zgodnie ze wspólnymi celami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/523⁽¹⁴⁾ oraz w niniejszym rozporządzeniu. Centrum Doradztwa InvestEU może pomóc w stworzeniu wykazu rentownych projektów.
- (27a) *Niniejsze rozporządzenie powinno zwiększyć synergię z działaniami wspieranymi obecnie przez Unię i państwa członkowskie za pośrednictwem programów i działań dotyczących badań naukowych i innowacji w odniesieniu do surowców krytycznych oraz rozwoju części łańcucha dostaw, a zwłaszcza programu ramowego „Horyzont Europa” utworzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695⁽¹⁵⁾ („Horyzont Europa”) oraz decyzją Rady (UE) 2021/764⁽¹⁶⁾.*
- (28) Aby wyeliminować ograniczenia w inwestycjach publicznych i prywatnych, obecnie często rozdrobnionych, oraz aby ułatwić integrację i zwrot z inwestycji, Komisja, państwa członkowskie i banki prorozwojowe powinny stworzyć i lepiej koordynować synergie między istniejącymi programami finansowania na szczeblu unijnym i krajowym, a także zapewnić lepszą koordynację i współpracę z przemysłem i najważniejszymi zainteresowanymi stronami z sektora prywatnego. W tym celu należy stworzyć specjalną podgrupę Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych, składającą się z ekspertów z państw członkowskich i Komisji oraz z odpowiednich publicznych instytucji finansowych. Podgrupa ta powinna omawiać indywidualne potrzeby finansowe w konkretnych projektach strategicznych oraz istniejące możliwości ich finansowania, by móc sugerować promotorom projektów, jak najlepiej wykorzystać dostępne możliwości finansowania. Podczas dyskusji i wydawania zaleceń dotyczących finansowania projektów strategicznych w państwach trzecich, **w tym na rynkach wschodzących i w państwach rozwijających się, Komisja i Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych, we współpracy z potencjalnymi krajami partnerskimi, powinny uznać projekty strategiczne za priorytet w strategii Global Gateway oraz koordynować działania z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami finansowania rozwoju**⁽¹⁷⁾.
- (28a) *Konieczne są ciągle działania na szczeblu unijnym i krajowym, by stymulować i wspierać badania naukowe i innowacje w zakresie surowców krytycznych, ponieważ badania podstawowe będą miały kluczowe znaczenie dla odkrywania nowych materiałów i materiałów zastępczych.*
- (28b) *Na szczeblu unijnym i krajowym potrzebne są specjalne instrumenty finansowe i instrumenty wsparcia oraz ukierunkowane fundusze na badania naukowe i innowacje mające poprawić wydajność, zastępowalność, procesy recyklingu i zamknięte cykle materiałowe za pośrednictwem programów na rzecz badań naukowych i innowacji oraz innych instrumentów służących pobudzeniu innowacji, zwłaszcza w przetwarzaniu odpadów, w dziedzinie zaawansowanych materiałów i zastępowalności, a także na opracowywanie nowych i innowacyjnych technologii w dziedzinie zrównoważonego wydobycia surowców krytycznych w Unii.*

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

⁽¹⁵⁾ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).**

⁽¹⁶⁾ **Decyzja Rady (UE) 2021/764 z dnia 10 maja 2021 r. ustanawiająca program szczegółowy służący realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz uchylająca decyzję 2013/743/UE (Dz.U. L 167 I z 12.5.2021, s. 1).**

⁽¹⁷⁾ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego pt. „Strategia Global Gateway” (JOIN/2021/30 final).

- (29) Zasadnicze znaczenie mają inwestycje prywatne realizowane przez przedsiębiorstwa, inwestorów finansowych i odbiorców. Ponieważ jednak same inwestycje prywatne są niewystarczające, skuteczna realizacja projektów w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych może wymagać wsparcia publicznego, na przykład w formie gwarancji, kredytów lub inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych. Takie wsparcie publiczne może stanowić pomoc państwa. Taka pomoc musi wywoływać efekt zachęty oraz być konieczna, odpowiednia i proporcjonalna. W istniejących wytycznych dotyczących pomocy państwa, które niedawno poddano gruntownemu przeglądowi zgodnie z celami dwojakiej transformacji, przewidziano szereg możliwości wsparcia inwestycji w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych **oraz innych celów Europejskiego Zielonego Ładu** na określonych warunkach. **Komisja powinna ponadto rozważyć możliwość utworzenia na poziomie Unii specjalnego funduszu, na przykład w formie europejskiego funduszu na rzecz surowców strategicznych, w tym z możliwością zastosowania instrumentów odnawialnych, lub w formie przekazania środków finansowych w wyniku zmiany priorytetów w funduszach zapisanych w wieloletnich ramach finansowych. W tym kontekście należy wykorzystać istniejące już wiedzę, platformy inwestycyjne i programy służące projektom dotyczącym surowców krytycznych.**
- (30) Wsparcie publiczne wykorzystuje się wspólnie do korygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnego stanu inwestycji, a działania nie powinny powielać ani wypierać finansowania prywatnego, **utrudniać współpracy między przedsiębiorstwami z różnych państw członkowskich** ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania te powinny **być ukierunkowane i skuteczne oraz** tworzyć wyraźną wartość dodaną dla Unii.
- (31) Zmienność cen niektórych surowców strategicznych, którą zaostrzają ograniczone środki zabezpieczające te ceny na rynkach terminowych, stanowi przeszkodę zarówno dla promotorów projektów, którzy chcieliby zapewnić finansowanie projektów w zakresie surowców strategicznych, jak i dla konsumentów na kolejnych szczeblach, którym zależy na stabilnych i przewidywalnych cenach kluczowych produktów. Aby zmniejszyć niepewność w kwestii przyszłych cen surowców strategicznych, należy przewidzieć stworzenie systemu, który umożliwi zarówno zainteresowanym odbiorcom, jak i promotorom projektów strategicznych określanie ich ofert zakupu lub sprzedaży oraz skontaktowanie się ze sobą w razie potencjalnej zgodności ofert. **Taki system ma zasadnicze znaczenie dla wspierania udziału MSP w łańcuchach wartości surowców strategicznych. Należy zapewnić wsparcie, aby umożliwić konsorcjom biznesowym dostęp do rynków, które nie są jeszcze objęte partnerstwem strategicznym lub umową o wolnym handlu.**
- (31a) **Europejski Bank Inwestycyjny powinien, w porozumieniu z Europejską Radą ds. Surowców Krytycznych, Komisją i państwami członkowskimi, rozważyć utworzenie unijnego instrumentu kredytów eksportowych, który umożliwi przedsiębiorstwom unijnym inwestowanie w projekty przyczyniające się do celów zapisanych w niniejszym rozporządzeniu.**
- (32) Obecna wiedza na temat złóż mineralnych i mapowanie obszarów występowania surowców w Unii pochodzą z okresu, gdy nie traktowano priorytetowo zapewnienia dostaw surowców krytycznych na rzecz rozwoju technologii strategicznych. By gromadzić i aktualizować wiedzę o obszarach występowania surowców krytycznych, **w tym o możliwościach wydobycia geotermalnego**, państwa członkowskie powinny opracować krajowe programy ogólnego poszukiwania surowców krytycznych **i rud metali mogących zawierać surowce krytyczne**, co powinno obejmować działania takie jak tworzenie map złóż surowców mineralnych, badania geochemiczne, badania z zakresu nauk o ziemi oraz ponowna analiza istniejących zbiorów danych naukowych w dziedzinie geologii. Identyfikacja obszarów występowania surowców oraz ocena wykonalności technicznej i opłacalności ekonomicznej ich wydobywania są obciążone wysokim ryzykiem finansowym. Aby zmniejszyć to ryzyko i ułatwić rozwijanie projektów wydobywczych, państwa członkowskie powinny udostępniać publicznie informacje zgromadzone w odpowiednim krajowym programie poszukiwań, wykorzystując do tego w stosownych przypadkach infrastrukturę informacji przestrzennej utworzoną na mocy dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁸⁾.
- (32a) **Aby umożliwić osiągnięcie celów w zakresie wydobycia, przetwarzania i recyklingu, państwa członkowskie powinny wspierać działania służące rozwiązaniu problemu niedoboru w Unii studentów i absolwentów kierunków z zakresu nauk o Ziemi.**

⁽¹⁸⁾ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

- (33) Dane satelitarne i usługi związane z obserwacją Ziemi **oraz systemy GNSS, a zwłaszcza dane pochodzące z unijnego programu kosmicznego, programu Copernicus, Galileo i EGNOS, należy wykorzystywać w miarę możliwości, aby** wesprzeć działania na rzecz zrównoważonych łańcuchów wartości surowców krytycznych przez zapewnienie nieustannego napływu informacji, które mogą być przydatne w kontekście działań takich jak monitorowanie obszarów wydobywczych i zarządzanie nimi, ocena wpływu na środowisko i ocena skutków społeczno-ekonomicznych lub poszukiwanie zasobów mineralnych. Dane i usługi satelitarne mogą również dostarczyć danych o odległych i niedostępnych obszarach, dlatego państwa członkowskie powinny w jak największym zakresie wziąć je pod uwagę, opracowując i wdrażając swoje krajowe programy poszukiwań.
- (34) Chociaż wzmocnienie unijnego łańcucha wartości surowców krytycznych jest niezbędne do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw, łańcuchy dostaw surowców krytycznych w dalszym ciągu będą miały charakter globalny i będą narażone na czynniki zewnętrzne. Niedawne lub trwające wydarzenia – od kryzysu związanego z COVID-19 po niczym niesprokowaną i nieuzasadnioną napaść wojskową Rosji na Ukrainę, **a także wpływ chińskiej inicjatywy Pasa i Szlaku na państwa trzecie** – uwydatniły podatność niektórych unijnych łańcuchów dostaw na zakłócenia **oraz pilną potrzebę znalezienia narzędzi zmniejszania popytu, zwłaszcza na surowce strategiczne**. Aby państwa członkowskie i sektory przemysłu europejskiego były w stanie przewidzieć zakłócenia dostaw i przygotować się na ich konsekwencje, należy opracować działania mające zwiększać zdolności monitorowania, **w tym wymianę informacji służących w stosownych przypadkach koordynowaniu** zapasów strategicznych, oraz poprawić gotowość przedsiębiorstw.
- (35) Państwa członkowskie nie dysponują takimi samymi zdolnościami, jeśli chodzi o świadomość ryzyka i przewidywanie zagrożeń, i nie wszystkie państwa członkowskie opracowały specjalne struktury monitorowania łańcuchów dostaw surowców krytycznych, pozwalające informować przedsiębiorstwa o potencjalnych zagrożeniach związanych z zakłóceniami dostaw. Ponadto, podczas gdy niektóre przedsiębiorstwa zainwestowały w monitorowanie swoich łańcuchów dostaw, inne nie mają takich możliwości. Dlatego biorąc pod uwagę globalny wymiar łańcuchów dostaw surowców krytycznych oraz ich złożoność, Komisja powinna opracować specjalną tablicę wskaźników monitorowania służącą do oceny ryzyka dla dostaw surowców krytycznych oraz zapewnić organom publicznym i podmiotom prywatnym dostęp do zgromadzonych informacji, by pomóc zwiększyć synergii między państwami członkowskimi. Aby zapewnić dostateczne przygotowanie unijnych łańcuchów wartości na potencjalne zakłócenia dostaw, Komisja powinna przeprowadzić testy warunków skrajnych oceniające podatność łańcuchów dostaw surowców strategicznych oraz ich narażenie na ryzyko związane z dostawami. Państwa członkowskie powinny wnieść wkład w te działania, przeprowadzając takie testy warunków skrajnych w miarę możliwości za pośrednictwem swoich krajowych agencji dostaw i agencji informacyjnych działających w obszarze surowców krytycznych. Rada ds. Surowców Krytycznych powinna zapewnić koordynację testów warunków skrajnych prowadzonych przez Komisję i państwa członkowskie. Jeżeli żadne państwo członkowskie nie ma możliwości przeprowadzenia wymaganego testu warunków skrajnych w odniesieniu do danego surowca strategicznego, Komisja powinna sama przeprowadzić taki test. Komisja powinna również zasugerować potencjalne strategie, które mogą przyjąć organy publiczne i podmioty prywatne w celu ograniczenia ryzyka dla dostaw **w perspektywie krótko- i średnioterminowej, takie jak wdrożenie dodatkowych środków politycznych mających zmniejszać zapotrzebowanie na surowce strategiczne**, tworzenie zapasów strategicznych lub dalsza dywersyfikacja dostaw. Na potrzeby gromadzenia informacji niezbędnych do monitorowania i testów warunków skrajnych Komisja powinna koordynować działania z odpowiednią stałą podgrupą Rady ds. Surowców Krytycznych, a państwa członkowskie powinny wskazać i monitorować **duże przedsiębiorstwa** mające istotne znaczenie dla funkcjonowania łańcucha wartości. Jeżeli żaden członek stałej podgrupy nie ma możliwości przeprowadzenia wymaganego testu warunków skrajnych w odniesieniu do danego surowca strategicznego, Komisja powinna sama przeprowadzić taki test.
- (36) Zapasy strategiczne są ważnym narzędziem umożliwiającym ograniczenie zakłóceń dostaw, w szczególności dostaw surowców. Mimo że zaproponowany nadzwyczajny instrument jednolitego rynku umożliwia ewentualne stworzenie zapasów **strategicznych** w przypadku uruchomienia trybu podwyższonej czujności dotyczącej jednolitego rynku, państwa członkowskie i przedsiębiorstwa nie mają obowiązku tworzenia ani koordynacji swoich zapasów strategicznych, dopóki nie dojdzie do zakłócenia dostaw. Ponadto w Unii Europejskiej nie funkcjonuje żaden mechanizm koordynacji, który umożliwiłaby opracowanie wspólnej oceny oraz analizy potencjalnego powielania działań i potencjalnych synergii. Dlatego biorąc pod uwagę obecny brak odpowiednich informacji, państwa członkowskie powinny w pierwszej kolejności przekazywać informacje o swoich zapasach strategicznych Komisji, niezależnie od tego, czy tymi zapasami zarządzają organy publiczne, czy podmioty gospodarcze działające w imieniu państw członkowskich. Takie informacje powinny obejmować poziom dostępnych zapasów poszczególnych surowców strategicznych, perspektywę dla poziomów zapasów oraz zasady i procedury mające zastosowanie do tych zapasów. Każdy wniosek o udzielenie informacji powinien być proporcjonalny, a także

uwzględniać koszty i wysiłek potrzebny do udostępnienia danych oraz ich wpływ na bezpieczeństwo narodowe, i określać odpowiednie terminy dostarczenia żądanych informacji. Informacje o zapasach podmiotów gospodarczych można dodać do analizy, nie nakłada to jednak na nie obowiązku udzielania informacji. Komisja powinna przetwarzać dane w bezpieczny sposób i publikować informacje wyłącznie w formie zagregowanej. W drugiej kolejności **Rada ds. Surowców Krytycznych powinna** na podstawie uzyskanych informacji **wskazać** bezpieczny poziom unijnych zapasów, uwzględniając przy tym całkowite roczne zużycie danych surowców strategicznych w Unii. Opierając się na porównaniu między istniejącymi zapasami i ogólnymi poziomami zapasów strategicznych surowców strategicznych w całej Unii, Rada ds. Surowców Krytycznych, działając w porozumieniu z Komisją, powinna być w stanie wydawać niewiążące opinie dla państw członkowskich dotyczące metod zwiększania konwergencji i zachęcające do tworzenia własnych zapasów strategicznych, **bez zakłócania działania rynku, również kosztem rynków wschodzących i państw rozwijających się**. W tych działaniach Rada ds. Surowców Krytycznych powinna uwzględnić potrzebę utrzymania zachęt do rozbudowy zapasów strategicznych przez podmioty prywatne wykorzystujące surowce strategiczne.

- (37) By zapewnić dalszą koordynację, Komisja powinna zapewnić niezbędne konsultacje przed udziałem państw członkowskich w międzynarodowych forach, na których mogą być omawiane takie zapasy strategiczne, zwłaszcza konsultacje w specjalnej stałej podgrupie Rady ds. Surowców Krytycznych. Podobnie w celu zwiększenia komplementarności między niniejszym wnioskiem a innymi horyzontalnymi lub tematycznymi instrumentami Komisja powinna zapewnić przekazywanie zgromadzonych i zagregowanych informacji do mechanizmów podwyższonej czujności lub zarządzania kryzysowego, takich jak proponowana grupa doradcza nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku, Europejska Rada ds. Półprzewodników ustanowiona w akcie w sprawie czipów, Zarząd HERA czy Rada ds. Kryzysów Zdrowotnych.
- (38) Aby duże przedsiębiorstwa wytwarzające technologie strategiczne w Unii z wykorzystaniem surowców strategicznych były wystarczająco przygotowane na poradzenie sobie z zakłóceniami dostaw, powinny one **zapewnić odpowiednie wewnętrzne zarządzanie ryzykiem**. Dzięki temu będą uwzględniały ryzyko dla dostaw surowców strategicznych i opracują odpowiednie strategie łagodzące, aby lepiej przygotować się na wypadek zakłócenia dostaw. Podobnie duże przedsiębiorstwa, których to dotyczy, powinny prowadzić regularne testy warunków skrajnych swoich łańcuchów dostaw surowców strategicznych, aby zapewnić uwzględnienie poszczególnych scenariuszy mogących mieć wpływ na ich dostawy w razie wystąpienia zakłócenia. Dzięki tym środkom przedsiębiorstwa poświęcą dodatkową uwagę kosztom potencjalnego ryzyka dla dostaw.
- (39) Na wielu rynkach surowców strategicznych nie ma pełnej przejrzystości i występuje na nich koncentracja po stronie podaży, co zwiększa siłę negocjacyjną sprzedawców i sprawia, że ceny dla nabywców są wyższe, **a to z kolei stanowi wyzwanie dla rynku**. Aby pomóc **zapewnić dostępność surowców** dla przedsiębiorstw mających siedzibę w Unii, Komisja powinna ustanowić system umożliwiający zagregowanie popytu ze strony zainteresowanych nabywców. Opracowując taki system, Komisja powinna uwzględnić doświadczenie zdobyte w podobnych przedsięwzięciach, szczególnie w odniesieniu do wspólnych zakupów gazu ustanowionych **wcześniej w odpowiedzi na kryzys gazowy** na podstawie rozporządzenia Rady (UE) 2022/2576 ⁽¹⁹⁾. Organy państwa członkowskiego powinny również móc uczestniczyć w tym systemie, aby budować swoje zapasy strategiczne. Wszystkie środki **przyjęte jako element** tego mechanizmu powinny być zgodne z unijnym **i krajowym** prawem konkurencji.
- (39a) **Odporny i konkurencyjny sektor surowców ma ogromne znaczenie gospodarcze i strategiczne dla Unii. Biorąc pod uwagę cel niniejszego rozporządzenia, jakim jest zwiększenie unijnych zdolności do wydobywania, przetwarzania i recyklingu surowców strategicznych, trzeba zapewnić sprawiedliwe i przewidywalne otoczenie rynkowe dla przedsiębiorstw w całym łańcuchu wartości surowców. W każdym systemie służącym agregacji popytu w celu wzmocnienia pozycji rynkowej przedsiębiorstw unijnych po stronie popytu należy zatem również uważnie rozważyć skutki rynkowe dla przedsiębiorstw unijnych po stronie podaży.**

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2576 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie zwiększenia solidarności dzięki lepszej koordynacji zakupów gazu, wiarygodnym poziomom odniesienia cen i transgranicznej wymianie gazu (Dz.U. L 335 z 29.12.2022, s. 1).

- (40) Przepisy dotyczące monitorowania i zapasów strategicznych ujęte w niniejszym rozporządzeniu nie wymagają harmonizacji krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych i nie zastępują obowiązujących mechanizmów. Monitorowanie i zachęty dotyczące gotowości na wypadek zagrożeń powinny być zgodne z europejskimi instrumentami. Dlatego takie instrumenty jak wnioski w sprawie nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku mającego na celu przewidywanie i łagodzenie kryzysu w funkcjonowaniu jednolitego rynku oraz odpowiadanie na taki kryzys czy rozporządzenie Rady (UE) 2022/2372⁽²⁰⁾ w sprawie ram środków służących zapewnieniu zaopatrzenia w medyczne środki przeciwdziałania istotne podczas kryzysu w przypadku stanu zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie Unii mogą mieć zastosowanie do surowców krytycznych i strategicznych i w razie wystąpienia kryzysu lub zagrożenia, jeżeli surowce te są objęte zakresem takich instrumentów. Zapewnienie **przez Komisję** komplementarności i spójności między niniejszym rozporządzeniem a instrumentami kryzysowymi powinno odbywać się dzięki **ważnej wymianie informacji między odpowiednimi organami doradczymi i zarządzającymi ustanowionymi na mocy tych instrumentów kryzysowych.**
- (41) Surowce najbardziej krytyczne to metale, które co do zasady można poddawać recyklingowi nieskończoną liczbę razy, choć niekiedy ze szkodą dla jakości. W transformacji ekologicznej stwarza to możliwości przejścia na realny model gospodarki o obiegu zamkniętym. Po początkowym etapie szybkiego wzrostu popytu na surowce krytyczne na potrzeby nowych technologii, gdy pierwotne wydobycie i przetwarzanie będą wciąż dominującym źródłem, recykling **i ponowne wykorzystanie** powinny stopniowo nabierać znaczenia i przyczynić się do ograniczenia potrzeby pierwotnego wydobycia i związanych z nim oddziaływań. Obecnie współczynniki recyklingu i **ponownego wykorzystania** większości surowców krytycznych są jednak niskie, **między innymi ze względu na nieuwzględnianie możliwości recyklingu na etapie projektowania produktów**, a systemy i technologie recyklingu często nie są przystosowane do specyfiki tych surowców. Konieczne jest zatem działanie ukierunkowane na poszczególne czynniki hamujące potencjał obiegu zamkniętego. **Niezależnie od ilości surowców strategicznych zużywanych w 2030 r. Unia powinna dążyć do zapewnienia ich obiegu zamkniętego.**
- (41a) **Europa musi zwiększyć swoją otwartą autonomię strategiczną i odporność, by przygotować się na potencjalne zakłócenia w dostawach spowodowane kryzysem zdrowotnym lub innymi kryzysami. Do osiągnięcia tego celu przyczyni się dążenie do obiegu zamkniętego i efektywniejsze gospodarowanie zasobami dzięki zwiększonemu recyklingowi i odzyskiwaniu surowców krytycznych.**
- (42) Państwa członkowskie zachowują istotne kompetencje w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym, np. w obszarze systemów zbierania i przetwarzania odpadów. Powinny z nich korzystać, aby zwiększyć współczynniki zbierania i recyklingu w strumieniach odpadów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych, wykorzystując na przykład zachęty finansowe, takie jak zniżki, korzyści pieniężne lub systemy zwrotu kaucji, **a jednocześnie zachowując integralność rynku wewnętrznego.** Organy państwa członkowskiego powinny również przyczynić się do zmian jako nabywcy surowców krytycznych i zawierających je produktów, a krajowe programy badań naukowych i innowacji powinny zapewniać istotne zasoby służące poprawie stanu wiedzy i technologii dotyczących obiegu zamkniętego surowców krytycznych, jak również efektywności wykorzystywania materiałów **i strategii zastępowania.** Ponadto państwa członkowskie powinny wspierać odzysk surowców krytycznych z odpadów wydobywczych, zwiększając dostęp do informacji i niwelując bariery prawne, gospodarcze i techniczne. Jednym z możliwych rozwiązań, jakim powinny się przyjrzeć państwa członkowskie, są mechanizmy podziału ryzyka między operatorów a państwo członkowskie, służące wspieraniu odzysku z zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. **Komisja powinna monitorować działania państw członkowskich, porównywać i rozpowszechniać najlepsze praktyki, a w stosownych przypadkach zalecać państwom członkowskim dalsze działania.**
- (42a) **Zawartość surowców krytycznych w odpadach elektronicznych jest kilka razy wyższa niż w najlepszych gatunkach rudy na całym świecie. To istotna szansa ekonomiczna dla górnictwa miejskiego, mającego duży potencjał rozwoju.**

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2372 z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ram środków służących zapewnieniu zaopatrzenia w medyczne środki przeciwdziałania istotne podczas kryzysu w przypadku stanu zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie Unii (Dz.U. L 314 z 6.12.2022, s. 64).

- (43) W wielu regionach w Unii znajdują się dawne miejsca wydobycia surowców ze znacznymi ilościami odpadów wydobywczych w zamkniętych obiektach; znaczenie gospodarcze tych miejsc zaczęło wzrastać dopiero w ostatnim czasie, dlatego nie analizowano ich potencjału w zakresie surowców krytycznych. Odzysk surowców krytycznych z obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych daje możliwości **unikania i łagodzenia negatywnych skutków społecznych i środowiskowych nowej działalności wydobywczej oraz** tworzenia wartości gospodarczej i miejsc pracy w historycznych regionach wydobywczych, które często są dotknięte deindustrializacją i zubożeniem, **choć mogłyby one odegrać istotną rolę w poprawie odporności Unii oraz zmniejszeniu negatywnych skutków środowiskowych i społecznych dostępu do surowców.** Główną barierą dla większego wykorzystywania potencjału uzyskiwania surowców krytycznych z odpadów wydobywczych jest to, że nie poświęca się uwagi zawartości surowców krytycznych, szczególnie w zamkniętych obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, i brakuje informacji na ten temat.
- (44) Odzysk surowców krytycznych z obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych powinien być częścią odzysku odpadów z odpowiednich obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. W dyrektywie 2006/21/WE określono wymogi dotyczące wysokiego poziomu ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego w odniesieniu do gospodarowania odpadami w przemyśle wydobywczym. Należy utrzymać te wymogi na wysokim poziomie, ale również wprowadzić dodatkowe środki służące maksymalizacji odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych.
- (45) Operatorzy obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, zarówno istniejących, jak i nowych, powinni przeprowadzić wstępną ocenę ekonomiczną odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych znajdujących się w obiekcie i **w złożach oraz** z takich wytwarzanych odpadów. Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami ustanowioną w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE⁽²¹⁾ należy nadać pierwszeństwo zapobieganiu wytwarzania odpadów zawierających surowce krytyczne, wydobywając surowce krytyczne z wydobytej masy, zanim stanie się ona odpadem. Opracowując takie badanie, operatorzy powinni zgromadzić niezbędne informacje, w tym o koncentracji i ilości surowców krytycznych w odpadach wydobywczych, i ocenić różne warianty procesów, operacji lub rozwiązań biznesowych umożliwiających **technicznie wykonalny i ekonomicznie opłacalny** odzysk surowców krytycznych. Jest to wymóg dodatkowy względem wymogów określonych w dyrektywie 2006/21/WE i prawie krajowym transponującym tę dyrektywę, i ma on bezpośrednie zastosowanie. Wdrażając ten wymóg, operatorzy i właściwe organy powinni dążyć do minimalizowania obciążenia administracyjnego i jak największej integracji procedur.
- (46) Aby zaradzić bieżącemu problemowi braku informacji o potencjale zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych pod kątem surowców krytycznych, państwa członkowskie powinny utworzyć bazę danych zawierającą wszystkie informacje niezbędne do wspierania odzysku, szczególnie dotyczące ilości i koncentracji surowców krytycznych w odpadach wydobywczych, zachowując zgodność z unijnymi regulacjami konkurencji. Informacje te powinny być dostępne publicznie oraz mieć cyfrową i przyjazną dla użytkownika formę umożliwiającą dostęp do bardziej szczegółowych informacji technicznych. By ułatwić przyjazny dla użytkownika dostęp do informacji, państwa członkowskie powinny na przykład zapewnić punkt kontaktowy umożliwiający bardziej szczegółową wymianę informacji z potencjalnymi podmiotami opracowującymi projekty odzysku surowców krytycznych. Baza danych powinna być zaprojektowana tak, aby umożliwić potencjalnym promotorom projektu łatwą identyfikację obiektów o wysokim potencjale ekonomicznie opłacalnego odzysku **w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.** Aby skoncentrować ograniczone zasoby, państwa członkowskie **mogą** przyjąć stopniowe podejście do gromadzenia informacji i realizować bardziej wymagające etapy gromadzenia informacji wyłącznie w przypadku najbardziej obiecujących obiektów. Działania dotyczące gromadzenia informacji powinny mieć na celu dostarczenie dokładnych i reprezentatywnych informacji o obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych i uzyskanie jak najdokładniejszego wskazania potencjału odzysku surowców krytycznych.
- (47) Magnez trwale są wbudowywane w wiele produktów, z których najistotniejsze i najszybciej rozwijające się zastosowania to turbiny wiatrowe i pojazdy elektryczne, występują jednak również w innych produktach zawierających ich znaczne, wartości odzyskania ilości, takich jak urządzenia do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, roboty przemysłowe, lekkie środki transportu, agregaty chłodnicze, pompy ciepła, silniki elektryczne, elektryczne pompy przemysłowe, pralki automatyczne, suszarki bębnowe, kuchenki mikrofalowe,

(21) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

odkurzacze i zmywarki do naczyń. Większość magnesów trwałych, szczególnie najbardziej wydajnych, zawiera surowce krytyczne takie jak neodym, prazeodym, dysproz i terb, bor, samar, nikiel lub kobalt. Ich recykling jest możliwy, jednak obecnie w Unii wykonuje się go na małą skalę lub w tylko w projektach badawczych. Magnesy trwałe powinny zatem być produktem priorytetowym dla zwiększenia skali obiegu zamkniętego.

- (48) Warunkiem **zwiększenia obiegu zamkniętego magnesów** jest udostępnienie podmiotom zajmującym się recyklingiem, **modernizacją i naprawami** niezbędnych informacji o ilości, rodzaju i składzie chemicznym magnesów w produkcie, ich rozmieszczeniu oraz zastosowanych powłokach, klejach i dodatkach, jak również informacji o tym, jak wymontować magnesy trwałe z produktu. Ponadto aby zapewnić biznesowe uzasadnienie recyklingu magnesów, magnesy trwałe wbudowane w produkty wprowadzane do obrotu w Unii powinny z czasem zawierać coraz większą ilość materiałów pochodzących z recyklingu. Zapewniając na pierwszym etapie przejrzystość co do zawartości materiałów z recyklingu, po przeprowadzeniu specjalnej oceny odpowiedniego poziomu i prawdopodobnego wpływu należy następnie ustalić minimalne progi zawartości materiałów z recyklingu.
- (49) Surowce krytyczne sprzedawane na rynku unijnym są często certyfikowane pod kątem zrównoważonego charakteru ich produkcji i łańcucha dostaw. Certyfikację można uzyskać w licznych dostępnych publicznych i prywatnych systemach certyfikacji, które różnią się zakresem i stopniem restrykcyjności, co może potencjalnie wywoływać dezorientację co do charakteru i prawdziwości twierdzeń o względnie zrównoważonym charakterze surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii na podstawie takiej certyfikacji. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych uznających systemy certyfikacji, które należy uznać za całościowe i wiarygodne, zapewniając w ten sposób organom i uczestnikom rynku wspólne podstawy do oceny zrównoważonego charakteru surowców krytycznych. Należy uznawać wyłącznie te systemy certyfikacji, które obejmują szeroki zakres aspektów zrównoważonego rozwoju, w tym ochronę środowiska **w odniesieniu do powietrza, gleby, wody i różnorodności biologicznej**, prawa człowieka wraz z prawami pracowniczymi, oraz **kwestie zarządzania, w tym** przejrzystość biznesową **i udział społeczności lokalnych, a także gwarantują wysokie standardy zrównoważonego rozwoju** i przewidują niezależną weryfikację przez osobę trzecią oraz monitorowanie zgodności. Chcąc zapewnić wydajność procedur, promotorzy projektów ubiegający się o uznanie ich projektów za strategiczne powinni móc powołać się na udział w uznanym systemie, by wykazać, że realizacja ich projektu jest zrównoważona.
- (50) Produkcja surowców krytycznych na różnych etapach łańcucha wartości wywiera wpływ na **klimat i środowisko, w szczególności** na wodę **i różnorodność biologiczną**. Aby ograniczyć wyrządzane szkody i zachęcać do produkcji bardziej zrównoważonych surowców krytycznych, Komisja powinna mieć uprawnienia do opracowania systemu obliczania śladu środowiskowego surowców krytycznych, w tym procesu weryfikacji, w celu zapewnienia publicznego ujawniania informacji o śladzie środowiskowym surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii. System ten powinien opierać się na uwzględnieniu wiarygodnych naukowo metod oceny i odpowiednich międzynarodowych norm oceny cyklu życia. Wymóg polegający na deklarowaniu śladu środowiskowego materiału powinien mieć zastosowanie tylko wtedy, gdy specjalna ocena wykaże, że przyczyni się to do realizacji unijnych celów klimatycznych i środowiskowych **oraz będzie współmierne do kosztów ekonomicznych**, gdyż ułatwi zamawianie surowców krytycznych o niższym śladzie środowiskowym i nie wpłynie nieproporcjonalnie na przepływy handlowe. Po przyjęciu stosownych metod obliczania Komisja powinna opracować klasy efektywności surowców krytycznych, umożliwiając w ten sposób potencjalnym nabywcom łatwe porównanie względnego śladu środowiskowego dostępnych materiałów i kierując rynek na stronę bardziej zrównoważonych materiałów. Sprzedawcy surowców krytycznych powinni zapewnić klientom dostęp do deklaracji o śladzie środowiskowym. Przejrzystość względnego śladu surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii może również umożliwić realizację innych polityk na szczeblu unijnym i krajowym, takich jak zachęty lub kryteria zielonych zamówień publicznych, wspierając produkcję surowców krytycznych o mniejszym wpływie na środowisko. **Głębiny morskie uważa się za obszar o największej bioróżnorodności na Ziemi i zapewniają one krytyczne usługi środowiskowe, w tym długoterminową sekwestrację dwutlenku węgla. Jest wysoce prawdopodobne, że górnictwo głębokomorskie spowoduje trwałą utratę różnorodności biologicznej i szkody w ekosystemie. Zgodnie z zasadą ostrożności nie**

należy prowadzić wydobycia głębokomorskiego, dopóki jego wpływ na środowisko morskie i różnorodność biologiczną nie zostanie dostatecznie zbadany i dopóki nie zostanie wypracowany naukowy konsensus co do tego, że można nim zarządzać bez utraty różnorodności biologicznej i bez szkód w ekosystemie morskim.

- (51) Metody dotyczące śladu środowiskowego stanowią istotną podstawę opracowywania zasad obliczania. Opierają się one na naukowo uzasadnionych metodach oceny, które uwzględniają **podobne obowiązki określone w innych przepisach Unii oraz** rozwój sytuacji na szczeblu międzynarodowym, i obejmują wpływ na środowisko, w tym zmianę klimatu, wodę, powietrze, glebę i zasoby, a także użytkowanie gruntów i toksyczność.
- (52) Należy zapewnić, aby odpowiedzialni za to operatorzy oceniali zgodność swoich produktów lub materiałów z wymogami służącymi usprawnieniu obiegu zamkniętego magnezów trwałych oraz wymogami dotyczącymi deklaracji o śladzie środowiskowym surowców krytycznych, zanim wprowadzą je do obrotu, oraz aby właściwe organy krajowe skutecznie egzekwowały te wymogi. Przepisy o zgodności i nadzorze rynku ujęte w rozporządzeniu (UE) 2019/1020 i rozporządzeniu (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] opracowano tak, by sprostać temu wyzwaniu, powinny mieć zatem również zastosowanie do tych wymogów. Aby dodatkowo zapewnić optymalne wykorzystanie obowiązujących ram, należy zagwarantować –w przypadku produktów podlegających homologacji typu na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/858 lub rozporządzenia (UE) nr 168/2013 – egzekwowanie zgodności według obowiązującego systemu homologacji typu.
- (53) Zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 Komisja powinna zwrócić się do co najmniej jednej europejskiej organizacji normalizacyjnej o przygotowanie europejskich norm służących wspieraniu celów niniejszego rozporządzenia.
- (54) By wdrożyć plan działania w sprawie surowców krytycznych z 2020 r., Unia zawarła partnerstwa strategiczne dotyczące surowców z państwami trzecimi. Należy **zwiększyć** takie starania o dywersyfikację dostaw **i doprowadzić do ustanowienia konkretnych projektów strategicznych**. Aby opracować i zapewnić spójne ramy zawierania przyszłych partnerstw **oraz rozwijać europejską dyplomację surowcową zgodnie z unijną dyplomacją energetyczną i klimatyczną**, państwa członkowskie i Komisja powinny, w ramach interakcji w Radzie ds. Surowców Krytycznych, omówić, **przeanalizować** i zapewnić **koordynację** w kwestii m.in. tego, czy istniejące partnerstwa osiągną zamierzone cele, określania priorytetowych państw trzecich na potrzeby nowych partnerstw, treści takich partnerstw oraz ich spójności i potencjalnych synergii w kontekście dwustronnej współpracy państw członkowskich z odpowiednimi państwami trzecimi **oraz zapewnienia wystarczającego dostępu do finansowania**. Unia powinna dążyć do zawierania obustronnie korzystnych **i trwałych** partnerstw z **takimi państwami trzecimi, w tym** z rynkami wschodzącymi i gospodarkami rozwijającymi się, z zachowaniem zgodności ze swoją strategią Global Gateway, **podjęciem „Drużyna Europy”, wspólną polityką handlową oraz polityką rozwojową i zagraniczną**, a partnerstwa te powinny przyczyniać się do dywersyfikacji jej łańcucha dostaw surowców, jak również zwiększać wartość dodaną produkcji w tych państwach. **Należy również podjąć dalsze starania o inwestycje we współpracy z partnerami międzynarodowymi o podobnych poglądach uczestniczącymi w rynku wewnętrznym, państwami kandydującymi lub państwami trzecimi o podobnych poglądach, które nie są objęte ani partnerstwem strategicznym, ani umową o wolnym handlu. Takie wspólne interesy powinny obejmować promocję i ochronę norm środowiskowych oraz ochronę praw socjalnych i praw człowieka zgodnie z prawodawstwem międzynarodowym i krajowym, przy pełnym poszanowaniu zasad współpracy wielostronnej.**
- (54a) **Strategiczny priorytet Unii, jakim jest dywersyfikacja dostaw surowców strategicznych i krytycznych, musi stać się priorytetem działań wewnętrznych i dyplomacji Unii w ramach podejścia „Drużyna Europy” oraz zgodnie z jej polityką zewnętrzną w dziedzinie energii i klimatu. Polityka zewnętrzna Unii w zakresie surowców powinna wyjaśniać podejście Unii do efektywnego gospodarowania zasobami, zrównoważonego rozwoju, obiegu zamkniętego i zastępowania surowców, a także współpracę i w razie potrzeby tworzenie międzynarodowych forów na rzecz lepszej koordynacji i przejrzystości na światowych rynkach surowców oraz platform wspólnych zakupów.**

- (55) Należy utworzyć Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych, aby wspierała realizację zadań dotyczących opracowywania projektów strategicznych i ich finansowania, programów poszukiwań, monitorowania zdolności lub zasobów strategicznych oraz aby odpowiednio doradzała Komisji. W skład tej Rady powinny wchodzić państwa członkowskie oraz Komisja, należy też zapewnić możliwość uczestnictwa – w charakterze obserwatorów – **społeczeństwa obywatelskiego i innych stron, takich jak przedstawiciele środowisk akademickich, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, innych instytucji i agencji unijnych**. Aby rozwijać wiedzę fachową niezbędną do realizacji niektórych zadań, Rada ta powinna ustanowić stałe podgrupy ds. finansowania, poszukiwania, monitorowania i zasobów strategicznych, **a także zrównoważonego rozwoju**, a podgrupy te powinny działać jako sieć, skupiając poszczególne odpowiednie organy krajowe, i w razie konieczności konsultować się z przedstawicielami przemysłu, środowisk akademickich, społeczeństwa obywatelskiego oraz innymi stosownymi zainteresowanymi stronami. Porady i opinie Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych nie powinny być wiążące, a brak takiej porady lub opinii nie powinien powstrzymać Komisji przed wykonaniem zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia.
- (56) Brak postępów w realizacji celów, w tym w zakresie wskaźników referencyjnych dotyczących wydajności i dywersyfikacji, może wskazywać, że należy przyjąć dodatkowe środki. Komisja powinna zatem monitorować postępy w realizacji tych celów.
- (57) Aby obciążenia administracyjne nakładane na państwa członkowskie **i przedsiębiorstwa, zwłaszcza MŚP**, utrzymać na jak najniższym poziomie, należy usprawnić poszczególne obowiązki sprawozdawcze, a Komisja powinna opracować wzór umożliwiający państwom członkowskim wypełnianie ich obowiązków sprawozdawczych dotyczących projektów, poszukiwania **i** monitorowania w publikowanym regularnie jednolitym dokumencie, który może być poufny lub zastrzeżony.
- (58) By zapewnić opartą na zaufaniu i konstruktywną współpracę właściwych organów na szczeblu unijnym i krajowym, wszystkie strony zaangażowane w stosowanie niniejszego rozporządzenia powinny przestrzegać zasady poufności informacji i danych uzyskanych podczas wykonywania ich zadań. Komisja oraz właściwe organy krajowe, ich urzędnicy, urzędnicy służby cywilnej i inne osoby pracujące pod nadzorem tych organów, a także urzędnicy i pracownicy służby cywilnej innych organów państw członkowskich nie powinni ujawniać informacji zebranych lub wymienionych przez nich zgodnie z niniejszym rozporządzeniem ani objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej. Powinno to mieć również zastosowanie do Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych. Przetwarzanie i przechowywanie danych powinno odbywać się w bezpiecznym środowisku.
- (59) Podczas przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym konsultacje na poziomie ekspertów, oraz by konsultacje te były prowadzone zgodnie z zasadami ustanowionymi w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽²²⁾. W szczególności aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup ekspertów Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (60) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do: a) określenia wzorów do wykorzystania przy składaniu wniosków o uznanie projektów za strategiczne, sprawozdań z postępów związanych z projektami strategicznymi, krajowych programów poszukiwań oraz sprawozdawczości państw członkowskich dotyczącej poszukiwań, monitorowania, zasobów strategicznych i obiegu zamkniętego; b) określenia, które produkty, komponenty i strumienie odpadów należy uznać za mające duży potencjał odzysku surowców krytycznych; c) ustalenia kryteriów i ich zastosowania do uznawania systemów związanych ze zrównoważonym charakterem surowców krytycznych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽²³⁾.
- (61) By zapewnić wypełnianie zobowiązań nałożonych niniejszym rozporządzeniem, zwłaszcza w odniesieniu do zgodności z wymogami dotyczącymi ekoprojektu, przedsiębiorstwa, które nie wypełniają swoich zobowiązań, w tym dotyczących gotowości na wypadek zagrożeń, sprawozdawczości w sprawie projektu i informacji na temat zdolności do recyklingu, powinny podlegać sankcjom. Konieczne jest zatem, aby państwa członkowskie wprowadziły w prawie krajowym skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające sankcje za niespełnianie wymogów niniejszego rozporządzenia.

⁽²²⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽²³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (62) Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia. Zgodnie z pkt 22 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa ocena ta powinna opierać się na pięciu kryteriach: skuteczności, efektywności, odpowiedniości, spójności i unijnej wartości dodanej, oraz powinna służyć jako podstawa oceny skutków ewentualnych dalszych działań. Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia i z postępów w osiąganiu jego celów, obejmujące referencyjne wskaźniki zdolności i dywersyfikacji. Sprawozdanie to powinno również zawierać ocenę odpowiedniości ustanowienia maksymalnych wartości progowych związanych ze śladem środowiskowym opartą na wdrażaniu środków dotyczących przejrzystości śladu środowiskowego surowców krytycznych.
- (63) Jeżeli którykolwiek ze środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu stanowi pomoc państwa, przepisy dotyczące tych środków pozostają bez uszczerbku dla stosowania art. 107 i 108 Traktatu.
- (64) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego przez ustanowienie ram zapewniających Unii dostęp do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich skalę i skutki możliwe jest ich osiągnięcie wyłącznie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i cele

1. Ogólnym celem niniejszego rozporządzenia jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego przez ustanowienie ram służących zapewnieniu **konkurencyjnych w skali międzynarodowej**, bezpiecznych, **odpornych** i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych **w Unii, w tym przez wspieranie zrównoważonego rozwoju, efektywności i obiegu zamkniętego w całym łańcuchu wartości**.
2. Aby osiągnąć cel ogólny, o którym mowa w ust. 1, niniejsze rozporządzenie ma na celu:
  - a) wzmocnienie poszczególnych etapów łańcucha wartości surowców strategicznych w celu zapewnienia, by do 2030 r. znacznie wzrosły zdolności Unii w zakresie każdego surowca strategicznego, tak by ogólna zdolność Unii była zbliżona do następujących wskaźników referencyjnych lub je osiągnęła:
    - (i) zdolność wydobywcza Unii umożliwia wydobycie rud, minerałów lub koncentratów potrzebnych do produkcji co najmniej 10 % jej rocznego zużycia surowców strategicznych, o ile umożliwiają to unijne zasoby;
    - (ii) zdolność przetwórcza Unii, w tym w odniesieniu do wszystkich pośrednich etapów przetwarzania, może pokryć co najmniej 50 % jej rocznego zużycia surowców strategicznych; do 20 % nowych zdolności przetwórczych Unii można rozwijać w ramach partnerstw strategicznych na rynkach wschodzących i w krajach rozwijających się;
    - (iii) zdolność Unii do recyklingu, w tym na wszystkich pośrednich etapach recyklingu, może pokryć co najmniej **+10 % zdolności do recyklingu w porównaniu z poziomem referencyjnym z lat 2020–2022 w odniesieniu do każdego surowca strategicznego, by zapewnić gromadzenie, sortowanie i przetwarzanie co najmniej 45 % każdego surowca strategicznego zawartego w odpadach Unii, z uwzględnieniem wykonalności technicznej i ekonomicznej**;

- b) dywersyfikację przywozu surowców strategicznych do Unii, tak by do 2030 r. jej roczne zużycie każdego surowca strategicznego na każdym stosownym etapie przetwarzania mogło opierać się na przywozie z kilku państw trzecich, z których żadne nie będzie zapewniało więcej niż 65 % rocznego unijnego zużycia, **a priorytetem powinno być zmniejszenie zależności od nierzetelnych partnerów, którzy nie podzielają wartości Unii, takich jak poszanowanie praw człowieka oraz zasady demokracji i praworządności;**
- c) poprawę zdolności Unii do monitorowania i ograniczania ryzyka dla dostaw surowców krytycznych **w perspektywie zarówno krótko-, jak i długoterminowej, przy pełnym uwzględnieniu konkurencyjności międzynarodowej;**
- d) zapewnienie swobodnego przepływu surowców krytycznych i produktów zawierających surowce krytyczne wprowadzanych do obrotu w Unii przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska **i zrównoważoności** przez usprawnienie ich obiegu zamkniętego i zwiększenie ich **trwałości, możliwości naprawy i racjonalnej pod względem kosztów dostępności** na rynku wewnętrznym UE;
- da) **wspieranie opracowywania i wykorzystywania surowców zastępczych przez stymulowanie metod produkcji umożliwiających zastępowanie surowców oraz badań i rozwoju alternatywnych, innowacyjnych materiałów w celu zmniejszenia śladu środowiskowego Unii;**
- db) **ograniczenie wzrostu unijnego popytu na surowce krytyczne, w tym przez zwiększenie efektywności i zastępowanie materiałów w całych łańcuchach wartości w celu zmniejszenia zużycia surowców krytycznych w porównaniu z przewidywanym scenariuszem odniesienia wynikającym z ust. 4b;**
- dc) **zwiększenie udziału surowców wtórnych w unijnym zużyciu surowców strategicznych.**

3. Jeżeli na podstawie sprawozdania, o którym mowa w art. 42, Komisja stwierdzi, że Unia może nie osiągnąć celów określonych w ust. 2, ocenia wykonalność i proporcjonalność zaproponowania środków lub wykonania swoich uprawnień na poziomie Unii w celu zapewnienia osiągnięcia tych celów.

4. Komisja uwzględni cele i wskaźniki referencyjne określone w ust. 2 lit. a) pkt (iii) jako powiązane priorytety Unii **we wszystkich odpowiednich przepisach prawa Unii** w rozumieniu art. 5 ust. 4 lit. a) pkt (i) rozporządzenia XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę wstawić numer rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] podczas opracowywania wymogów dotyczących ekoprojektu mających na celu poprawę następujących aspektów produktu: trwałości, możliwości ponownego użycia, możliwości naprawy, wykorzystania zasobów lub zasobooszczędności, możliwości regeneracji produktów i recyklingu, zawartości materiałów z recyklingu i możliwości odzysku materiałów.

4a. **Łańcuchy wartości utworzone i wzmocnione w wyniku niniejszego rozporządzenia zarówno w Unii, jak i w państwach trzecich wzmacnia się jeszcze bardziej po 2030 r. Komisja bierze to pod uwagę w przeglądzie, o którym mowa w art. 46.**

4b. **Komisja, w drodze aktu delegowanego przyjętego do ... [trzy miesiące po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] r. zgodnie z art. 36, przedstawia prognozy rocznego zużycia surowców krytycznych do 2050 r. wraz z celami pośrednimi i aktualizuje je co najmniej co cztery lata. Prognozy te opierają się na modelowaniu przepływów międzygałęziowych w oddolnej optymalizacji kosztów przy wykorzystaniu technologii, uzupełniającym istniejące dane i sprawozdania opracowane przez Wspólne Centrum Badawcze (JRC) Komisji, z uwzględnieniem różnych scenariuszy, w tym scenariuszy niskiego i wysokiego popytu, a także scenariusza odniesienia. Prognozy te są zdezagregowane na poziomie każdego państwa członkowskiego lub niższym i obejmują wszystkie sektory gospodarki. Obejmuje to surowce krytyczne zawarte w produktach pośrednich lub końcowych wprowadzonych na rynek unijny, zgodnie z celami Unii w dziedzinie energii i klimatu oraz ambicjami zapisanymi w [akcie w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie].**

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „surowiec” oznacza substancję w stanie przetworzonym lub nieprzetworzonym wykorzystywaną jako materiał wsadowy przy produkcji produktów pośrednich lub końcowych, z wyłączeniem substancji wykorzystywanych głównie jako żywność, pasza lub paliwa do silników spalinowych;

- 2) „surowce krytyczne” oznaczają surowce zdefiniowane w art. 4;
- 3) „surowce strategiczne” oznaczają surowce zdefiniowane w art. 3;
- 4) „łańcuch wartości surowców” oznacza wszystkie działania i procesy mające miejsce przy poszukiwaniu, wydobyciu, przetwarzaniu i recyklingu surowców;
- 5) „poszukiwanie” oznacza wszystkie działania mające na celu zidentyfikowanie i ustalenie właściwości złóż mineralnych;
- 6) „wydobycie” oznacza pierwotne **lub wtórne** wydobycie rud, minerałów i produktów roślinnych z ich oryginalnych źródeł, **jako produktów głównych lub pobocznych**, w tym ze złóż mineralnych znajdujących się pod ziemią **i** pod wodą, **z wody**, solanki morskiej i drzew;
- 7) „zdolność wydobywcza Unii” oznacza łączną maksymalną roczną wielkość produkcji pochodzącej z działalności wydobywczej dotyczącej rud, minerałów, produktów roślinnych i koncentratów zawierających surowce strategiczne, w tym działalności przetwórczej zlokalizowanej zazwyczaj w miejscu wydobycia znajdującym się w Unii lub w pobliżu takiego miejsca;
- 8) „zasoby” oznaczają wszystkie złoża mineralne, których wydobycie jest ekonomicznie opłacalne **w danym kontekście rynkowym**;
- 9) „przetwarzanie” oznacza wszystkie procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne biorące udział w przekształceniu surowca z rud, minerałów, produktów roślinnych lub odpadów w czyste metale, stopy lub inne formy zdatne do wykorzystania z ekonomicznego punktu widzenia;
- 10) „zdolność przetwórcza Unii” oznacza łączną maksymalną roczną wielkość produkcji pochodzącej z działalności przetwórczej dotyczącej surowców strategicznych, z wyłączeniem działalności zlokalizowanej zazwyczaj w miejscu wydobycia znajdującym się w Unii lub w pobliżu takiego miejsca;
- 11) „recykling” oznacza dowolny proces odzysku **odpadów zarówno przed-, jak i pokonsumenckich**, w którym materiały odpadowe są ponownie przetwarzane w produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach;
- 12) „zdolność Unii do recyklingu” oznacza łączną maksymalną roczną wielkość produkcji pochodzącej z mającej miejsce w Unii działalności w zakresie recyklingu surowców strategicznych, w tym sortowania i obróbki wstępnej odpadów, **w tym czarnej masy**, i ich przetwarzania w surowce wtórne;
- 13) „roczne zużycie surowców strategicznych” oznacza łączną ilość surowców strategicznych zużywanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę w Unii, w formie przetworzonej, z wyłączeniem surowców strategicznych wbudowanych w produkty pośrednie lub końcowe wprowadzane do obrotu w Unii;
- 14) „ryzyko dla dostaw” oznacza ryzyko związane z dostawami obliczone zgodnie z załącznikiem II;
- 15) „projekt dotyczący surowców” oznacza dowolny planowany obiekt lub dowolną planowaną znaczną rozbudowę lub zmianę przeznaczenia istniejącego obiektu, w którym prowadzona jest działalność wydobywcza, przetwórcza lub w zakresie recyklingu surowców;
- 16) „odbiorca” oznacza przedsiębiorstwo, które zawarło umowę odbioru z promotorem projektu;
- 17) „umowa odbioru” oznacza dowolną umowę między przedsiębiorstwem a promotorem projektu zawierającą zobowiązanie ze strony przedsiębiorstwa polegające na zamawianiu części surowców produkowanych w konkretnym projekcie dotyczącym surowców przez określony czas albo zobowiązanie ze strony promotora projektu do zapewnienia przedsiębiorstwu możliwości takiego zamawiania;
- 18) „promotor projektu” oznacza dowolne przedsiębiorstwo lub konsorcjum przedsiębiorstw opracowujące projekt dotyczący surowców;

- 19) „proces wydawania pozwoleń” oznacza proces obejmujący wszystkie odpowiednie pozwolenia administracyjne na planowanie, realizację i eksploatację projektów strategicznych, o których mowa w art. 5, w tym pozwolenia na budowę, pozwolenia w zakresie chemikaliów i pozwolenia na podłączenie do sieci oraz oceny wpływu na środowisko i pozwolenia środowiskowe, jeżeli są wymagane, a także obejmujący wszystkie wnioski i procedury administracyjne od potwierdzenia ważności wniosku do powiadomienia o kompleksowej decyzji w sprawie wyniku procedury przez odpowiedzialny właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1;
- 20) „kompleksowa decyzja” oznacza decyzję lub zestaw decyzji podjętych przez organy państwa członkowskiego z wyłączeniem sądów lub trybunałów, określającą lub określających, czy promotor projektu jest upoważniony do realizacji projektu dotyczącego surowców, bez uszczerbku dla jakiegokolwiek decyzji podjętej w administracyjnej procedurze odwoławczej;
- 21) „poszukiwania ogólne” oznaczają poszukiwania na poziomie krajowym lub regionalnym z wyłączeniem poszukiwań ukierunkowanych;
- 22) „poszukiwania ukierunkowane” oznaczają szczegółowe badanie poszczególnych złóż mineralnych;
- 23) „głębokie złoża rud” oznaczają złoża mineralne znajdujące się głębiej w skorupie ziemskiej niż konwencjonalnie eksploatowane złoża rud;
- 24) „mapa predykcyjna” oznacza mapę wskazującą obszary, na których mogą występować złoża mineralne danego surowca;
- 25) „zakłócenie dostaw” oznacza nieprzewidywany znaczny spadek dostępności surowca lub znaczny wzrost ceny surowca **wykraczający poza normalną zmienność cen rynkowych**;
- 26) „łańcuch dostaw surowców” oznacza wszystkie działania i procesy w łańcuchu wartości surowców do momentu wykorzystania surowca jako materiału wsadowego przy produkcji produktów pośrednich lub końcowych;
- 27) „strategie łagodzące” oznaczają politykę opracowaną przez podmiot gospodarczy służącą ograniczeniu prawdopodobieństwa wystąpienia zakłócenia dostaw w jego łańcuchu dostaw lub ograniczeniu szkód dla jego działalności gospodarczej spowodowanych przez takie zakłócenie;
- 28) „kluczowi operatorzy rynku” oznaczają producentów biorących udział w wydobyciu, przetwarzaniu lub recyklingu surowców krytycznych, handlowców i dystrybutorów surowców krytycznych, oraz przedsiębiorstwa na kolejnych szczeblach wykorzystujące znaczne ilości surowców krytycznych;
- 29) „zapasy strategiczne” oznaczają pewną ilość danego surowca w dowolnej formie, przechowywaną przez podmiot publiczny lub prywatny w celu uwolnienia w przypadku zakłócenia dostaw;
- 30) „duże przedsiębiorstwo” oznacza dowolne przedsiębiorstwo, które w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, zatrudniało średnio ponad 500 pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały 150 mln EUR;
- 31) „technologie strategiczne” oznaczają technologie niezbędne do przeprowadzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej, jak również do zastosowań obronnych oraz **w sektorze lotniczym i kosmicznym**;
- 32) „rada dyrektorów” oznacza organ administracyjny lub nadzorczy odpowiedzialny za nadzór nad kierownictwem wykonawczym przedsiębiorstwa lub, jeżeli taki organ nie istnieje, osobę lub osoby wykonujące równoważne funkcje;
- 33) „zbieranie” oznacza gromadzenie odpadów, w tym wstępne sortowanie i wstępne magazynowanie odpadów do celów ich transportu do zakładu przetwarzania odpadów;
- 34) „przetwarzanie odpadów” oznacza procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie;
- 35) „odzysk” oznacza jakiegokolwiek proces, którego głównym wynikiem są odpady do użytecznego zastosowania przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym wypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub w szerszej rozumianej gospodarce;

- 36) „odpady wydobywcze” oznaczają odpady wydobywcze w rozumieniu dyrektywy 2006/21/WE;
- 37) „obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych” oznacza obiekt unieszkodliwiania odpadów w rozumieniu dyrektywy 2006/21/WE;
- 38) „wstępna ocena ekonomiczna” oznacza przeprowadzaną na wczesnym etapie ocenę koncepcyjną potencjalnej opłacalności ekonomicznej projektu dotyczącego surowców pod kątem odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych;
- 39) „urządzenie do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego” oznacza nieinwazyjny wyrób medyczny wykorzystujący pole magnetyczne do uzyskania obrazów anatomicznych lub dowolne inne urządzenie wykorzystujące pole magnetyczne do uzyskania obrazu wnętrza obiektów;
- 40) „wiatrowa prądnica mocy” oznacza część turbiny wiatrowej znajdującej się na lądzie lub na morzu, przekształcająca energię mechaniczną wirnika w energię elektryczną;
- 41) „robot przemysłowy” oznacza automatycznie sterowaną, programowalną, wielozadaniową maszynę manipulacyjną, programowalną w co najmniej trzech osiach, która może być stacjonarna albo mobilna, do zastosowań w automatyce przemysłowej;
- 42) „pojazd silnikowy” oznacza dowolny pojazd mający homologację typu, należący do kategorii M lub N w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2018/858;
- 43) „lekki środek transportu” oznacza dowolny pojazd kołowy, który może być napędzany samym silnikiem elektrycznym lub połączeniem silnika i siły ludzkich mięśni, obejmujący hulajnogi elektryczne, rowery elektryczne i pojazdy mające homologację typu należące do kategorii L w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 168/2013;
- 44) „agregat chłodniczy” oznacza element systemu chłodzenia, który wykorzystując elektryczny parowy obieg sprężarkowy, wytwarza różnicę temperatury umożliwiającą odprowadzenie ciepła z chłodzonych pomieszczeń lub procesów;
- 45) „pompa ciepła” oznacza element systemu ogrzewania, który wykorzystując elektryczny parowy obieg sprężarkowy, wytwarza różnicę temperatury umożliwiającą dostarczenie ciepła do ogrzewanych pomieszczeń lub procesów;
- 46) „silnik elektryczny” oznacza urządzenie przekształcające wejściową moc elektryczną w wyjściową moc mechaniczną, o mocy znamionowej równej lub wyższej od 0,12 kW;
- 47) „pralka automatyczna” oznacza pralkę, która samodzielnie przeprowadza cały cykl prania wsadu bez konieczności interwencji użytkownika w jakimkolwiek momencie trwania programu;
- 48) „suszarka bębnowa” oznacza urządzenie, w którym wyroby włókiennicze są suszone w obracającym się bębnie, przez który przepływa podgrzane powietrze;
- 49) „kuchenka mikrofalowa” oznacza dowolne urządzenie przeznaczone do podgrzewania żywności przy pomocy energii elektromagnetycznej;
- 50) „odkurzacz” oznacza urządzenie usuwające zanieczyszczenia z oczyszczanych powierzchni przy pomocy przepływu powietrza wytworzonego przez podciśnienie we wnętrzu urządzenia;
- 51) „zmywarka do naczyń” oznacza maszynę, która myje i płucze zastawy stołowe;
- 52) „magnes trwały” oznacza magnes, który zachowuje właściwości magnetyczne po usunięciu go z zewnętrznego pola magnetycznego;
- 53) „nośnik danych” oznacza liniowy symbol kodu kreskowego, symbol dwuwymiarowy lub inny nośnik danych służący do automatycznej identyfikacji, który może być odczytywany przez urządzenie;
- 54) „unikatowy identyfikator produktu” oznacza niepowtarzalny ciąg znaków służący do identyfikacji produktów;
- 55) „powłoka magnezu” oznacza warstwę materiału stosowaną zasadniczo do ochrony magnesów przed korozją;

- 56) „wymontowanie” oznacza obróbkę ręczną, mechaniczną, chemiczną, cieplną lub metalurgiczną skutkującą tym, że poddawane jej komponenty lub materiały da się zidentyfikować jako odrębny strumień wyjściowy lub część strumienia wyjściowego;
- 57) „podmiot zajmujący się recyklingiem” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która prowadzi recykling w dopuszczonym do tego obiekcie;
- 58) „udostępnienie na rynku” oznacza każde dostarczenie produktu na rynek Unii w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub używania w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie;
- 59) „rodzaj surowca krytycznego” oznacza wprowadzony do obrotu surowiec krytyczny, który odróżnia się pod względem etapu przetwarzania, składu chemicznego, pochodzenia geograficznego lub zastosowanych metod produkcji;
- 60) „wprowadzenie do obrotu” oznacza udostępnienie produktu na rynku Unii po raz pierwszy;
- 61) „ocena zgodności” oznacza proces wykazujący, czy zostały spełnione wymagania określone w art. 27, 28 lub 34;
- 62) „partnerstwo strategiczne” oznacza podjęte przez Unię i państwo trzecie zobowiązanie do zwiększenia współpracy związanej z łańcuchem wartości surowców, zawarte w niewiążącym instrumencie określającym konkretne działania będące we wspólnym interesie stron; **partnerstwa strategiczne ułatwiają osiągnięcie korzystnych wyników dla obu partnerów, w tym wymianę wiedzy.**

Rozdział 2

Surowce krytyczne i strategiczne

Artykuł 3

Wykaz surowców strategicznych

1. Surowce wymienione w wykazie w załączniku I sekcja 1, **w tym surowce będące produktem ubocznym innych procesów wydobycia lub recyklingu**, uznaje się za surowce strategiczne.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 36 aktów delegowanych służących zmianie załącznika I sekcja 1, **aby zmienić niniejsze rozporządzenie przez aktualizację wykazu surowców strategicznych, w tym przez dodanie do niego kolejnych surowców, jeżeli w wyniku monitorowania i testów warunków skrajnych przeprowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia wykryte zostanie zagrożenie dla dostaw. Takie doraźne aktualizacje wykazu surowców strategicznych nie mają wpływu na aktualizację, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.**

Zaktualizowany wykaz surowców strategicznych zawiera te spośród surowców podlegających ocenie, które uzyskają najwyższy wynik pod względem znaczenia strategicznego, przewidywanego wzrostu popytu i **dostępności**, a także trudności w zwiększeniu produkcji, **a co najważniejsze, wspomaga cele określone w art. 1 ust. 1 i 2 niniejszego rozporządzenia**. Znaczenie strategiczne, przewidywany popyt i **dostępność**, a także trudność w zwiększeniu produkcji określa się zgodnie z załącznikiem I sekcja 2.

3. Komisja wykonuje przegląd i, w stosownych przypadkach, aktualizację wykazu surowców strategicznych do [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co dwa lata. **Komisja przedstawia jasne powody każdej takiej aktualizacji. Na wniosek Rady ds. Surowców Krytycznych, na podstawie monitorowania i testów warunków skrajnych przeprowadzonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, Komisja wykonuje przegląd i, w stosownych przypadkach, aktualizację wykazu w dowolnym momencie i w ramach zaplanowanych przeglądów.**

- 3a. **Komisja stosuje przejrzystą i jasno określoną metodykę, o której mowa w załączniku I sekcja 2, do oceny surowców strategicznych, które mają zostać włączone do wykazu, między innymi wykorzystując techniczne arkusze informacyjne, podobną do metodyki stosowanej w odniesieniu do wykazu surowców krytycznych, o którym mowa w art. 4.**

Artykuł 3a

Strategiczne surowce wtórne

1. **Do ... [sześć miesięcy od przyjęcia niniejszego rozporządzenia] Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wykaz strategicznych surowców wtórnych, w tym złomu żeliwa i stali.**

2. Tworząc wykaz, o którym mowa a ust. 1, Komisja zwraca szczególną uwagę na znaczenie surowca wtórnego dla transformacji ekologicznej i cyfrowej, a także dla zastosowań obronnych i kosmicznych, uwzględniając:

- a) wkład w zapobieganie dodatkowemu zużyciu surowców, które w przeciwnym razie byłyby potrzebne w technologiach strategicznych;
- b) ilość emisji gazów cieplarnianych, którym zapobieżono dzięki wykorzystaniu surowców wtórnych do produkcji odpowiednich technologii strategicznych w porównaniu z innymi materiałami, oraz
- c) prognozowany wzrost światowego popytu na dany surowiec wtórny.

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 36 aktów delegowanych w celu zmiany niniejszego rozporządzenia przez aktualizację wykazu surowców strategicznych. Zaktualizowany wykaz strategicznych surowców wtórnych uwzględnia znaczącą rolę strategiczną w dekarbonizacji i transformacji ekologicznej, wysoki przewidywany wzrost światowego popytu, trudności w zwiększaniu zbierania i odzysku w Unia oraz wysoki potencjał odzysku surowców krytycznych w Unii.

4. Komisja prowadzi przegląd i w stosownych przypadkach aktualizuje wykaz surowców strategicznych do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co dwa lata. [Popr. 3]

Artykuł 4

Wykaz surowców krytycznych

1. Surowce wymienione w wykazie w załączniku II sekcja 1 uznaje się za surowce krytyczne.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 36 aktów delegowanych służących zmianie załącznika II sekcja 1 w celu aktualizacji wykazu surowców krytycznych.

Zaktualizowany wykaz surowców krytycznych zawiera surowce strategiczne wymienione w wykazie w załączniku I sekcja 1 i wszelkie inne surowce, które osiągają lub przekraczają progi znaczenia gospodarczego i ryzyka dla dostaw, o których mowa w ust. 3. Znaczenie gospodarcze i ryzyko dla dostaw oblicza się zgodnie z załącznikiem II sekcja 2. **Komisja rozważa dodanie dodatkowego wskaźnika do oceny krytyczności, odzwierciedlającego niedobór materiałów i energochłonność ich produkcji.**

3. Progi wynoszą 1 w przypadku ryzyka dla dostaw oraz 2,8 w przypadku znaczenia gospodarczego.
4. Komisja wykonuje przegląd i, w stosownych przypadkach, aktualizację wykazu surowców krytycznych do [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **dwa** lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co dwa lata. **Komisja przedstawia jasne powody każdej takiej aktualizacji.**

Rozdział 3

Wzmocnienie unijnego łańcucha wartości surowców

SEKCJA 1

PROJEKTY STRATEGICZNE

Artykuł 5

Kryteria uznawania projektów za strategiczne

1. Po złożeniu wniosku przez promotora projektu i zgodnie z procedurą określoną w art. 6 Komisja uznaje za strategiczne projekty dotyczące surowców spełniające następujące kryteria:
  - a) projekt w znacznym stopniu przyczynia się do bezpieczeństwa unijnych dostaw surowców strategicznych, **gdyż spełnia jedno z poniższych kryteriów:**

- (i) **znacznie i na każdym etapie łańcucha wartości przyczynia się do dostaw któregośkolwiek z surowców strategicznych ujętych w załączniku I sekcja I;**
- (ii) **przyczynia się do dostaw technologii strategicznych, gdyż zastępuje którykolwiek z surowców strategicznych ujętych w załączniku I sekcja I w łańcuchach wartości tych technologii strategicznych, a jednocześnie wprowadza środki służące osiągnięciu takiego samego lub mniejszego śladu środowiskowego i materiałowego jak ślad materiału zastępowanego;**
- b) projekt jest lub stanie się technicznie wykonalny w rozsądnych ramach czasowych, a spodziewaną wielkość produkcji w projekcie można oszacować z wystarczającym stopniem pewności;
- (c) realizacja projektu będzie zrównoważona, zwłaszcza w odniesieniu do monitorowania i minimalizowania wpływu na **społeczeństwo, środowisko i klimat, w tym m.in. na wodę, powietrze i glebę**, oraz zapobiegania temu wpływowi, stosowania odpowiedzialnych społecznie praktyk, w tym poszanowania praw człowieka, **praw ludności tubylczej** i praw pracowniczych, potencjału tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy oraz merytorycznego zaangażowania społeczności lokalnych i istotnych partnerów społecznych, a także stosowania przejrzystych praktyk działalności gospodarczej obejmujących odpowiednie strategie zgodności służące przeciwdziałaniu negatywnym wpływom na prawidłowe funkcjonowanie administracji publicznej, w tym korupcji i łapownictwu, i ograniczanie ryzyka ich wystąpienia, **zgodnie z załącznikiem III; [Popr. 18]**
- d) w odniesieniu do projektów w Unii – ustanowienie, eksploatacja lub realizacja projektu przyniesie transgraniczne korzyści wykraczające poza dane państwo członkowskie, w tym dla sektorów niższego szczebla;
- e) w odniesieniu do projektów realizowanych w państwach trzecich będących rynkami wschodzącymi lub **państwami** rozwijającymi się – projekty te **będą obejmować wyłącznie projekty realizowane z partnerami o podobnych poglądach, będą prowadzone zgodnie z uznanym przez Komisję systemem certyfikacji surowców pod kątem zrównoważonego rozwoju i przyniosą obopólne korzyści Unii i odnośnemu państwu trzeciemu, generując wartość dodaną w tym państwie oraz przyczyniając się do rozwoju jego gospodarki i tworzenia odpowiednich sektorów niższego szczebla, w tym lokalnych sektorów przetwórczych;**
- ea) **Komisja nie rozpatruje wniosków o przyznanie statusu projektu strategicznego związanych wyłącznie z przetwarzaniem lub recyklingiem prowadzonym na obszarach chronionych na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG⁽²⁴⁾ i dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁵⁾, chyba że zostaną należycie uzasadnione.**
2. Komisja ocenia spełnienie kryteriów uznania określonych w ust. 1 zgodnie z elementami i dowodami określonymi w załączniku III.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 36 służących zmianie załącznika III w celu dostosowania elementów i dowodów, które należy uwzględnić przy ocenie spełnienia kryteriów określonych w ust. 1, do postępu technicznego i naukowego lub w celu uwzględnienia zmian w przepisach Unii lub instrumentach międzynarodowych wymienionych w załączniku III pkt 4 lub przyjęcia dodatkowych przepisów Unii lub instrumentów międzynarodowych istotnych dla spełnienia kryterium, o którym mowa w ust. 1 lit. c). **Promotor projektu może poświadczyć zgodność z kryterium, o którym mowa w ust. 1 lit. c), przez certyfikację w danym systemie lub zobowiązanie do spełnienia wymogów takich systemów w chwili realizacji projektu, zgodnie z załącznikiem III akapit piąty. Na początku określonego w art. 36 ust. 4 okresu na zgłoszenie sprzeciwu Komisja informuje promotorów projektów w procedurze uzyskiwania pozwolenia na projekt strategiczny oraz właścicieli systemów o wszelkich aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 36. Komisja informuje promotorów projektów i właścicieli systemów również o wejściu w życie danego aktu delegowanego.**

3. Uznanie projektu za projekt strategiczny nie wpływa na wymogi mające zastosowanie do odnośnego projektu lub promotora projektu na podstawie prawa międzynarodowego, unijnego lub krajowego, **w tym krajowych aktów prawnych państw trzecich.**

⁽²⁴⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁽²⁵⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

3a. W stosownych przypadkach Komisja rozważa wykonalność uzupełniających strategicznych projektów infrastrukturalnych, które mogą ułatwić i usprawnić transport i komunikację powiązane z projektami strategicznymi, a także ogólnie przyczynić się do lepszego rozwoju regionalnego i lokalnego oraz większej akceptacji społecznej danego projektu strategicznego i do włączenia społecznego, przy uwzględnieniu również kwestii środowiskowych.

Artykuł 6

Wniosek i uznanie

1. Promotor projektu może przedstawiać Komisji wnioski o uznanie projektu dotyczącego surowców za projekt strategiczny **w dowolnym momencie**. Wniosek taki zawiera:
  - a) odpowiednie dowody **i udokumentowane informacje** dotyczące spełnienia kryteriów określonych w art. 5 ust. 1;
  - b) klasyfikację projektu zgodnie z ramową klasyfikacją zasobów ONZ, wspartą odpowiednimi dowodami;
  - c) harmonogram realizacji projektu, w tym przegląd pozwoleń wymaganych na potrzeby projektu i status odpowiedniego procesu wydawania pozwoleń;
  - d) plan obejmujący środki **zapewniające merytoryczne zaangażowanie i aktywny udział społeczności, na które wpłynie projekt**, w tym w stosownych przypadkach **przez** utworzenie okresowych kanałów komunikacji z **lokalnymi i regionalnymi organami**, z uwzględnieniem partnerów społecznych, **oraz z lokalnymi społecznościami**, realizację kampanii zwiększających świadomość i kampanii informacyjnych, ustanowienie mechanizmów łagodzących i mechanizmów rekompensat, **a także zapewnienie, aby przymusowe przesiedlenie było stosowane wyłącznie w ostateczności**;
  - e) informacje o kontroli nad przedsiębiorstwami uczestniczącymi w projekcie, zdefiniowanej zgodnie z art. 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004;
  - f) biznesplan zawierający ocenę rentowności projektu;
  - g) oszacowanie potencjału projektu do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i związanego z zapotrzebowaniem na wykwalifikowanych pracowników **oraz analizę niedoborów kompetencji i wieloletni plan działania mający na celu podnoszenie i zmianę kwalifikacji w celu wyeliminowania takich ewentualnych niedoborów oraz promowania równości płci**;
  - ga) w przypadku projektów obejmujących wydobywanie – plan poprawy stanu środowiska w miejscu wydobywania po zakończeniu eksploatacji, mający na celu przywrócenie poprzedniego stanu środowiska, uwzględniający wykonalność techniczną i ekonomiczną, a także środki służące wspieraniu szkoleń i ponownego zatrudnienia pracowników;
  - gb) jeżeli projekt obejmuje przesiedlenie – plan określający szczegółowo, jak prawowici posiadacze praw własności gruntu zostaną wskazani i będą uwzględnieni w procesie wyceny, oraz dowody na to, że procesy wypłaty rekompensat za utratę majątku będą sprawiedliwe i przeprowadzane w terminie;
  - gc) w przypadku projektów obejmujących wydobywanie na obszarach chronionych na podstawie dyrektywy 92/43/EWG lub dyrektywy 2000/60/WE – opis potwierdzający rzeczywisty związek między projektem a interesem publicznym;
  - gd) w przypadku projektów obejmujących wydobywanie – plan zawierający środki służące wytworzeniu części wartości dodanej w szerszym regionie objętym danym projektem wydobywczym;
  - ge) w przypadku projektów w państwach trzecich – dowody przedstawione przez promotora projektu potwierdzające, że co najmniej 40 % jego własności znajduje się w Unii lub w kraju partnerskim.

2. Komisja **przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające jednolity** wzór do wykorzystania przez promotorów projektów przy składaniu wniosków, o których mowa w ust. 1, **do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: . 6 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]**. We wzorze tym można wskazać sposób wyrażenia informacji, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 37 ust. 2. **Jednolity wzór obejmuje tylko informacje niezbędne do oceny wniosku. Do wypełnienia wniosku według jednolitego wzoru wymaga się rozsądnego zakresu informacji.**

3. **Komisja ocenia kompletność wniosku w ciągu 14 dni od jego otrzymania i informuje promotora projektu, czy wniosek jest kompletny i w jakich terminach będzie oceniany.** Jeżeli Komisja stwierdzi, że przedstawione we wniosku informacje są niekompletne, daje wnioskodawcy możliwość przedłożenia dodatkowych informacji wymaganych do terminowego uzupełnienia wniosku.

4. **Jeżeli Komisja poinformowała projektodawcę zgodnie z ust. 3, że informacje podane we wniosku są kompletne, przekazuje całą dokumentację wniosku Europejskiej Radzie ds. Surowców Krytycznych, o której mowa w art. 34 („Rada”). W ciągu 30 dni od otrzymania dokumentacji wniosku Rada w uczciwym i przejrzystym procesie odbywa dyskusję i wydaje opinię o kompletności wniosku oraz spełnianie przezeń kryteriów określonych w art. 5 ust. 1.**

4a. **Komisja przekazuje wniosek państwu członkowskiemu, którego terytorium dotyczy projekt.**

4b. **Oceniając wniosek, Komisja bierze pod uwagę wszelkie udokumentowane przypadki naruszeń praw człowieka lub środowiska, które miały miejsce w ciągu 5 lat przed złożeniem wniosku, oraz wszelkie zastosowane środki łagodzące.**

5. **Każde państwo członkowskie, którego terytorium dotyczy projekt, może sprzeciwić się przyznaniu temu projektowi statusu projektu strategicznego. Rada może zwrócić się do danego państwa członkowskiego o przedstawienie uzasadnionych powodów sprzeciwu, by móc je omówić.**

W przypadku projektów strategicznych realizowanych w państwach trzecich Komisja udostępnia otrzymany wniosek państwu trzeciemu, którego terytorium dotyczy proponowany projekt. Komisja nie zatwierdza wniosku przed otrzymaniem jednoznacznej zgody państwa trzeciego, **zgodnie z mającym zastosowanie prawem międzynarodowym i prawem krajowym tego państwa trzeciego.**

5a. **W przypadku projektów strategicznych realizowanych w państwach trzecich, z którymi Unia wynegocjowała umowę o partnerstwie strategicznym, Komisja prowadzi konsultacje z organami tego państwa, by zapewnić sprawne wdrożenie projektu.**

6. Komisja, uwzględniając opinię Rady, o której mowa w ust. 4, przyjmuje decyzję o uznaniu projektu za strategiczny w terminie 60 dni **od uznania wniosku za kompletny zgodnie z ust. 3** i powiadamia o niej wnioskodawcę.

Decyzja Komisji jest uzasadniona, w tym, w stosownych przypadkach, gdy różni się ona od opinii Rady. Komisja przekazuje swoje uzasadnienie **właściwym organom państwa członkowskiego, w którym realizowany będzie projekt, Radzie, Parlamentowi Europejskiemu** oraz promotorowi projektu.

7. Komisja może traktować priorytetowo rozpatrywanie wniosków dotyczących projektów realizowanych na określonych etapach łańcucha wartości w celu:

a) zapewnienia zrównoważonej reprezentacji projektów strategicznych w odniesieniu do wszystkich surowców strategicznych i wszystkich etapów łańcucha wartości;

b) zapewnienia postępów w osiągnięciu wszystkich wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. a) i b);

ba) **zapewnienia, by zgodnie z wskaźnikami referencyjnymi i zrównoważoną reprezentacją, o której mowa w lit. a), priorytetowo traktowano projekty w dziedzinie odzysku materiałów, odzysku z odpadów wydobywczych i zintegrowanego recyklingu, a także wnioski składane przez MŚP.**

Komisja traktuje priorytetowo rozpatrywanie wniosków zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu, pod warunkiem że dotrzymuje terminów określonych w ust. 6 w odniesieniu do wszystkich wniosków.

8. Jeżeli Komisja stwierdzi, że projekt strategiczny nie spełnia już kryteriów określonych w art. 5 ust. 1, lub gdy uznano go za projekt strategiczny na podstawie wniosku zawierającego **nieprawdziwe** informacje, może, uwzględniając opinię Rady i odpowiedzialnego promotora projektu, uchylić decyzję przyznającą projektowi status projektu strategicznego. **Przed podjęciem decyzji o uchyleniu tego statusu Komisja przedstawia promotorowi projektu uzasadnienie decyzji o uchyleniu, daje mu możliwość ustosunkowania się do stanowiska Komisji i uwzględnia jego odpowiedź.**

Każdy projekt strategiczny, który utracił ten status wyłącznie w wyniku aktualizacji wykazu surowców strategicznych, o którym mowa w art. 3, nadal uznaje się za projekt strategiczny przez dwa lata od podjęcia decyzji o uchyleniu, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

9. Projekty, których nie uznaje się już za projekty strategiczne, tracą wszystkie prawa związane z tym statusem wynikające z niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 7

Realizacja projektów strategicznych

1. Uznaje się, że projekty strategiczne przyczyniają się do bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii, **zgodnie z celami określonymi w art. 1 niniejszego rozporządzenia.**

2. W odniesieniu do wpływu na środowisko ujętego w art. 6 ust. 4 i art. 16 ust. 1 lit. c) dyrektywy 92/43/EWG, art. 4 ust. 7 dyrektywy 2000/60/WE i art. 9 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2009/147/WE projekty strategiczne realizowane w Unii uznaje się za będące w interesie publicznym lub w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego i można je uznać za projekty o nadrzędnym interesie publicznym pod warunkiem spełnienia wszystkich warunków określonych w tych dyrektywach.

3. Państwo członkowskie **oraz władze lokalne i regionalne, których** terytorium dotyczy projekt strategiczny, wprowadzają środki przyczyniające się do jego terminowej i skutecznej realizacji.

4. Rada okresowo omawia realizację projektów strategicznych i, w stosownych przypadkach, środków, jakie może wprowadzić promotor projektu lub państwo członkowskie, którego terytorium dotyczy projekt strategiczny, aby dodatkowo ułatwić ich realizację **i skuteczne wykonanie.**

5. Promotor projektu co dwa lata od daty uznania projektu za strategiczny przedkłada **Komisji** sprawozdanie zawierające informacje na temat co najmniej:

- a) postępów w realizacji projektu, szczególnie w odniesieniu do procesu wydawania pozwoleń;
- b) w stosownych przypadkach powodów opóźnień względem harmonogramu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. c), i planu zaradzenia tym opóźnieniom;
- c) postępów w finansowaniu projektu, w tym informacje na temat publicznego wsparcia finansowego.

Komisja przedkłada Radzie kopię sprawozdania, by ułatwić omówienie, o którym mowa w ust. 4.

6. Rada może w dowolnym momencie zwrócić się do promotorów projektu o dostarczenie dodatkowych informacji istotnych dla realizacji projektu strategicznego.

7. Promotor projektu powiadamia Komisję o:

- a) zmianach **utrudniających spełnienie przez projekt** kryteriów określonych w art. 5 ust. 1;
- b) trwałych zmianach w kontroli nad przedsiębiorstwami uczestniczącymi w projekcie w porównaniu z informacjami, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. e).

8. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór do wykorzystania przez promotorów projektów przy składaniu sprawozdań, o których mowa w ust. 5. We wzorze tym można wskazać sposób wyrażenia informacji, o których mowa w ust. 5. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 37 ust. 2.

W tych aktach wykonawczych określa się jednolity wzór wniosku obejmujący wszystkie informacje wymagane we wniosku. Do wypełnienia wniosku według jednolitego wzoru wymaga się rozsądnego zakresu informacji.

9. Promotor projektu tworzy i regularnie aktualizuje **stronę internetową przedsiębiorstwa lub** specjalną stronę internetową projektu zawierającą informacje o projekcie strategicznym **istotne dla mieszkańców i dla sprzyjania akceptacji publicznej dla projektu**, w tym informacje o skutkach środowiskowych i społecznych oraz korzyściach wynikających z projektem strategicznym. Strona internetowa musi być dostępna dla ogółu społeczeństwa i w języku lub językach łatwo zrozumiałych dla miejscowej ludności.

SEKCJA 2

PROCES WYDAWANIA POZWOLEŃ

Artykuł 8

Punkt kompleksowej obsługi

1. Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: trzy miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] państwa członkowskie wyznaczają jeden właściwy organ krajowy, który będzie odpowiadał za ułatwianie, koordynację **i usprawnienie** procesu wydawania pozwoleń na realizację projektów dotyczących surowców krytycznych, i dostarczając informacje, o których mowa w art. 17. **Wyznaczony właściwy organ może zwrócić się z wnioskiem o opinię i udział innych właściwych organów, bez szkody dla szybkości postępowania.**

2. Właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, jest wyłącznym punktem kontaktowym dla promotorów projektów w procesie wydawania pozwoleń prowadzącym do wydania kompleksowej decyzji w sprawie danego projektu dotyczącego surowców krytycznych i koordynuje przedkładanie wszystkich stosownych dokumentów i informacji. **Zapewnia terminowe rozpatrywanie wszystkich spraw dotyczących procedury wydawania pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych.**

Punkty kompleksowej obsługi przydzielają urzędnika prowadzącego do projektów dotyczących surowców krytycznych, którym przyznano status projektu strategicznego. Urzędnik prowadzący zapewnia dostępny punkt kontaktowy i pomaga promotorowi projektu w zrozumieniu wszelkich kwestii administracyjnych. Urzędnik prowadzący sprawę może również przynależeć do innego organu, stosownie do różnych krajowych struktur punktu kompleksowej obsługi.

3. Obowiązki właściwego organu krajowego, o którym mowa w ust. 1, lub związane z nimi zadania można delegować innemu organowi lub mogą być wykonywane przez taki inny organ w przypadku każdego projektu dotyczącego surowców krytycznych, pod warunkiem że:

- a) właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, powiadomi promotora projektu o takim delegowaniu;
- b) za każdy projekt dotyczący surowców krytycznych odpowiada jeden organ;
- c) jeden organ koordynuje przedkładanie wszystkich stosownych dokumentów i informacji;

ca) właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, zapewnia, aby delegowanie zadań nie powodowało opóźnień.

4. Promotorzy projektów mogą przedkładać wszystkie dokumenty istotne w procesie wydawania pozwoleń w formie elektronicznej.

5. Właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, uwzględni wszelkie ważne badania przeprowadzone na potrzeby projektu dotyczącego surowców krytycznych i pozwolenia wydane na potrzeby tego projektu przed rozpoczęciem procesu wydawania pozwoleń zgodnie z niniejszym artykułem i nie wymaga powielania badań i pozwoleń, jeżeli nie wymaga tego prawo Unii.

6. Właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, zapewnia wnioskodawcom łatwy dostęp do informacji o prostej procedurze rozstrzygnięcia sporów dotyczących procesu wydawania pozwoleń i samym wydawaniu pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych oraz do samej prostej procedury, w tym w stosownych przypadkach do alternatywnych mechanizmów rozstrzygnięcia sporów.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, **lub dowolny organ, któremu przekazano dane zadania zgodnie z ust. 3, dysponowały** wystarczającą liczbą wykwalifikowanych pracowników i wystarczającymi zasobami finansowymi, technicznymi i technologicznymi, w tym na potrzeby podnoszenia i zmiany kwalifikacji, aby mógł skutecznie wykonywać zadania powierzone mu na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli państwa członkowskie początkowo nie dysponują zasobami technicznymi umożliwiającymi im spełnienie wymogów określonych w niniejszym ustępie, Komisja udziela im pomocy w postaci zasobów wspierających te państwa członkowskie w spełnieniu tych wymogów.

8. Rada:

- a) okresowo omawia wdrażanie przepisów niniejszej sekcji i dzieli się najlepszymi praktykami służącymi przyspieszeniu procesu wydawania pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych, jak również poprawie **udziału społeczeństwa i konsultacji publicznych**;
- b) w stosownych przypadkach proponuje Komisji wytyczne dotyczące wdrażania przepisów niniejszej sekcji do uwzględnienia przez właściwe organy krajowe, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 9

Status priorytetowy projektów strategicznych

1. W celu zapewnienia skutecznej administracyjnej realizacji procesów wydawania pozwoleń związanych z projektami strategicznymi realizowanymi w Unii promotorzy projektów i wszystkie zainteresowane organy, **w tym organy krajowe, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 3**, zapewniają jak najszybszą realizację tych procesów, **co obejmuje kontakty między promotorem projektu a danym organem, zanim oficjalnie przedłożony zostanie kompletny wniosek**, zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym.
2. Bez uszczerbku dla obowiązków przewidzianych w prawie Unii projektom strategicznym realizowanym w Unii przyznaje się status projektów o najwyższym możliwym znaczeniu krajowym, jeżeli istnieje on w prawie krajowym, i odpowiednio rozpatruje się je podczas procesu wydawania pozwoleń, **w tym pozwoleń budowlanych, chemicznych i na przyłączenie do sieci oraz ocen środowiskowych i wymaganych zezwoleń, obejmujących wszystkie wnioski i procedury administracyjne**.
3. Wszystkie procedury rozstrzygania sporów, postępowania sądowe, odwołania i środki zaskarżenia związane z procesem wydawania pozwoleń i z wydawaniem pozwoleń na realizowanie projektów strategicznych w Unii odbywające się przed jakimikolwiek krajowymi sądami, trybunałami, panelami, w tym mediację lub arbitraż, jeżeli procedury te funkcjonują w prawie krajowym, traktuje się jako pilne, o ile w prawie krajowym przewidziano taki tryb pilny i w stopniu, w jakim go przewidziano, i pod warunkiem **ściśłego** przestrzegania mającego zwykle zastosowanie prawa do obrony przysługującego osobom fizycznym i społecznościom lokalnym. W stosownych przypadkach promotorzy projektów strategicznych uczestniczą w takich procedurach prowadzonych w trybie pilnym.

Artykuł 10

Czas trwania procesu wydawania pozwoleń

1. W odniesieniu do projektów strategicznych realizowanych w Unii proces wydawania pozwoleń nie może przekraczać:
  - a) 24 miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wydobywanie, **z wyjątkiem projektów strategicznych dotyczących wyłącznie odpadów wydobywczych, dla których proces wydawania pozwoleń nie może przekraczać 18 miesięcy**;
  - b) 12 miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wyłącznie przetwarzanie lub recykling.
2. W odniesieniu do projektów strategicznych realizowanych w Unii, w których przypadku proces wydawania pozwoleń rozpoczęto przed uzyskaniem statusu projektu strategicznego, **oraz w odniesieniu do rozszerzenia projektów strategicznych, na które uzyskano już pozwolenie**, czas trwania pozostałych etapów tego procesu po uzyskaniu przez projekt statusu projektu strategicznego, na zasadzie odstępowania od ust. 1, nie może przekraczać:
  - a) 21 miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wydobywanie, **z wyjątkiem projektów strategicznych dotyczących wyłącznie odpadów wydobywczych, dla których proces wydawania pozwoleń nie może przekraczać 15 miesięcy**;
  - b) 9 miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wyłącznie przetwarzanie lub recykling.
3. W wyjątkowych przypadkach, gdy wymaga tego charakter, złożoność, lokalizacja lub rozmiar projektu, właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może wydłużyć terminy, o których mowa w ust. 1 lit. a) i ust. 2 lit. a), o maksymalnie trzy miesiące, a terminy, o których mowa w ust. 1 lit. b) i ust. 2 lit. b), o maksymalnie miesiąc przed upływem tych terminów, rozpatrując każdy przypadek indywidualnie. W takim przypadku właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, informuje promotora projektu o przyczynach uzasadniających takie wydłużenie terminu i o spodziewanej dacie wydania na piśmie kompleksowej decyzji.

4. W przypadku projektów strategicznych **nieobejmujących wydobycia** niewydanie kompleksowej decyzji przez właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1 **niniejszego rozporządzenia**, w mających zastosowanie terminach, o których mowa w ust. 1 i 2 **niniejszego artykułu**, powoduje uznanie stosownego wniosku o wydanie pozwolenia za zatwierdzony, chyba że dany projekt wymaga oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z dyrektywą Rady 92/43/EWG lub dyrektywami 2000/60/WE, 2008/98/WE, 2009/147/WE, 2010/75/UE, 2011/92/UE lub 2012/18/UE. **Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 6 dyrektywy 2011/92/UE w terminie 30 dni ustala się, czy taka ocena oddziaływania na środowisko jest konieczna, i informuje się o tym ustaleniu promotora projektu.** [Popr. 4]

5. Nie później niż miesiąc po otrzymaniu wniosku o wydanie pozwolenia związanego z projektem strategicznym właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zatwierdza wniosek lub, jeżeli promotor projektu nie przesłał wszystkich informacji wymaganych do rozpatrzenia wniosku, zwraca się do niego o przedłożenie kompletnego wniosku w terminie **30 dni** od tego żądania, **wskazując, których informacji brakuje.**

Data uznania ważności wniosku przez właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest początkiem procesu wydawania pozwoleń.

6. Nie później niż miesiąc od daty uznania ważności wniosku o wydanie pozwolenia właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, sporządza w ścisłej współpracy z promotorem projektu i innymi organami, których dotyczy projekt, szczegółowy harmonogram procesu wydawania pozwoleń. Promotor projektu publikuje harmonogram na stronie internetowej, o której mowa w art. 7 ust. 9.

7. Terminy określone w niniejszym artykule pozostają bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z prawa Unii i prawa międzynarodowego oraz dla administracyjnych procedur odwoławczych i środków zaskarżenia rozpatrywanych przed sądem lub trybunałem.

Terminy określone w niniejszym artykule w odniesieniu do wszelkich procedur wydawania pozwoleń pozostają bez uszczerbku dla jakichkolwiek krótszych terminów określonych przez państwa członkowskie.

Artykuł 11

Oceny wpływu na środowisko i pozwolenia środowiskowe

1. Jeżeli dla projektu strategicznego trzeba przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 5–9 dyrektywy 2011/92/UE, odpowiedni promotor projektu zwraca się do właściwego organu krajowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1, o opinię dotyczącą zakresu i stopnia szczegółowości informacji, jakie należy zawrzeć w raporcie z oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie art. 5 ust. 1 tej dyrektywy, **nie później niż 30 dni od powiadomienia o uznaniu za projekt strategiczny.**

Właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zapewnia, aby opinię, o której mowa w akapicie pierwszym, wydano jak najszybciej, w terminie nieprzekraczającym **20 dni** od daty złożenia wniosku przez promotora projektu. **Właściwy organ krajowy dąży do usprawnienia procesu i wspiera promotora projektu w trakcie jego trwania.**

Komisja publikuje wspólne wytyczne dla właściwych organów krajowych zgodnie z niniejszym ustępem.

2. W przypadku projektów strategicznych, w których obowiązek przeprowadzenia oceny skutków dla środowiska wynika jednocześnie z dyrektywy Rady 92/43/EWG, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2008/98/WE, 2009/147/WE, 2010/75/UE, 2011/92/UE lub 2012/18/UE, właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zapewnia zastosowanie skoordynowanej lub wspólnej procedury spełniającej **wszystkie** wymogi tych przepisów Unii, **niezależnie od tego, którą procedurę wybierze promotor projektu.**

W skoordynowanej procedurze, o której mowa w akapicie pierwszym, właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, koordynuje **i usprawnia** prowadzenie poszczególnych ocen wpływu danego projektu na środowisko wymaganych przez odpowiednie przepisy Unii.

We wspólnej procedurze, o której mowa w akapicie pierwszym, właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zapewnia przeprowadzenie jednej oceny wpływu danego projektu na środowisko wymaganej przez odpowiednie przepisy Unii.

3. Właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zapewnia, aby zainteresowane organy wydały uzasadnioną konkluzję, o której mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) pkt (iv) dyrektywy 2011/92/UE, dotyczącą oceny oddziaływania projektu strategicznego na środowisko, w terminie **80 dni** od otrzymania wszystkich niezbędnych informacji zebranych zgodnie z art. 5, 6 i 7 tej dyrektywy oraz od zakończenia konsultacji, o których mowa w art. 6 i 7 tej dyrektywy.

3a. W wyjątkowych przypadkach, gdy wymaga tego charakter, złożoność, lokalizacja lub rozmiar projektu, właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może wydłużyć termin, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, o maksymalnie 30 dni, przed upływem tego terminu i rozpatrując każdy przypadek indywidualnie. W takim przypadku właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, informuje promotora projektu o przyczynach uzasadniających takie wydłużenie terminu i o spodziewanej dacie wydania uzasadnionej konkluzji na piśmie.

4. W przypadku projektów strategicznych termin konsultowania się ze społecznością zainteresowaną raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, o którym mowa w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE, nie jest dłuższy niż **80 dni ani krótszy niż 40 dni**.

4a. W odniesieniu do projektów strategicznych, jeżeli właściwy organ, o którym mowa w art. 8 ust. 1, nie wyda uzasadnionej konkluzji w mającym zastosowanie terminie, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, promotor projektu może złożyć skargę do właściwego sądu, co może prowadzić do nałożenia grzywny lub wydania tymczasowego nakazu sądowego.

5. Ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do procesu wydawania pozwoleń dla projektów strategicznych, które rozpoczęły proces wydawania pozwoleń przed uzyskaniem statusu projektu strategicznego.

Ust. 2–4 niniejszego artykułu mają zastosowanie do procesu wydawania pozwoleń dla projektów strategicznych, które rozpoczęły proces wydawania pozwoleń przed uzyskaniem statusu projektu strategicznego, tylko w takim zakresie, w jakim działania, o których mowa w tych ustępach, nie zostały jeszcze zakończone.

Artykuł 12

Planowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy krajowe, regionalne i lokalne odpowiedzialne za przygotowanie planów, w tym planów zagospodarowania przestrzennego i użytkowania gruntów, **w ścisłej współpracy ze sobą** w stosownych przypadkach włączały do tych planów przepisy o opracowywaniu projektów dotyczących surowców krytycznych. Priorytetowo traktuje się grunty sztuczne i zabudowane, tereny przemysłowe, tereny zdegradowane, **czynne lub nieczynne kopalnie** oraz, w stosownych przypadkach, **złoża mineralne zweryfikowane przez służby geologiczne państwa członkowskiego**.

2. Jeżeli plany zawierające przepisy o opracowywaniu projektów dotyczących surowców krytycznych wymagają oceny zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE i zgodnie z art. 6 dyrektywy 92/43/EWG, oceny te są łączone. **W stosownych przypadkach** te połączone oceny dotyczą również wpływu na potencjalnie dotknięte projektem jednolite części wód i służą sprawdzeniu, czy plan przyczyni się do pogorszenia stanu lub potencjału, o których mowa w art. 4 dyrektywy 2000/60/WE, lub będzie potencjalnie przeszkodą w osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału jednolitej części wód. Jeżeli odpowiednie państwa członkowskie są zobowiązane do oceny wpływu już realizowanych lub przyszłych działań na środowisko morskie, w tym wzajemne oddziaływanie łądu i morza, o których mowa w art. 4 dyrektywy 2014/89/UE, wpływy te również obejmuje się połączoną oceną, **zachowując jednocześnie te same normy jakości. Jeżeli istnieje potrzeba przeprowadzenia zgodnie z niniejszym artykułem oceny na podstawie art. 4 dyrektywy 2000/60/WE lub art. 4 dyrektywy 2014/89/UE, ocenę tę wykonuje się tak, by nie prowadziła do przedłużenia terminów, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 2 i art. 11 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.**

Artykuł 13

Stosowanie konwencji EKG ONZ

1. Przepisy określone w niniejszym rozporządzeniu są bez uszczerbku dla zobowiązań wynikających z **Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ)** o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus 25 czerwca 1998 r., oraz z Konwencji EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, podpisanej w Espoo 25 lutego 1991 r.

2. Wszystkie decyzje przyjęte na mocy niniejszej sekcji są udostępniane publicznie **w łatwo zrozumiałej formie, a wszystkie decyzje dotyczące jednego projektu są udostępniane na tej samej stronie internetowej.**

SEKCJA 3

WARUNKI PODSTAWOWE

Artykuł 14

Przyspieszona realizacja

1. Komisja i państwa członkowskie, **a także zainteresowane władze lokalne i regionalne** podejmują działania mające przyspieszać i **ułatwiać** prywatne inwestycje w projekty strategiczne. **Aby zapewnić nieprzerwane dostawy w Unii, państwa członkowskie zgodnie z art. 107 i 108 TFUE rozważają** udzielanie i koordynowanie wsparcia dla projektów strategicznych borykających się z trudnościami w dostępie do finansowania, **a także dla przedsiębiorstw typu start-up działających na określonych etapach łańcucha wartości, by wesprzeć tworzenie i propagowanie innowacyjnych ekosystemów i najszerzego spektrum technologii w tej dziedzinie. Komisja i państwa członkowskie powstrzymują się od działań wypierających inwestycje prywatne.**

2. Aby ułatwić szybką i skuteczną realizację projektów strategicznych, **Komisja i państwa członkowskie, w tym w stosownych przypadkach władze lokalne i regionalne,** mogą udzielić im wsparcia administracyjnego, w tym zapewniając:

- a) pomoc w zagwarantowaniu zgodności z istniejącymi obowiązkami administracyjnymi i sprawozdawczymi;
  - b) pomoc dla promotorów projektów w dalszym zwiększaniu **terminowego udziału społeczeństwa w projekcie i społecznych konsultacji dotyczących** projektu, **w tym w razie potrzeby przez postępowanie zgodnie z zaleceniami i najlepszymi praktykami udostępnianymi przez Radę;**
  - ba) **aktualne informacje o przewidywanych i doraźnych opóźnieniach administracyjnych po stronie promotorów projektów w procesie wydawania pozwoleń i ich uzasadnienia, przy jednoczesnym zapewnieniu regularnej, terminowej i jasnej komunikacji;**
  - bb) **specjalne programy finansowania załączkowego dla surowców pochodzących z akademii przemysłu zeroemisyjnego netto, o których mowa w [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie].**
- 2a. **Komisja może wystosować do państw członkowskich opinię o dostosowaniu krajowego wdrożenia do celów określonych w art. 1 ust. 2.**

Artykuł 15

Koordinacja finansowania

1. Stała podgrupa, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. a), na wniosek promotora projektu strategicznego omawia i radzi, jak można zakończyć finansowanie jego projektu, **i wydaje zalecenia dotyczące przyszłych zasobów i instrumentów finansowania,** biorąc pod uwagę już zapewnione finansowanie i uwzględniając co najmniej następujące elementy:

- a) dodatkowe prywatne źródła finansowania **oraz wsparcie ze środków Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego lub innych międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem inicjatywy Global Gateway w przypadku projektów strategicznych realizowanych poza Unią;**
- b) istniejące instrumenty i programy państw członkowskich, w tym te, które stanowią wkład **agencji kredytów eksportowych,** krajowych banków prorozwojowych oraz krajowych instytucji prorozwojowych;
- c) stosowne programy finansowania unijnego.

1a. **Do ... [18 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co rok Komisja przy wsparciu stałej podgrupy, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. a), przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji. W sprawozdaniu tym opisuje się przeszkody w dostępie do finansowania oraz przedstawia zalecenia mające ułatwić dostęp do finansowania projektów strategicznych, w tym dotyczące Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.**

Artykuł 16

Pośredniczenie w zawieraniu umów odbioru

1. Komisja tworzy system pośredniczący w zawieraniu umów odbioru związanych z projektami strategicznymi, zgodnie z regułami konkurencji.
2. System, o którym mowa w ust. 1, umożliwia potencjalnym odbiorcom składanie ofert ze wskazaniem:
  - a) ilości i jakości surowców strategicznych, które zamierzają zakupić;
  - b) zamierzonej ceny lub przedziału cenowego;
  - c) planowanego okresu obowiązywania umowy odbioru.
3. System, o którym mowa w ust. 1, umożliwia promotorom projektów strategicznych składanie ofert ze wskazaniem:
  - a) ilości i jakości surowców strategicznych, na które starają się zawrzeć umowy odbioru;
  - b) zamierzonej ceny lub przedziału cenowego, w którym są skłonni sprzedawać;
  - c) planowanego okresu obowiązywania umowy odbioru.
4. Na podstawie ofert otrzymanych zgodnie z ust. 2 i 3 Komisja kontaktuje promotorów projektów strategicznych z potencjalnymi, odpowiednimi dla ich projektu odbiorcami.

4a. System ten jest dostępny dla promotorów projektów, jeżeli projekt strategiczny nie uzyskał jeszcze pozwolenia od właściwego organu krajowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1, ale jest na zaawansowanym etapie w procesie ubiegania się o to pozwolenie.

Artykuł 17

Dostępność informacji administracyjnych w internecie

1. Państwa członkowskie udostępniają w internecie, w scentralizowany i łatwo dostępny sposób, następujące informacje o poniższych procesach administracyjnych związanych z projektami dotyczącymi surowców krytycznych:
  - a) proces wydawania pozwoleń **i powiązane procesy administracyjne niezbędne do uzyskania pozwolenia;**
  - b) usługi finansowe i inwestycyjne;
  - c) możliwości finansowania na szczeblu Unii lub państwa członkowskiego;
  - d) usługi wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej, w tym m.in. deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od osób prawnych, lokalnego prawa podatkowego lub prawa pracy.

1a. Komisja przekazuje online oraz w sposób scentralizowany i łatwo dostępny informacje o procedurach administracyjnych istotne dla uzyskania statusu projektów strategicznych.

SEKCJA 4

POSZUKIWANIA

Artykuł 18

Krajowe programy poszukiwań

1. Każde państwo członkowskie opracowuje krajowy program poszukiwań ogólnych ukierunkowanych na surowce krytyczne. Każde państwo członkowskie opracowuje pierwszy taki program do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Programy krajowe są poddawane przeglądowi **i cyfrowo aktualizowane z wykorzystaniem danych z innych kampanii poszukiwań, i publikowane co trzy lata.**
2. Krajowe programy poszukiwań, o których mowa w ust. 1, obejmują środki służące zwiększeniu ilości dostępnych informacji o złożach surowców krytycznych w Unii, w tym głębokich złożach rud. Środki te obejmują w stosownych przypadkach następujące działania:

- a) mapowanie surowców mineralnych w odpowiedniej skali z **uwzględnieniem potencjału istniejących odpadów przerobczych**;
- b) kampanie geochemiczne, mające na celu m.in. ustalenie składu chemicznego gleb, osadów i skał;
- c) badania z zakresu nauk o Ziemi, np. badania geofizyczne;
- d) przetwarzanie danych zgromadzonych w poszukiwaniach ogólnych, w tym opracowywanie map predykcyjnych;
- e) ponowne przetworzenie istniejących danych z badań z zakresu nauk o Ziemi w celu sprawdzenia obecności niezidentyfikowanych wystąpień złóż mineralów zawierających surowce krytyczne **i metale nośnikowe, które mogą zawierać surowce krytyczne**.

3. Państwa członkowskie przekazują Komisji **projekty swoich programów krajowych**, o których mowa w ust. 1. **Komisja może wydać opinię dotyczącą zakresu i formatu ich programów poszukiwawczych, by zapewnić płynniejsze podejście w Unii. Komisja może również pomóc państwom członkowskim w tworzeniu i wdrażaniu krajowych programów poszukiwawczych za pomocą zasobów technicznych, cyfrowych i technologicznych.**

Państwa członkowskie przekazują Komisji sfinalizowane programy krajowe, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. Następnie Komisja przekazuje te programy Radzie, by mogły zostać omówione w podgrupie, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. e).

4. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie przedstawiają informacje o postępach w realizacji środków zapisanych w ich programach krajowych.

5. **Na uzasadniony wniosek środowisk akademickich, właściwych organów krajowych, Unii lub agencji krajowych, regionalnych i lokalnych, krajowych instytutów lub służb geologicznych** państwa członkowskie udostępniają **aktualne** informacje o występujących na ich terytorium złożach mineralów zawierających surowce krytyczne, gromadzone za pomocą środków określonych w programach krajowych, o których mowa w ust. 1. Informacje te w stosownych przypadkach obejmują klasyfikację zidentyfikowanych wystąpień według ramowej klasyfikacji zasobów ONZ.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór udostępniania informacji, o których mowa w akapicie pierwszym. Wzór ten może wskazywać sposób wyrażania informacji, o których mowa w akapicie pierwszym. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 37 ust. 2.

6. Uwzględniając istniejącą współpracę w zakresie poszukiwań ogólnych, stała podgrupa, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. b), omawia programy krajowe, o których mowa w ust. 1, oraz ich realizację, w tym co najmniej:

- a) potencjał współpracy, w tym w zakresie transgranicznych poszukiwań złóż surowców mineralnych i wspólnych formacji geologicznych;
- b) najlepsze praktyki związane ze środkami wymienionymi w ust. 2;
- c) **włączenie** wyników programów krajowych, o których mowa w ust. 1, **do infrastruktury danych przestrzennych, o której mowa w dyrektywie 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁶⁾, oraz zapewnienie dostępności tej infrastruktury danych przestrzennych dla wszystkich właściwych organów krajowych w celu zwiększenia udostępniania danych.**

6a. Państwa członkowskie wspierają dojrzałość technologii poszukiwania głębokich i złożonych złóż surowców krytycznych co najmniej przez włączanie wspierających je działań do krajowych programów badań naukowych i innowacji, przy jednoczesnym minimalizowaniu wpływu tych technologii na środowisko.

⁽²⁶⁾ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

Rozdział 4

Monitorowanie i ograniczanie ryzyka

Artykuł 19

Monitorowanie i test warunków skrajnych

1. Komisja monitoruje ryzyko dla dostaw surowców krytycznych. Monitorowanie to obejmuje co najmniej zmiany następujących parametrów:

- a) przepływy handlowe;
- b) popyt i podaż;
- c) koncentracja podaży;
- d) produkcja unijna i światowa oraz zdolności produkcyjne na różnych etapach łańcucha wartości;

da) zmienność cen;

db) wąskie gardła;

dc) unijne i światowe zdolności do recyklingu surowców strategicznych;

dd) rozwój sytuacji geopolitycznej, kryzysy w dziedzinie praw człowieka i zagrożenia bezpieczeństwa, z którymi ma do czynienia Unia.

2. Organy krajowe uczestniczące w stałej podgrupie, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. c), wspierają Komisję w monitorowaniu, o którym mowa w ust. 1, za pomocą:

- a) dzielenia się wszelkimi dostępnymi im informacjami o zmianach parametrów wymienionych w ust. 1, w tym informacjami, o których mowa w art. 20;
- b) gromadzenia (w koordynacji z Komisją i pozostałymi organami uczestniczącymi) informacji o zmianach parametrów wymienionych w ust. 1, w tym informacji, o których mowa w art. 20, **bez uszczerbku dla mającego zastosowanie prawa dotyczącego konkurencji i przeciwdziałania praktykom monopolistycznym;**
- c) analizy ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych w świetle zmian parametrów wymienionych w ust. 1.

3. Komisja we współpracy z organami krajowymi uczestniczącymi w stałej podgrupie, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. c), zapewnia wykonanie testu warunków skrajnych dla każdego łańcucha dostaw surowców **krytycznych** co najmniej raz na **dwa lata lub w przypadku wykrycia ryzyka dla dostaw w wyniku monitorowania, o którym mowa w ust. 1**. W tym celu stała podgrupa, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. c), koordynuje i rozdziela prowadzenie testów warunków skrajnych dla poszczególnych surowców **krytycznych** przez poszczególne różne organy uczestniczące.

Testy warunków skrajnych, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują ocenę podatności unijnego łańcucha dostaw odpowiedniego surowca **krytycznego** na zakłócenia dostaw przez oszacowanie wpływu różnych scenariuszy, które mogą spowodować takie zakłócenia, oraz ich potencjalnych skutków, z uwzględnieniem co najmniej następujących elementów:

- a) miejsca, gdzie dany surowiec jest wydobywany, przetwarzany lub poddawany recyklingowi;
- b) zdolności podmiotów gospodarczych w łańcuchu wartości, jak również struktury rynku;
- c) czynników, które mogą wpłynąć na dostawy, w tym m.in. sytuacji geopolitycznej, **sporów handlowych, w tym przypadków wymuszenia ekonomicznego**, logistyki, dostaw energii, siły roboczej lub klęsk żywiołowych;
- d) dostępności źródeł dostaw i **zdolności do szybkiej dywersyfikacji tych źródeł, zastąpienia materiałów lub ograniczenia popytu na nie dzięki zwiększeniu efektywności;**

e) podmiotów wykorzystujących dane surowce w całym łańcuchu wartości i ich udziału w popycie, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji technologii istotnych dla transformacji ekologicznej i cyfrowej, a także zastosowań obronnych **oraz lotniczych** i kosmicznych.

4. Na uzasadniony wniosek środowisk akademickich, właściwych organów krajowych, agencji Unii lub instytutów lub służb geologicznych państw członkowskich Komisja udostępnia **informacje zawierające:**

- a) dostępne informacje o zmianach parametrów, o których mowa w ust. 1;
- b) obliczenia dotyczące ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych w świetle informacji, o których mowa w lit. a);
- c) wyniki testów warunków skrajnych, o których mowa w ust. 3;
- d) w stosownych przypadkach sugestie dotyczące odpowiednich strategii łagodzących mających zmniejszać ryzyko dla dostaw.

Jeżeli istnieją uzasadnione powody, by przypuszczać, że udostępnienie informacji, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, podmiotom, o których mowa w tym akapicie, prowadziłoby do niekorzystnej sytuacji geopolitycznej, Komisja może odmówić udostępnienia tych informacji tym podmiotom, rozpatrując przypadki poszczególnych podmiotów indywidualnie.

5. Jeżeli na podstawie informacji zebranych zgodnie z ust. 1, 2 i 3 Komisja uzna, że istnieją wyraźne przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia zakłócenia dostaw, informuje państwa członkowskie, Radę, **Parlament Europejski** i organy zarządzające Unii o mechanizmach czujności kryzysowej lub zarządzania kryzysowego, których zakres obejmuje przedmiotowe surowce krytyczne lub strategiczne.

5a. Duże przedsiębiorstwa wytwarzające technologie strategiczne przy użyciu surowców strategicznych wdrażają odpowiednie środki zarządzania ryzykiem i środki łagodzące w swoich łańcuchach dostaw surowców krytycznych oraz regularnie, a w razie potrzeby także doraźnie informują o nich swoją radę dyrektorów.

Artykuł 20

Obowiązki dotyczące monitorowania

1. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie przekazują Komisji informacje o wszelkich nowych lub istniejących na ich terytorium projektach dotyczących surowców, które są istotne z punktu widzenia art. 19 ust. 1 lit. d), z uwzględnieniem klasyfikacji nowych projektów zgodnie z ramową klasyfikacją zasobów ONZ.

Państwo członkowskie przekazujące informacje zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu uzyskuje te informacje wyłącznie z danych przedłożonych we wniosku o udzielenie zezwolenia. Wszelkie informacje przekazane zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu przetwarza się zgodnie z art. 44.

2. Państwa członkowskie określają **duże przedsiębiorstwa działające** w łańcuchu wartości surowców krytycznych, **które** mają siedziby na terytorium danych państw, oraz:

a) monitorują ich działalność za pomocą regularnych i proporcjonalnych badań prowadzonych w celu zebrania informacji wymaganych do zadań związanych z monitorowaniem, o których mowa w art. 19; **duże przedsiębiorstwa określone na podstawie niniejszego ustępu są zobowiązane tylko do przekazywania informacji, które gromadzą w ramach już realizowanych działań monitorujących lub testów warunków skrajnych, na ile informacje te są już dostępne; duże przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do przekazywania żadnych danych obejmujących ryzyko biznesowe; państwa członkowskie zapewniają przetwarzanie tych informacji zgodnie z art. 44;**

b) w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 43, przedstawiają informacje na temat wyników tych badań;

c) bezzwłocznie powiadamiają Komisję o poważnych wydarzeniach, które mogą utrudnić regularne prowadzenie działalności przez kluczowych operatorów rynku.

3. Państwa członkowskie przekazują dane zgromadzone zgodnie z ust. 2 lit. a) i b) niniejszego artykułu krajowym organom statystycznym i Eurostatowi do celów zestawiania danych statystycznych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009. Państwa członkowskie wyznaczają krajowy organ odpowiedzialny za przekazywanie danych do krajowych organów statystycznych i do Eurostatu.

3a. Po zasięgnięciu opinii odpowiednich zainteresowanych stron w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych państwa członkowskie opracowują jednolity wzór formularza, który mają wypełniać duże przedsiębiorstwa, udzielając odpowiedzi w badaniach, o których mowa w ust. 2 lit. a). W jednolitym wzorze formularza można wskazać sposób formułowania informacji, o których mowa w ust. 2 lit. a). Do wypełnienia formularza według jednolitego wzoru wymaga się rozsądnego zakresu informacji.

Artykuł 21

Sprawozdawczość dotycząca zapasów strategicznych

1. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie przekazują Komisji informacje o stanie swoich zapasów strategicznych surowców strategicznych.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują zapasy w posiadaniu wszystkich organów publicznych, przedsiębiorstw państwowych lub podmiotów gospodarczych, którym państwo członkowskie powierzyło gromadzenie zapasów strategicznych **lub zarządzanie nimi** w swoim imieniu, i zawierają co najmniej opis:
  - a) poziomu dostępnych zapasów każdego surowca strategicznego, mierzony zarówno w tonach, jak i jako odsetek rocznego krajowego zużycia danych materiałów, a także formy chemicznej i czystości składowanych materiałów;
  - b) zmiany poziomu dostępnych zapasów każdego surowca strategicznego w ciągu poprzednich 5 lat;
  - c) wszelkich zasad lub procedur mających zastosowanie do uwalniania, przydziału i dystrybucji zapasów strategicznych.
3. Sprawozdanie może zawierać również informacje o zapasach strategicznych surowców krytycznych i innych.

Artykuł 22

Monitorowanie zapasów strategicznych

1. Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co dwa lata Komisja, w oparciu o informacje otrzymane na podstawie art. 21 ust. 1, dzieli się z Radą **i Parlamentem Europejskim**:
  - a) **informacjami o** ogólnym poziomie zapasów unijnych każdego surowca strategicznego;
  - b) informacjami o potencjalnej transgranicznej dostępności zapasów strategicznych w świetle zasad lub procedur ich uwalniania, przydziału i dystrybucji.
2. **Stala podgrupa** Rady, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. d), **określa bezpieczny poziom** unijnych zapasów surowców strategicznych. **Ten bezpieczny poziom**:
  - a) wyraża się jako ilość potrzebna do pokrycia danej liczby dni średniego dziennego przywozu netto w razie zakłócenia dostaw, obliczona na podstawie wielkości przywozu w poprzednim roku kalendarzowym;
  - b) jest proporcjonalny do ryzyka dla dostaw i znaczenia gospodarczego danego surowca strategicznego.
3. Komisja, biorąc pod uwagę opinie Rady, **wydaje w stosownych przypadkach** skierowane do państw członkowskich opinie dotyczące:
  - a) zwiększenia poziomu zapasów strategicznych, biorąc pod uwagę porównanie, o którym mowa w ust. 1 lit. b), względny rozkład istniejących zapasów wśród państw członkowskich oraz zużycie surowców strategicznych przez podmioty gospodarcze na terytorium poszczególnych państw członkowskich;
  - b) zmiany lub koordynacji zasad lub procedur uwalniania, przydziału i dystrybucji zapasów strategicznych w celu poprawy potencjalnej dostępności transgranicznej, w stosownych przypadkach dotyczących zwłaszcza produkcji technologii strategicznych.

4. Przygotowując opinie, o których mowa w ust. 3, **Komisja i Rada zwracają** szczególną uwagę na konieczność utrzymania zachęt dla podmiotów prywatnych (opierających swoją działalność na materiałach wsadowych w postaci surowców strategicznych) do tworzenia własnych zapasów lub podejmowania innych środków w celu zarządzania ryzykiem związanym z dostawami.
5. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie informują, czy i jak zastosowały lub zamierzają zastosować się do opinii, o których mowa w ust. 3.
6. Zanim co najmniej dwa państwa członkowskie wezmą udział w międzynarodowych lub wielostronnych forach dotyczących zapasów strategicznych surowców strategicznych, Komisja zapewnia uprzednią koordynację w postaci rozmów między zainteresowanymi państwami członkowskimi a Komisją albo w postaci specjalnego posiedzenia Rady.
7. Komisja przekazuje zgromadzone dane o dostępnych zapasach unijnych organom zarządzającym Unii odpowiedzialnym za mechanizmy czujności kryzysowej lub zarządzania kryzysowego obejmujące przedmiotowe surowce strategiczne.

Artykuł 24 Wspólne zakupy

1. Komisja tworzy i obsługuje system agregowania popytu zainteresowanych przedsiębiorstw, które zużywają surowce strategiczne i mają siedzibę w Unii, oraz organów państw członkowskich odpowiedzialnych za zapasy strategiczne, a także poszukuje ofert od dostawców w celu zaspokojenia tego zagregowanego popytu. Obejmuje to zarówno nieprzetworzone, jak i przetworzone surowce strategiczne.
2. Tworząc i obsługując system, o którym mowa w ust. 1, Komisja **wybiera surowce strategiczne i etapy ich przetwarzania, do których można zastosować ten system, uwzględniając względne ryzyko dla dostaw różnych surowców strategicznych oraz potrzebę gromadzenia zapasów strategicznych tych surowców na podstawie informacji zebranych zgodnie z art. 21 i 22.**

Komisja może również ustalić minimalne ilości materiału wymaganego do udziału w systemie, **bez uszczerbku dla zdolności MŚP**, uwzględniając **zagregowane potrzeby MŚP**, przewidywaną liczbę zainteresowanych uczestników oraz konieczność utrzymania liczby uczestników w granicach możliwych do zarządzania.

3. Udział w systemie, o którym mowa w ust. 1, jest otwarty i przejrzysty dla wszystkich zainteresowanych przedsiębiorstw mających siedzibę w Unii oraz dla organów państw członkowskich. Udział państw członkowskich lub podmiotów krajowych objętych dyrektywami w sprawie zamówień 2014/24/UE lub 2014/25/UE jest możliwy tylko wtedy, gdy jest zgodny z tymi dyrektywami.
4. Przedsiębiorstwa unijne i organy państwa członkowskiego uczestniczące w systemie, o którym mowa w ust. 1, mogą wspólnie i przejrzysto negocjować zakup, w tym ceny lub inne warunki umowy zakupu, lub korzystać ze wspólnych zakupów, by uzyskać lepsze warunki od dostawców lub zapobiegać niedoborom. Uczestniczące przedsiębiorstwa unijne i organy państwa członkowskiego przestrzegają prawa Unii, w tym unijnego prawa konkurencji.
5. Podmioty wyklucza się z udziału w charakterze dostawcy lub dostawcy usług, a także z uczestnictwa w agregacji popytu i we wspólnych zakupach, jeżeli są one:

- a) objęte unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie art. 215 TFUE;
- b) bezpośrednio lub pośrednio własnością osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów objętych takimi unijnymi środkami ograniczającymi, bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez te osoby, podmioty lub organy lub działają w ich imieniu lub pod ich kierownictwem.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 176 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 Komisja może zlecić świadczenie niezbędnych usług w drodze postępowania o udzielenie zamówienia na mocy rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 podmiotowi z siedzibą w Unii, który działa jako dostawca usług, w celu utworzenia i obsługi systemu na mocy ust. 1. Wybrany dostawca usług nie może mieć żadnego konfliktu interesów.

7. Komisja określa w umowie o świadczenie usług zadania, które ma wypełnić dostawca usług, w tym przydział popytu, przydział praw dostępu do dostaw, rejestrację i weryfikację wszystkich uczestników, publikację i sprawozdawczość z działalności oraz wszelkie inne zadania niezbędne do utworzenia i obsługi systemu. Umowa o świadczenie usług dotyczy również praktycznych aspektów działania dostawcy usług, obejmujących używanie narzędzia informatycznego, środki bezpieczeństwa, walutę lub waluty, system płatności i zobowiązania.

8. W umowie o świadczenie usług zawartej z dostawcą usług zastrzega się dla Komisji prawo do monitorowania i kontroli dostawcy usług. W tym celu Komisja ma pełny dostęp do informacji będących w posiadaniu dostawcy usług w związku z umową. Wszystkie serwery i informacje muszą być fizycznie zlokalizowane i przechowywane na terytorium Unii.

9. Umowa o świadczenie usług zawarta z wybranym dostawcą usług określa własność informacji uzyskanych przez dostawcę usług i przewiduje możliwość przekazania tych informacji Komisji w momencie rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o świadczenie usług.

Rozdział 5

Zrównoważoność

SEKCJA 1

OBIEG ZAMKNIĘTY

Artykuł 25

Krajowe środki dotyczące obiegu zamkniętego

1. Każde państwo członkowskie do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **24 miesiące** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] przyjmuje i wdraża krajowe programy, **które mogą obejmować działania transgraniczne i współpracę w Europejskim Obszarze Gospodarczym**, zawierające **odpowiednie** środki mające na celu:

-a) ograniczenie wzrostu popytu na surowce krytyczne w celu osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. db);

a) zwiększenie skali zbierania, **sortowania i przetwarzania** odpadów, **żłomu metalowego oraz produktów wycofanych z eksploatacji** o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych, **ponownego użycia oraz naprawy zgodnie z art. 4 dyrektywy 2008/98/WE** i zapewnienie wprowadzenia tych odpadów do odpowiedniego systemu recyklingu w celu maksymalizacji **okresu użytkowania produktów oraz** dostępności i jakości materiału nadającego się do recyklingu w zakładach recyklingu surowców krytycznych **zgodnie z prawem Unii, zwłaszcza w dziedzinie środowiska i zdrowia publicznego;**

b) zwiększenie **zapobiegania powstawaniu odpadów**, ponownego użycia, **naprawy, odnawiania, regeneracji oraz zmiany przeznaczenia** produktów i komponentów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych;

c) zwiększenie wykorzystania wtórnych surowców krytycznych, **które można wykorzystywać zamiast pierwotnych surowców krytycznych lub równoległe z nimi, w tym materiałów pochodzących ze złomu i produktów wycofanych z eksploatacji, a także propagowanie odnawiania produktów**, w tym w stosownych przypadkach przez ujęcie zawartości materiałów z recyklingu w kryteriach udzielania zamówień publicznych **lub przez rozważenie zachęt finansowych do używania takich materiałów;**

ca) zwiększenie efektywnego wykorzystania surowców krytycznych w całym łańcuchu wartości;

d) zwiększenie dojrzałości technologicznej technologii recyklingu surowców krytycznych oraz wspieranie efektywności materiałowej i zastępowania surowców krytycznych w ich zastosowaniach, **przy jednoczesnym uwzględnieniu efektywności i funkcjonalności**, przynajmniej przez ujęcie takich działań wspierających w krajowych programach badań i innowacji;

- e) zapewnienie ich pracownikom umiejętności potrzebnych do wspierania obiegu zamkniętego łańcucha wartości surowców krytycznych **przez wspieranie umiejętności, doskonalenia zawodowego i przekwalifikowania**;
- ea) **rozszerzenie możliwości odzyskania surowców krytycznych z produktów dzięki zmianom w projekcie tych produktów lub zwiększeniu ich zdolności do recyklingu, przynajmniej przez włączenie działań wspierających ten cel do krajowych programów badań naukowych i innowacji**;
- eb) **promowanie w programach krajowych konsolidacji programów budowania potencjału i transferu technologii w celu wspierania odpowiedzialnego recyklingu minerałów krytycznych w krajach będących producentami**;
- ec) **wspieranie przyjęcia norm jakości dla procesów recyklingu strumieni odpadów zawierających surowce krytyczne, takich jak odpady elektroniczne, w celu zapewnienia optymalnego odzysku materiałów**.

Programy krajowe, o których mowa w akapicie pierwszym, są regularnie aktualizowane, przy czym ocenia się w szczególności, czy środki zastosowane zgodnie z niniejszym ustępem są odpowiednie.

Państwa członkowskie dzielą się odpowiednimi informacjami i najlepszymi praktykami związanymi z takimi środkami z Europejską Radą ds. Surowców Krytycznych utworzoną na mocy art. 34. Zachęca się, aby środki związane ze zwiększaniem dojrzałości technologicznej technologii recyklingu, efektywnością materiałową i zastępowaniem surowców krytycznych w miarę możliwości wprowadzano we współpracy z innymi państwami członkowskimi.

2. Programy, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności produkty i odpady, które nie podlegają żadnym szczególnym wymogom dotyczącym zbierania, przetwarzania, recyklingu lub ponownego użycia na mocy przepisów Unii. W przypadku innych produktów i odpadów środki wdraża się zgodnie z obowiązującymi przepisami Unii.

W odniesieniu do ust. 1 lit. a) i b) programy, o których mowa w tym ustępie, mogą obejmować, bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE **i o ile jest to uzasadnione**, wprowadzenie **instrumentów ekonomicznych** takich jak знижки, korzyści pieniężne lub systemy zwrotu kaucji, w celu zachęcenia do ponownego użycia produktów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych oraz do zbierania odpadów pochodzących z takich produktów.

3. Każde państwo członkowskie do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **30 miesięcy** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] przyjmuje i wdraża środki mające wspierać odzysk surowców krytycznych z odpadów wydobywczych, zwłaszcza z zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, wskazanych w bazie danych utworzonej zgodnie z art. 26 jako zawierające surowce krytyczne, które z ekonomicznego punktu widzenia są potencjalnie odzyskiwalne.

4. Krajowe środki, o których mowa w ust. 1 i 2, opracowuje się tak, by uniknąć barier w handlu **międzynarodowym i wewnątrzunijnym** oraz zakłóceń konkurencji **na rynku unijnym** zgodnie z TFUE.

5. Zgłaszając Komisji dane o ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego poddanego recyklingowi, zgodnie z art. 16 ust. 6 dyrektywy 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, państwa członkowskie oddzielnie określają i zgłaszają **uzasadnione szacunki surowców krytycznych wprowadzonych do obrotu w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym**, ilości komponentów zawierających dane ilości surowców krytycznych usuniętych z takiego zużytego sprzętu oraz ilości surowców krytycznych odzyskanych ze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające format i szczegóły takich sprawozdań. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3. Pierwszy okres sprawozdawczy obejmuje pierwszy pełny rok kalendarzowy po przyjęciu tych aktów wykonawczych.

5a. Na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu, Komisja prowadzi przegląd dyrektywy 2012/19/UE, by ocenić wykonalność wprowadzenia celów dotyczących zbierania i odzysku surowców krytycznych ze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

6. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie przedstawiają informacje o przyjęciu krajowych programów, o których mowa w ust. 1, oraz o postępach we wdrażaniu **i skutkach** środków zastosowanych na mocy ust. 1–3 oraz ich wkładzie w osiągnięcie wskaźników referencyjnych określonych w art. 1.

7. Do ... [rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], Komisja przyjmuje akty **delegowane zgodnie z art. 36 uzupełniające niniejsze rozporządzenie przez określenie wykazu** produktów, komponentów i strumieni odpadów, które uznaje się co najmniej za mające **istotny** potencjał odzysku surowców krytycznych w rozumieniu ust. 1 lit. a) i b).

Sporządzając taki wykaz, Komisja uwzględnia:

- a) łączną ilość surowców krytycznych **potencjalnie** odzyskiwalnych z tych produktów, komponentów i strumieni odpadów;
- b) zakres, w jakim te produkty, komponenty i strumienie odpadów są objęte przepisami Unii;
- c) luki regulacyjne;
- d) szczególne wyzwania dotyczące zbierania tych produktów, komponentów i strumieni odpadów, a także przetwarzania odpadów;
- e) istniejące systemy zbierania i przetwarzania odpadów mające zastosowanie do tych produktów, komponentów i strumieni odpadów.

7a. Po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami Komisja opracowuje specjalne kody odpadów dla baterii litowo-jonowych i pośrednich strumieni odpadów („czarna masa”).

Artykuł 26

Odzysk surowców krytycznych z odpadów wydobywczych

1. Podmioty zobowiązane do przedłożenia planów gospodarowania odpadami zgodnie z art. 5 dyrektywy 2006/21/WE dostarczają właściwemu organowi określonego w art. 3 dyrektywy 2006/21/WE badanie zawierające wstępną ocenę **środowiskową** i ekonomiczną potencjalnego odzysku surowców krytycznych z:

- a) odpadów wydobywczych składowanych w obiekcie;

aa) odpadów wydobywczych unieszkodliwionych przez operatora po wejściu w życie dyrektywy 2006/21/WE oraz

- b) wytwarzanych odpadów wydobywczych lub, jeżeli zostanie to uznane za efektywniejsze, z wydobytej masy, zanim stanie się ona odpadem.

1a. Operatorzy są zwolnieni z obowiązku określonego w ust. 1, jeżeli wykażą właściwym organom, że odpady wydobywcze nie zawierają surowców krytycznych odzyskiwalnych z technicznego punktu widzenia.

2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje co najmniej oszacowanie ilości i koncentracji surowców krytycznych w odpadach wydobywczych i w wydobytej masie oraz ocenę technicznej i ekonomicznej możliwości ich odzyskania, **a także środowiskowe konsekwencje ich odzysku. Operatorzy wskazują, jakimi metodami oszacowali ilości i koncentrację.**

3. Operatorzy istniejących obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych przedkładają badanie, o którym mowa w ust. 1, właściwemu organowi określonego w art. 3 dyrektywy 2006/21/WE do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **dwa** lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Operatorzy nowych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych przedkładają to badanie właściwemu organowi, składając plany gospodarowania odpadami zgodnie z art. 5 dyrektywy 2006/21/WE.

4. Państwa członkowskie tworzą bazę danych o wszystkich zamkniętych obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym o obiektach opuszczonych) zlokalizowanych na ich terytorium. Ta baza danych zawiera informacje o:

- a) lokalizacji i rozległości obszarowej obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz ilości odpadów w obiekcie;
- b) operatorze lub byłym operatorze obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz, w stosownych przypadkach, ich następcy prawnym;
- c) przybliżonej ilości i koncentracji wszystkich surowców zawartych w odpadach wydobywczych oraz, w odpowiednich przypadkach, w pierwotnym złożu surowców mineralnych, zgodnie z ust. 6 niniejszego artykułu; oraz
- d) wszelkie dodatkowe informacje, które państwo członkowskie uzna za istotne dla umożliwienia odzysku surowców krytycznych z obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.

5. Bazę danych, o której mowa w ust. 4, uruchamia się do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **dziewięć miesięcy** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a wszystkie informacje umieszcza się w niej do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **dwa** lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Bazę udostępniana się w publicznie dostępnej postaci cyfrowej i aktualizuje co najmniej co dwa lata w celu uwzględnienia dodatkowych dostępnych informacji oraz nowo zamkniętych lub nowo zidentyfikowanych obiektów.

6. By dostarczyć informacje, o których mowa w ust. 4 lit. c), państwa członkowskie podejmują co najmniej następujące działania:

- a) w przypadku wszystkich zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych państwa członkowskie wykonują całościowy przegląd dostępnej dokumentacji dotyczącej wydawania pozwoleń do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **dziewięć miesięcy** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia];
- b) w przypadku obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w których dostępne informacje nie wykluczają a priori obecności ilości surowców krytycznych, które z ekonomicznego punktu widzenia są potencjalnie odzyskiwalne, państwa członkowskie prowadzą dodatkowo, do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **18 miesięcy** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] reprezentatywne pobieranie próbek geochemicznych;
- c) w przypadku obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w których działania opisane w lit. a) i b) niniejszego ustępu wykazały obecność ilości surowców krytycznych, które z ekonomicznego punktu widzenia są potencjalnie odzyskiwalne, państwa członkowskie prowadzą dodatkowo, do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **30 miesięcy** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], dokładniejszą analizę obejmującą wiercenie rdzeniowe lub równoważne techniki, jeżeli jest to racjonalne z punktu widzenia ochrony środowiska zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami środowiskowymi na szczeblu Unii oraz, w stosownych przypadkach, z wymogami dyrektywy 2006/21/WE.

7. Działania opisane w ust. 6 wykonuje się w granicach krajowych systemów prawnych dotyczących praw własności, własności gruntów, zasobów surowców mineralnych i odpadów oraz wszelkich innych odpowiednich przepisów. Jeżeli takie czynniki hamują rzeczonoze działania, organy państwa członkowskiego starają się nawiązać współpracę z operatorem lub właścicielem obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. Wyniki działań opisanych w ust. 6 są udostępniane jako część bazy danych, o której mowa w ust. 4. W miarę możliwości państwa członkowskie włączają do **tej** bazy danych klasyfikację zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych zgodnie z ramową klasyfikacją zasobów ONZ.

Artykuł 27

Możliwość recyklingu magnesów trwałych

1. Od ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 3 lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] każda osoba fizyczna lub prawna, która wprowadza do obrotu urządzenia do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, wiatrowe prądnice mocy, roboty przemysłowe, pojazdy silnikowe, lekkie środki transportu, agregaty chłodnicze, pompy ciepła, silniki elektryczne, w tym zintegrowane z innymi produktami, pralki automatyczne, suszarki bębnowe, kuchenki mikrofalowe, odkurzacze lub zmywarki do naczyń, zapewnia opatrzenie tych produktów widoczną, wyraźnie czytelną i nieusuwalną etykietą, wskazującą:

- a) czy produkty te zawierają co najmniej jeden magnes trwały;

- b) jeżeli produkt zawiera co najmniej jeden magnes trwały, czy magnesy te należą do któregośkolwiek z następujących rodzajów:
- (i) neodym-żelazo-bor;
  - (ii) samar-kobalt;
  - (iii) aluminium-nikiel-kobalt;
  - (iv) ferryt;
- ba) jeżeli produkt zawiera co najmniej jeden magnes trwały z rodzajów, o których mowa w lit. b) – ile magnesów każdego rodzaju wbudowano w produkt.**

2. Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający wzór etykiety, o której mowa w ust. 1, **do ... [data: rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]**. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.

3. Od ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 3 lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1, zawierające co najmniej jeden magnes trwały należący do rodzajów, o których mowa w ust. 1 lit. b) pkt (i)–(iii), zapewnia umieszczenie nośnika danych na lub w produkcie. **W żadnym wypadku nośnik danych nie zawiera szczególnie chronionych informacji handlowych i nie umożliwia dostępu do nich.**

4. Nośnik danych, o którym mowa w ust. 3, jest powiązany z unikatowym identyfikatorem produktu dającym **ukierunkowany** dostęp do:

- a) nazwy, zarejestrowanej nazwy handlowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu pocztowego odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej oraz, jeśli są dostępne, elektronicznych środków komunikacji, za pomocą których można się z nią skontaktować;
- b) informacji o wadze, rozmieszczeniu i składzie chemicznym poszczególnych magnesów trwałych wchodzących w skład produktu oraz o obecności i rodzaju powłok magnesów, klejów i wszelkich wykorzystanych dodatków;
- c) informacji umożliwiających dostęp do wszystkich magnesów trwałych wbudowanych w produkt i ich wymontowanie, obejmujących co najmniej sekwencję wszystkich etapów wymontowywania, narzędzia lub technologie wymagane do uzyskania dostępu do magnesu trwałego i jego wymontowania, bez uszczerbku dla art. 15 ust. 1 dyrektywy 2012/19/UE.

5. W przypadku produktów, w których wbudowane magnesy trwałe znajdują się wyłącznie w jednym lub kilku silnikach elektrycznych wbudowanych w produkt, informacje, o których mowa w ust. 4 lit. b), można zastąpić informacjami o lokalizacji tych silników elektrycznych, a informacje, o których mowa w ust. 4 lit. c), można zastąpić informacjami o dostępie do silników elektrycznych i o ich wymontowaniu, obejmującymi co najmniej kolejność wszystkich etapów wymontowywania, narzędzia lub technologie wymagane do uzyskania dostępu do silników elektrycznych i ich wymontowania.

6. Jeżeli w przypadku produktów, o których mowa w ust. 3, wymagany jest zgodnie z innym aktem ustawodawczym Unii paszport produktu określony w rozporządzeniu XX/XXXX [rozporządzenie w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] **lub rozporządzeniu XX/XXXX [rozporządzenie w sprawie baterii i zużytych baterii]**, informacje, o których mowa w ust. 4, zawiera się w paszporcie produktu **lub paszporcie cyfrowym. Informacje, o których mowa w ust. 3, muszą być kompletne, aktualne i dokładne oraz pozostawać dostępne przez okres co najmniej równy typowemu cyklowi życia produktu zwiększonemu o dziesięć lat, w tym w przypadku niewypłacalności, likwidacji lub zaprzestania działalności w Unii przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną.**

Informacje, o których mowa w ust. 4, odnoszą się do modelu produktu lub – jeżeli różnią się dla różnych egzemplarzy tego samego modelu – do konkretnej partii lub konkretnego egzemplarza. Informacje, o których mowa w ust. 4, są dostępne dla podmiotów zajmujących się **odnawianiem, naprawą i** recyklingiem, organów nadzoru rynku i organów celnych.

8. Zastosowanie ma art. 9 ust. 1 lit. c) i d) oraz art. 10 i 13 rozporządzenia (UE) .../... [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów], jak również odpowiednie definicje zawarte w art. 2 tego rozporządzenia.

Przed wprowadzeniem do obrotu produktu, o którym mowa w ust. 3, osoby fizyczne lub prawne zapewniają, aby unikatowy identyfikator produktu, o którym mowa w ust. 4, przesłano do rejestru, o którym mowa w [art. 12 ust. 1] rozporządzenia (UE) .../... [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów].

Do celów akapitu pierwszego i drugiego odniesienia do „odpowiedniego aktu delegowanego przyjętego zgodnie z art. 4” w art. 10 lit. b) i do „aktów delegowanych przyjętych na zgodzie z art. 4” w art. 10 lit. f oraz art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] odczytuje się jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia.

9. Jeżeli wymogi informacyjne dotyczące recyklingu magnesów trwałych ustanowiono w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4 rozporządzenia XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę wstawić: rozporządzenie w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] lub w innym unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym dotyczącym któregokolwiek z produktów wymienionych w ust. 1, wymogi te stosuje się w miejsce przepisów niniejszego artykułu.

10. Produkty przeznaczone głównie do zastosowań obronnych lub **lotniczych i** kosmicznych wyłącza się z wymogów niniejszego artykułu.

Szczegółowe informacje, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, można pominąć, jeżeli zawierają szczególnie chronione informacje handlowe.

11. W przypadku urządzeń do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, pojazdów silnikowych i lekkich środków transportu mających homologację typu pojazdu kategorii L wymogi niniejszego artykułu stosuje się od ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: pięć lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

12. Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 36, aktów delegowanych w celu zmiany załącznika VI, aby zapewnić lub zaktualizować wykaz kodów Nomenklatury scalonej⁽²⁷⁾ i opisów produktów odpowiadających produktom, o których mowa w ust. 1, w celu ułatwienia pracy organów celnych w odniesieniu do tych produktów i wymogów określonych w niniejszym artykule i w art. 28.

Artykuł 28

Zawartość materiałów z recyklingu w magnesach trwałych

1. Od ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 3 lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] albo 2 lata od daty wejścia w życie aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 2, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza, każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu produkty, o których mowa w art. 27 ust. 1, zawierające co najmniej jeden magnes trwały, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lit. b) pkt (i)–(iii), i w których łączna masa wszystkich takich magnesów trwałych przekracza 0,2 kg, udostępnia publicznie na ogólnodostępnej stronie internetowej informację o zawartości neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów pokonsumenckich, obecnych w magnesach trwałych wbudowanych w produkt.

2. Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 36, akt delegowany w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia w drodze ustanowienia zasad obliczania i weryfikacji udziału neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów produkcyjnych lub odpadów pokonsumenckich, obecnych w magnesach trwałych wbudowanych w produkty, o których mowa w ust. 1.

Zasady obliczania i weryfikacji określają odpowiednią procedurę oceny zgodności spośród modułów określonych w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE, z uwzględnieniem dostosowań niezbędnych ze względu na dane produkty. Określając stosowaną procedurę oceny zgodności, Komisja bierze pod uwagę następujące kryteria:

- stosowność danego modułu do rodzaju produktu oraz jego proporcjonalność do realizowanego interesu publicznego;
- dostępność kompetentnych i niezależnych stron trzecich mogących wykonywać potencjalne zadania związane z oceną zgodności przez stronę trzecią;

⁽²⁷⁾ Nomenklatura Scalona w załączniku I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87.

c) gdy obowiązkowy jest udział strony trzeciej – potrzebę dania producentowi możliwości wyboru między modułami zapewnienia jakości i modułami certyfikacji produktu określonymi w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE.

3. **Nie później niż do 31 grudnia 2030 r.** Komisja **przyjmuje** akty delegowane uzupełniające niniejsze rozporządzenie w drodze ustanowienia minimalnych udziałów neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów pokonsumenckich, obowiązkowo obecnych w magnezie trwałym wbudowanym w produkty, o których mowa w ust. 1. **W należytych uzasadnionych przypadkach można stosować różne minimalne udziały dla różnych produktów lub wyłączyć niektóre produkty z tego obowiązku.**

Akty delegowane, o których mowa w akapicie pierwszym, przewidują okresy przejściowe dostosowane do trudności związanych z przyjęciem produktów objętych środkiem w celu zapewnienia zgodności.

Minimalne udziały, o których mowa w akapicie pierwszym, opierają się na uprzedniej ocenie wpływu, z uwzględnieniem:

- a) istniejącej i przewidywanej dostępności neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów pokonsumenckich;
- b) informacji zebranych zgodnie z ust. 1 oraz względnego rozkładu udziału zawartości materiałów z recyklingu w magnezach trwałych wbudowanych we wprowadzone do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1;
- c) postępu technicznego i naukowego, w tym znacznych zmian w technologiach magnezów trwałych wpływających na rodzaj odzyskiwanych materiałów;
- d) skutecznego i potencjalnego wkładu minimalnego udziału w realizację unijnych celów klimatycznych i środowiskowych;
- e) możliwego wpływu na funkcjonowanie produktów zawierających magnez trwały;
- f) konieczności zapobieżenia nieproporcjonalnie negatywnemu wpływowi na przystępność cenową magnezów trwałych i produktów zawierających magnez trwały.

4. Jeżeli wymogi dotyczące zawartości materiałów z recyklingu w magnezach trwałych ustanowiono w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4 rozporządzenia XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] lub w innym unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym dotyczącym któregokolwiek z produktów wymienionych w ust. 1, wymogi te stosuje się w miejsce przepisów niniejszego artykułu.

5. Od daty rozpoczęcia stosowania wymogu określonego w ust. 1, oferując na sprzedaż produkty, o których mowa w ust. 1, w tym w przypadku sprzedaży na odległość, lub prezentując je w ramach działalności handlowej, osoby fizyczne i prawne wprowadzające do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1, zapewniają, aby ich klienci mieli dostęp do informacji, o których mowa w ust. 1, zanim zwiążą się umową sprzedaży.

Osoby fizyczne i prawne wprowadzające do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1, nie mogą dostarczać ani eksponować etykiet, oznaczeń, symboli ani napisów mogących wprowadzać w błąd lub dezorientować klientów odnośnie do informacji, o których mowa w ust. 1. Produkty przeznaczone głównie do zastosowań obronnych lub **lotniczych i kosmicznych** wyłącza się z wymogów niniejszego artykułu.

6. W przypadku urządzeń do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, pojazdów silnikowych i lekkich środków transportu mających homologację typu pojazdu kategorii L wymogi określone w ust. 1 i 6 stosuje się od dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wejścia w życie aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 2.

SEKCJA 2

CERTYFIKACJA I ŚLAD ŚRODOWISKOWY

Artykuł 29

Uznane systemy

1. Rządy, **stowarzyszenia branżowe** lub **grupy zainteresowanych organizacji**, które opracowały i nadzorują systemy certyfikacji związane ze zrównoważonym charakterem surowców krytycznych („właściciele systemów”), mogą składać wnioski o uznanie ich systemów przez Komisję. **Decyzję o uznaniu systemu publikuje się nie później niż sześć miesięcy po złożeniu wniosku przez właściciela systemu.**

Wnioski, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą zawierać wszystkie istotne dowody na spełnienie kryteriów określonych w załączniku IV. Komisja przyjmuje akty wykonawcze do ... **trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]** w celu określenia informacji, jakie wnioski powinny co najmniej zawierać. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.

W tych aktach wykonawczych określa się jednolity wzór wniosku obejmujący wszystkie informacje wymagane we wniosku. Jednolity wzór obejmuje tylko informacje niezbędne do oceny wniosku. Do wypełnienia wniosku według jednolitego wzoru wymaga się rozsądnego zakresu informacji.

2. Jeżeli na podstawie dowodów przekazanych zgodnie z ust. 1 Komisja stwierdzi, że system certyfikacji spełnia kryteria określone w załączniku IV, przyjmuje akt wykonawczy w sprawie uznania danego systemu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.

3. Komisja sprawdza **co najmniej raz na dwa lata**, czy uznane systemy nadal spełniają kryteria określone w załączniku IV.

4. Właściciele uznanych systemów bezzwłocznie informują Komisję o wszelkich **istotnych** zmianach lub aktualizacjach uznanych systemów. Komisja ocenia, czy takie zmiany lub aktualizacje wpływają na podstawę uznania, i w razie potrzeby podejmuje odpowiednie działania.

5. Jeżeli istnieją dowody na powtarzające się lub poważne przypadki niespełniania przez podmioty gospodarcze wdrażające uznany system wymogów dotyczących tego systemu, Komisja bada, po zasięgnięciu opinii właściciela uznanego systemu, czy przypadki te wskazują na niedoskonałości w systemie wpływające na podstawę uznania, i **w razie potrzeby** podejmuje odpowiednie działania.

6. Jeżeli Komisja stwierdzi w uznanym systemie niedoskonałości wpływające na podstawę uznania, może wyznaczyć właścicielowi systemu odpowiedni termin na podjęcie działań naprawczych **w ciągu maksymalnie 12 miesięcy. Jeżeli uchybienie utrzymuje się po upływie tego okresu, Komisja przestaje uznawać system.**

7. Jeżeli właściciel systemu nie podejmie niezbędnych działań naprawczych lub odmówi ich podjęcia, a Komisja ustaliła, że niedoskonałości, o których mowa w ust. 6, oznaczają, że system nie spełnia już wymogów określonych w załączniku IV, Komisja przyjmuje akt wykonawczy wycofujący uznanie systemu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.

8. Komisja tworzy i na bieżąco aktualizuje rejestr uznanych systemów. Rejestr ten udostępnia się publicznie na ogólnodostępnej stronie internetowej. **Strona ta umożliwi również gromadzenie informacji zwrotnych od wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron na temat wdrażania uznanych systemów. Takie informacje zwrotne przekazuje się odpowiednim właścicielom systemu do rozpatrzenia.**

Artykuł 30

Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego

1. **Do 31 grudnia 2025 r.** Komisja **przyjmuje** zgodnie z art. 36 **akty delegowane uzupełniające** niniejsze rozporządzenie w odniesieniu do zasad obliczania i weryfikacji śladu środowiskowego różnych surowców krytycznych zgodnie z załącznikiem V oraz z uwzględnieniem wiarygodnych pod względem naukowym metod oceny i odpowiednich norm międzynarodowych. Zasady obliczania i weryfikacji określają **najistotniejszą kategorię** wpływu lub, **w należycie uzasadnionych przypadkach, kilka najistotniejszych** kategorii wpływu. Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego **obejmuje tę kategorię lub te kategorie** wpływu, **jak również emisje gazów cieplarnianych.**

2. Komisja **przyjmuje** zasady obliczania i weryfikacji w odniesieniu do konkretnego surowca krytycznego, jeżeli po uwzględnieniu poszczególnych odpowiednich kategorii wpływu na środowisko **i emisji gazów cieplarnianych** stwierdzi, że dany surowiec krytyczny ma **istotny** ślad środowiskowy, zatem obowiązek zadeklarowania śladu środowiskowego tego surowca w odniesieniu do najistotniejszej kategorii **lub najistotniejszych kategorii** wpływu podczas wprowadzania go do obrotu jest niezbędny i proporcjonalny, jeżeli chodzi o wkład w osiągnięcie celów klimatycznych i środowiskowych Unii w drodze zapewnienia możliwości dostarczania surowców krytycznych o mniejszym śladzie środowiskowym **i zmniejszania wpływu innych działań określonych w niniejszym rozporządzeniu na klimat i środowisko.**

3. Ustalając, czy obowiązek przewidziany w ust. 2 jest niezbędny, Komisja bierze pod uwagę:
  - a) czy i jak **oraz na ile skutecznie** już osiąga się cele klimatyczne i środowiskowe Unii w drodze innych przepisów Unii mających zastosowanie do danego surowca krytycznego;
  - b) istnienie i wprowadzanie odpowiednich norm i wytycznych międzynarodowych lub perspektywy uzgodnienia takich norm na szczeblu międzynarodowym, jak również zrównoważone praktyki na rynku, w tym dobrowolne systemy uznane na podstawie art. 29;
  - c) skuteczność partnerstw strategicznych, projektów strategicznych, umów handlowych oraz innych międzynarodowych instrumentów i działań informacyjnych prowadzonych przez Unię w dążeniu do osiągnięcia jej celów klimatycznych i środowiskowych;

ca) powiązane koszty gospodarcze i obciążenie administracyjne podmiotów gospodarczych.

4. Komisja wykonuje uprzednio ocenę wpływu, by zdecydować, czy należy przyjąć akt delegowany na podstawie ust. 1. Ocena taka:

- a) bazuje między innymi na konsultacjach:
  - (i) ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, takimi jak przedstawiciele przemysłu, w tym przemysłu niższego szczebla, MŚP oraz, w stosownych przypadkach, rzemiosła, partnerzy społeczni, handlowcy, sprzedawcy detaliczni, importerzy, **organizacje promujące ochronę zdrowia ludzkiego i ochronę** środowiska, organizacje konsumenckie **i przedstawiciele środowisk akademickich**;
  - (ii) z państwami trzecimi, w przypadku których obowiązek ten może istotnie wpłynąć na wymianę handlową z Unią;
  - (iii) z Radą;
  - (**iiia) z Europejską Agencją Środowiska, europejskim naukowym komitetem doradczym ds. zmiany klimatu i Europejską Agencją Chemikaliów;**
- b) służy zapewnieniu, aby żadnego takiego środka nie przygotowywano, nie przyjmowano ani nie stosowano z zamiarem spowodowania zbędnych przeszkód w handlu międzynarodowym lub z takim skutkiem oraz aby środek taki nie ograniczał wymiany handlowej w większym stopniu, niż jest to konieczne do osiągania celów klimatycznych i środowiskowych Unii, mając na uwadze możliwości dostawców z państw trzecich w zakresie zachowania zgodności z taką deklaracją, tak aby nie zaistniał dysproporcjonalny wpływ na łączne przepływy handlowe i koszty surowców krytycznych;

ba) umożliwia ustalenie, czy podobne obowiązki wynikające z prawa Unii przyniosły zamierzone skutki i istotnie przyczyniły się do osiągnięcia unijnych celów środowiskowych;

- c) umożliwia ustalanie, czy środki przyczynią się do osiągnięcia celów klimatycznych i środowiskowych Unii bez nieproporcjonalnego wpływu na możliwości przemysłu Unii w zakresie pozyskiwania określonych surowców krytycznych.

5. Każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu surowce krytyczne, dla których Komisja przyjęła na podstawie ust. 1 zasady obliczania i weryfikacji, publikuje deklarację dotyczącą śladu środowiskowego.

Wymogi określone w akapicie pierwszym mają zastosowanie do wszystkich poszczególnych rodzajów surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu i do surowców krytycznych zawartych w produktach pośrednich lub końcowych, **jeżeli surowiec krytyczny ma istotny udział w całkowitym śladzie środowiskowym tego produktu.**

6. Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego, o której mowa w ust. 5, zawiera następujące informacje:

- a) nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i adres pocztowy odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej oraz elektroniczne środki komunikacji, za pomocą których można się z nią skontaktować;
- b) informacje o rodzaju surowca krytycznego, którego dotyczy deklaracja;
- c) informacje o kraju i regionie, w którym surowiec krytyczny odpowiednio wydobyto, przetworzono, rafinowano i poddano recyklingowi;

- d) informacje o śladzie środowiskowym surowca krytycznego obliczonego zgodnie z odpowiednimi zasadami obliczania i weryfikacji przyjętymi na podstawie ust. 1;
- e) klasę efektywności pod względem śladu środowiskowego, której odpowiada surowiec krytyczny, określoną zgodnie ze stosownym aktem delegowanym przyjętym na podstawie ust. 7;
- f) link internetowy zapewniający dostęp do publicznej wersji badania potwierdzającego wyniki deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego.

7. Komisja **przyjmuje** zgodnie z art. 36 akty delegowane uzupełniające niniejsze rozporządzenie w odniesieniu do **określenia w ciągu dwóch lat** klas efektywności pod względem śladu środowiskowego dla surowców krytycznych, dla których zasady obliczania i weryfikacji przyjęto na podstawie ust. 1 zgodnie z załącznikiem V.

7a. Jeżeli produkty pośrednie lub końcowe zawierające surowce krytyczne są objęte unijnymi wymogami dotyczącymi śladu środowiskowego określonymi w innych przepisach, ślad środowiskowy i węglowy każdego surowca krytycznego uwzględnia się w miarę możliwości przy obliczaniu śladu środowiskowego całego produktu.

7b. Do 31 grudnia 2030 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające analizę możliwości ograniczenia dostępu do rynku unijnego wyłącznie do surowców należących do klas o najlepszej efektywności pod względem śladu środowiskowego, o których mowa w ust. 7, w odniesieniu do wszystkich lub niektórych produktów wprowadzanych na rynek unijny. Wraz z tym sprawozdaniem, w stosownych przypadkach, Komisja przedkłada wnioski ustawodawcze.

8. Deklarację dotyczącą śladu środowiskowego należy udostępnić na ogólnodostępnej stronie internetowej **w łatwej do zrozumienia formie.**

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu wykonawczego ustanawiającego wzór deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego, o której mowa w ust. 5. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.

9. W przypadku oferowania surowców krytycznych na sprzedaż, w tym w przypadku sprzedaży na odległość, lub prezentowania ich w ramach działalności handlowej osoby fizyczne i prawne wprowadzające surowce krytyczne do obrotu zapewniają, aby ich klienci mieli dostęp do deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego, zanim zwiążą się umową sprzedaży.

Osoby fizyczne i prawne wprowadzające surowce krytyczne do obrotu nie mogą dostarczać ani eksponować etykiet, oznaczeń, symboli lub napisów mogących wprowadzać w błąd lub dezorientować konsumentów odnośnie do informacji zawartych w deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego.

SEKCJA 3

SWOBODNY PRZEPIYW, ZGODNOŚĆ EKSPLOATACYJNA I NADZÓR RYNKU

Artykuł 31

Swobodny przepływ

1. Państwa członkowskie nie zakazują, nie ograniczają, ani nie utrudniają – ze względów dotyczących informacji o recyklingu lub zawartości materiałów z recyklingu w magnesach trwałych lub informacji o śladzie środowiskowym surowców krytycznych objętych niniejszym rozporządzeniem – udostępniania na rynku ani oddawania do użytku produktów zawierających magnesy trwałe lub surowców krytycznych zgodnych z niniejszym rozporządzeniem.

2. Podczas targów, wystaw, pokazów handlowych lub podobnych imprez państwa członkowskie nie uniemożliwiają pokazywania produktów zawierających magnesy trwałe ani surowców krytycznych niezgodnych z niniejszym rozporządzeniem, pod warunkiem że widoczny znak wyraźnie wskazuje, że takie produkty lub surowce nie są zgodne z niniejszym rozporządzeniem i nie mogą zostać udostępnione na rynku, dopóki nie uzyskają takiej zgodności.

Artykuł 32

Zgodność eksploatacyjna i nadzór rynku

1. Przed wprowadzeniem do obrotu produktu objętego art. 27 lub 28 odpowiedzialne osoby fizyczne lub prawne zapewniają przeprowadzenie stosownej procedury oceny zgodności oraz sporządzenie wymaganej dokumentacji technicznej. W razie wykazania w procedurze oceny zgodności, że produkt spełnia odpowiednie wymogi, odpowiedzialne osoby fizyczne lub prawne zapewniają sporządzenie deklaracji zgodności UE i umieszczenie oznakowania CE.
2. Procedura oceny zgodności produktów objętych wymogami określonymi w art. 27 jest procedurą określoną w załączniku IV do rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów], chyba że produkty te są również objęte wymogami określonymi w art. 28; w takim przypadku procedura oceny zgodności jest procedurą określoną w zasadach obliczania i weryfikacji przyjętych zgodnie z art. 28 ust. 2.
3. Rozdział IX oraz art. 37, 38 i 39 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów], jak również odpowiednie definicje w art. 2 tego rozporządzenia mają zastosowanie do odpowiednich, zapisanych w art. 27 i 28 wymogów mających zastosowanie do produktów wprowadzanych do obrotu w Unii.
4. Jeżeli chodzi o nadzór rynku, zastosowanie mają następujące zasady:
  - a) rozdział XII rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów], jak również odpowiednie definicje w art. 2 tego rozporządzenia mają zastosowanie do odpowiednich, zapisanych w art. 27, 28 i 30 wymogów obowiązujących w przypadku produktów wprowadzanych do obrotu w Unii;
  - b) państwa członkowskie oprócz wymogów dotyczących ekoprojektu określonych na podstawie rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] biorą pod uwagę wymogi określone w art. 27, 28 i 30 w kontekście planu działania, o którym mowa w art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia;
  - c) art. 60 i art. 61 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] mają również zastosowanie do wymogów określonych w art. 27, 28 i 30;
  - d) Komisja oprócz wymogów dotyczących ekoprojektu określonych na podstawie rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] zawiera w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 61 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia, informacje odnoszące się do wymogów określonych w art. 27, 28 i 30;
  - e) stosując art. 62 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów], grupa współpracy administracyjnej („ADCO”), o której mowa w tym artykule, oraz Komisja uwzględniają również wymogi określone w art. 27, 28 i 30.
5. Do celów ust. 3 i 4 odpowiednie części rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] stosuje się następująco:
  - a) odniesienia do „wymogów dotyczących ekoprojektu określonych w odpowiednich aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 37 ust. 1, „wymogów określonych w odpowiednich aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 63 ust. 1 oraz „wymogów określonych w odpowiednim akcie delegowanym przyjętym zgodnie z art. 4” w art. 63 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] odczytuje się jako odniesienia do „wymogów określonych w art. 27 i 28 niniejszego rozporządzenia”;
  - b) odniesienia do „produktu objętego aktem delegowanym przyjętym zgodnie z art. 4” w art. 37 ust. 3 i art. 63 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] odczytuje się jako odniesienie do „produktu lub surowców objętych wymogami określonymi w art. 27 i 28 niniejszego rozporządzenia”;

- c) odniesienia do „zadań związanych z oceną zgodności określonych na podstawie aktów delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 41 oraz „zadań związanych z oceną zgodności na podstawie odpowiednich aktów delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 45 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] odczytuje się jako odniesienie do „zadań związanych z oceną zgodności określonych na podstawie zasad obliczania i weryfikacji przyjętych zgodnie z art. 28 ust. 2 niniejszego rozporządzenia”;
- d) odniesienia do „procedur oceny zgodności określonych na podstawie aktów delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 53 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] odczytuje się jako odniesienie do „procedur oceny zgodności określonych na podstawie zasad obliczania i weryfikacji przyjętych zgodnie z art. 28 ust. 2 niniejszego rozporządzenia”.
6. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do produktów objętych homologacją typu na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/858 i rozporządzenia (UE) nr 168/2013.

Rozdział 6

Partnerstwa strategiczne

Rozdział 33

Partnerstwa strategiczne

1. Rada **do ...** [Urząd Publikacji: proszę wstawić: rok od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co dwa lata wydaje sprawozdanie obejmujące:
- a) aktualny wykaz istniejących partnerstw strategicznych i trwających negocjacji w sprawie partnerstw strategicznych, a także państw trzecich realizujących projekty strategiczne;**
- a) zakres, w jakim partnerstwa strategiczne zawarte przez Unię przyczyniają się do:
- (i) poprawy bezpieczeństwa dostaw w Unii **w krótkiej i długiej perspektywie, z uwzględnieniem wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2;**
-
- (iii) poprawy współpracy między Unią, **w tym krajami i terytoriami zamorskimi, o których mowa w załączniku II do TFUE**, a krajami partnerskimi w zakresie łańcucha wartości surowców krytycznych **oraz niezależności Unii od państw trzecich niebędących partnerami, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z partnerami o podobnych poglądach;**
- (iiia) **rozwoju gospodarczego i społecznego w krajach partnerskich, zwłaszcza w państwach wschodzących i rozwijających się, przy jednoczesnym wspieraniu w tych państwach stosowania praktyk zrównoważonych środowiskowo i gospodarki o obiegu zamkniętym oraz godnych warunków pracy i praw człowieka;**
- b) spójność i ewentualną synergię między dwustronną współpracą państw członkowskich z odpowiednimi państwami trzecimi a działaniami prowadzonymi przez Unię w kontekście partnerstw strategicznych, **w tym dążenie do zawierania i negocjowanie przez Unię umów o wolnym handlu z państwami trzecimi;**
- ba) projekty dotyczące surowców krytycznych planowane lub opracowywane z państwami trzecimi lub w państwach trzecich, nieobjęte partnerstwami strategicznymi ani umowami o wolnym handlu, lecz realizowane w ramach platformy określonej w ust. 3b;**
- c) **wykaz państw trzecich, które** powinny być traktowane priorytetowo odnośnie do zawierania partnerstw strategicznych, biorąc pod uwagę następujące kryteria:
- (i) ewentualny wkład w bezpieczeństwo dostaw i ich odporność, z uwzględnieniem potencjalnych możliwości państwa trzeciego odnośnie do surowców krytycznych w zakresie zasobów, wydobywania, przetwarzania i poddawania recyklingowi;

- (ii) to, czy **współpraca między Unią a państwem trzecim może poprawić zdolność** państwa trzeciego **do monitorowania i minimalizowania szkodliwego** wpływu na środowisko oraz **zapobiegania** mu **za pomocą ram regulacyjnych tego państwa i ich wdrażania, stosowania** odpowiedzialnych społecznie praktyk, w tym poszanowania praw człowieka i praw pracowniczych, **z uwzględnieniem polityk zwalczania zjawiska pracy przymusowej i pracy dzieci**, oraz merytorycznego zaangażowania społeczności lokalnych, **w tym ludności rdzennej, stosowania** przejrzystych i **odpowiedzialnych** praktyk działalności gospodarczej oraz **przeciwdziałania** negatywnym wpływom na prawidłowe funkcjonowanie administracji publicznej i państwa prawa, **a także w jaki sposób Unia może przyczynić się przez swoją politykę partnerstwa, na przykład przez szkolenia zawodowe i wsparcie techniczne, do wzmocnienia ram regulacyjnych państw trzecich;**
- (iii) to, czy między państwem trzecim a Unią istnieją **lub mogą zostać zawarte** umowy o współpracy oraz, w odniesieniu do rynków wschodzących i **państw** rozwijających się, potencjał opracowywania projektów inwestycyjnych w ramach inicjatywy Global Gateway;
- (iv) w odniesieniu do rynków wschodzących i **państw** rozwijających się – czy i jak partnerstwo może przyczynić się do **tworzenia wartości w kraju, a także** zapewniania lokalnej wartości dodanej, **w tym działalności niższego szczebla**, oraz byłoby obopólnie korzystne dla kraju partnerskiego i Unii;
- (iva) **w odniesieniu do rynków wschodzących i państw rozwijających się – na ile wykorzystywane są istniejące unijne narzędzia finansowania i ograniczania ryzyka, zwłaszcza w ramach inicjatywy Global Gateway, i jaka jest skala przeszkód utrudniających korzystanie z takich narzędzi w projektach strategicznych.**
2. **Komisja i Rada zapewniają**, w kontekście ust. 1 i na tyle, na ile dotyczy to rynków wschodzących i **państw** rozwijających się, współpracę i **spójność** z innymi odpowiednimi forami koordynacyjnymi, w tym ustanowionymi jako element strategii Global Gateway.
3. Państwa członkowskie:
- a) koordynują wraz z Komisją działania mające zapewniać spójność między ich dwustronną współpracą z odpowiednimi państwami trzecimi a niewiązującymi partnerstwami strategicznymi Unii z państwami trzecimi, których zakres obejmuje co najmniej łańcuch wartości surowców krytycznych, **a także działania mające zapewniać konsolidację programów budowania zdolności i transferu technologii, by propagować odpowiedzialny recykling surowców krytycznych w państwach produkujących;**
- b) wspierają Komisję **w skutecznym wdrażaniu konkretnych** środków współpracy określonych w partnerstwach strategicznych;
- ba) koordynują działania swoich banków rozwoju, agencji kredytów eksportowych i innych instytucji publicznych będących pod ich nadzorem, by wspierać realizację i finansowanie projektów strategicznych prowadzonych w państwach trzecich, ściśle ze sobą współpracując.
- 3a. **Rada składa każde nowe sprawozdanie odpowiednim komisjom Parlamentu Europejskiego.**
- 3b. **Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić: sześć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja tworzy platformę skupiającą przedstawicieli przedsiębiorstw z całego łańcucha wartości surowców krytycznych, by wspierać poszukiwania, przetwarzanie i recykling w państwach trzecich, z którymi Unia nie zawarła jeszcze partnerstw strategicznych ani umów o wolnym handlu, zgodnie z celami określonymi w art. 1. Platforma ta umożliwiała Komisji ułatwianie i wspieranie stosunków strategicznych między promotorami projektów a odpowiednimi rządami krajowymi.**
- 3c. **Komisja zwraca się do europejskich organizacji normalizacyjnych o opracowanie norm europejskich lub europejskich dokumentów normalizacyjnych wspierających cele niniejszego rozporządzenia.**
- 3d. **Partnerstwa strategiczne zawarte przez Unię z państwami trzecimi obejmują środki przyczyniające się do:**
- (i) **zwiększenia odporności, dywersyfikacji i zrównoważoności unijnych dostaw surowców krytycznych zgodnie ze wskaźnikami referencyjnymi określonymi w art. 1 ust. 2;**

- (ii) poprawy współpracy między Unią a krajami partnerskimi i zwiększenie ich wspólnej odpowiedzialności w łańcuchu wartości surowców krytycznych w celu osiągnięcia uzgodnionych celów partnerstwa,
- (iii) rozwoju gospodarczego i społecznego w krajach partnerskich, zwłaszcza w przypadku rynków wschodzących i gospodarek rozwijających się;
- (iv) zwiększania na rynkach wschodzących i w gospodarkach rozwijających się lokalnej wartości dodanej dzięki wspieraniu rozwoju zdolności do przetwarzania i recyklingu wraz z nowo rozwiniętymi zdolnościami wydobycia, a także środków ułatwiających transfer wiedzy i umiejętności.

Komisja informuje Parlament Europejski o rozpoczęciu dyskusji o nawiązaniu nowego partnerstwa strategicznego.

Po zakończeniu negocjacji w sprawie partnerstwa strategicznego Komisja również informuje Parlament.

Rozdział 7

Zarządzanie

Artykuł 34

Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych

1. Ustanawia się Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych („**Rada**”).
2. Rada wykonuje zadania określone w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 35

Skład i funkcjonowanie Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych

1. W skład Rady wchodzi państwa członkowskie oraz Komisja. Radzie przewodniczy Komisja.
2. Każde państwo członkowskie wyznacza przedstawiciela wysokiego szczebla w Radzie. W razie potrzeby państwo członkowskie może wyznaczać innych przedstawicieli do różnych zadań Rady, stosownie do ich funkcji i wiedzy fachowej. Każdy członek Rady ma zastępcę.

Rada zaprasza przedstawicieli Parlamentu Europejskiego do udziału w charakterze obserwatorów w jej posiedzeniach, w tym w posiedzeniach stałych lub tymczasowych podgrup, o których mowa w ust. 6.

2a. Europejska Agencja Obrony, Europejska Agencja Chemikaliów, Europejska Agencja Środowiska i Europejska Służba Działań Zewnętrznych wyznaczają po jednym przedstawicielu wysokiego szczebla w charakterze obserwatora w Radzie.

2b. Każde państwo członkowskie wyznacza przedstawiciela ze swojego punktu kompleksowej obsługi w charakterze obserwatora w Radzie.

3. Rada na wniosek Komisji przyjmuje swój regulamin zwykłą większością głosów swoich członków.
4. Rada zbiera się w regularnych odstępach czasu, by móc skutecznie wykonywać swoje zadania określone w niniejszym rozporządzeniu. W razie potrzeby posiedzenia Rady odbywają się na uzasadniony wniosek Komisji.

Rada spotyka się przynajmniej:

- a) raz na trzy miesiące w celu oceny wniosków dotyczących projektów strategicznych zgodnie z rozdziałem 3 sekcja 1;
- b) raz na sześć miesięcy w celu rozwoju systemu monitorowania zgodnie z rozdziałem 4;

- ba) *raz na sześć miesięcy w celu oceny projektów strategicznych, by omówić postępy z odpowiednimi przedstawicielami przemysłu;*
  - c) *raz do roku w celu przedyskutowania postępów w wykonywaniu obowiązków państw członkowskich związanych z poszukiwaniami, o których mowa w rozdziale 3 sekcja 4, w tym w świetle aktualizacji wykazów surowców krytycznych lub strategicznych.*
5. Komisja **koordynuje prace Rady** za pośrednictwem sekretariatu wykonawczego **wykonującego zadania dotyczące ustalania porządku obrad oraz** zapewniającego wsparcie techniczne i logistyczne.
6. Rada może utworzyć stałe lub tymczasowe podgrupy odpowiedzialne za konkretne sprawy i zadania.

Rada tworzy co najmniej następujące stałe podgrupy:

- a) podgrupę ds. omawiania i koordynacji finansowania projektów strategicznych zgodnie z art. 15; przedstawiciele krajowych banków prorozwojowych i krajowych instytucji prorozwojowych, **agencji kredytów eksportowych**, europejskich instytucji finansowania rozwoju, Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego, innych międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz, w stosownych przypadkach, prywatnych instytucji finansowych są zapraszani w charakterze obserwatorów;
  - aa) **podgrupę ds. omawiania wdrożenia przepisów zgodnie z art. 8, 10 i 11, w tym wymiany najlepszych praktyk dotyczących udziału społeczeństwa i zaangażowania zainteresowanych stron, również z innymi odpowiednich regionów wydobywczycy, w celu zapewnienia ustrukturyzowanych i przewidywalnych formatów procesów wydawania pozwoleń;** przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego zaprasza się do tej podgrupy w charakterze obserwatorów;
  - b) podgrupę zrzeszającą krajowe instytuty lub służby geologiczne lub, w przypadku braku takich instytutów lub służb, odpowiednie organy krajowe odpowiedzialne za poszukiwania ogólne w celu wspierania koordynacji krajowych programów poszukiwań, o których mowa w art. 18;
  - c) podgrupę zrzeszającą krajowe agencje dostaw i agencje informacyjne zajmujące się surowcami krytycznymi lub, wobec braku takich agencji, odpowiednie organy krajowe odpowiedzialne za tę kwestię, by wspierać zadania związane z monitorowaniem, określone w art. 19;
  - d) podgrupę zrzeszającą krajowe agencje ds. sytuacji kryzysowych i organy odpowiedzialne za zapasy strategiczne lub, wobec braku takich służb i organów, odpowiednie organy krajowe odpowiedzialne za tę kwestię, by wspierać **monitorowanie** zapasów strategicznych, o którym mowa w art. 22; **podgrupa ta może w szczególności zaprosić partnerów z państw trzecich o podobnych poglądach do wymiany najlepszych praktyk związanych z zapasami strategicznymi;**
  - da) **podgrupę zrzeszającą sojusze przemysłowe i inne zainteresowane strony z przemysłu, obejmującą cały łańcuch wartości surowców krytycznych, mającą wносить wkład w proces ewentualnego składania wniosków o wprowadzenie zmian w wykazie surowców strategicznych lub krytycznych przewidzianym w art. 3 ust. 3 i art. 4 ust. 4, a także w ocenę projektów strategicznych i partnerstw strategicznych zgodnie z art. 33; będą w niej również uczestniczyć przedstawiciele MŚP z różnych państw członkowskich, by omówić udział MŚP w łańcuchach wartości surowców oraz możliwości zwiększenia tego udziału;**
  - db) **podgrupę ds. dyskusji i koordynacji działań partnerstw strategicznych zgodnie z art. 33 oraz współpracy z innymi odpowiednimi forami koordynacyjnymi, w tym forami ustanowionymi w ramach strategii Global Gateway, a także z przedstawicielami przedsiębiorstw w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych; przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego i środowisk akademickich w stosownych przypadkach zaprasza się na posiedzenia tej podgrupy w charakterze obserwatorów.**
- 6a. **Rada regularnie informuje Parlament Europejski o swoich nadchodzących posiedzeniach, w tym posiedzeniach stałych lub tymczasowych podgrup, oraz o odpowiednich porządkach obrad.**

7. *Jeżeli Parlament Europejski nie uczestniczy w takich posiedzeniach, Rada regularnie informuje go o prowadzonych na nich dyskusjach.*

W stosownych przypadkach **członkowie Rady zapraszają ekspertów będących przedstawicielami przemysłu, społeczeństwa obywatelskiego, środowisk akademickich i związków zawodowych oraz inne osoby trzecie lub przedstawiciele państw trzecich, jak również przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych** do udziału w posiedzeniach stałych lub tymczasowych podgrup, o których mowa w ust. 6, jako obserwatorów lub do przedstawiania pisemnych opinii. **Szczególną wagę przywiązuje się do przedstawicieli MŚP, których zaprasza się do udziału we wszystkich posiedzeniach i dyskusjach dotyczących ich samych lub ich udziału w łańcuchu wartości surowców, zarówno na szczeblu Rady, jak i podgrupy.**

Wykonując swoje zadania, Rada zapewnia w stosownych przypadkach koordynację, współpracę i wymianę informacji z odpowiednimi strukturami reagowania kryzysowego i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej ustanowionymi na mocy prawa Unii.

8. Rada wprowadza środki niezbędne do zapewnienia bezpiecznego postępowania z informacjami poufnymi i szczególnie chronionymi informacjami handlowymi oraz bezpiecznego przetwarzania takich informacji **zgodnie z art. 44.**

9. Rada dokłada wszelkich starań, aby osiągnąć konsensus.

Rozdział 8

Przekazane uprawnienia i procedura komitetowa

Artykuł 36

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 2, art. 27 ust. 12, art. 28 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 i 5, powierza się Komisji na okres ośmiu lat od [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: miesiąc od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego **ośmioletniego** okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem danego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 2, art. 27 ust. 12, art. 28 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 i 5, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. Konsultacja z ekspertami z państw członkowskich następuje po konsultacji na podstawie art. 14.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 2, art. 27 ust. 12, art. 28 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 i 5 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyrażą sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformują Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o [dwa miesiące] z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 37

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ds. wdrażania [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do niniejszego aktu]. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Rozdział 9**Zmiany**

Artykuł 38

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2018/1724

W rozporządzeniu (UE) 2018/1724 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku I w kolumnie pierwszej dodaje się nowy wiersz „S. Projekty dotyczące surowców krytycznych”;
- 2) w załączniku I w kolumnie drugiej, w wierszu „S. Projekty dotyczące surowców krytycznych” dodaje się punkty w brzmieniu:

„1. informacje o procesie wydawania pozwoleń

2. informacje o usługach finansowych i inwestycyjnych

3. informacje o możliwościach finansowania na szczeblu Unii lub państwa członkowskiego

4. informacje o usługach wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej, w tym m.in. deklaracji podatkowej dotyczącej podatku dochodowego od osób prawnych, lokalnego prawa podatkowego lub prawa pracy”;

- 3) w załączniku II w kolumnie pierwszej dodaje się nowy wiersz „Projekty dotyczące surowców krytycznych”;

- 4) w załączniku II w kolumnie drugiej w wierszu „Projekty dotyczące surowców krytycznych” dodaje się punkt w brzmieniu:

„Procedura odnosząca się do wszystkich odpowiednich pozwoleń administracyjnych na planowanie, realizację i eksploatację projektów dotyczących wytwarzania technologii neutralnych emisyjnie, w tym pozwoleń na budowę, w zakresie chemikaliów i na podłączenie do sieci oraz ocen wpływu na środowisko i pozwoleń środowiskowych, jeżeli są wymagane, a także obejmująca wszystkie wnioski i procedury administracyjne”;

- 5) w załączniku II w kolumnie trzeciej w wierszu „Projekty dotyczące surowców krytycznych” dodaje się punkt w brzmieniu:

„Wszystkie rezultaty procedur, od potwierdzenia ważności wniosku do powiadomienia o kompleksowej decyzji w sprawie wyniku procedury przez odpowiedzialny właściwy organ krajowy”;

- 6) w załączniku III dodaje się punkt w brzmieniu:

„9) Właściwe organy krajowe, o których mowa w art. 8 ust. 1 [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do niniejszego rozporządzenia]”.

Artykuł 39

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2019/1020

W rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 ust. 5 tekst „(UE) 2016/425 (35) i (UE) 2016/426 (36)” zastępuje się tekstem: „(UE) 2016/425 (*), (UE) 2016/426 (**) i [(UE) [...] [rok przyjęcia niniejszego rozporządzenia]/...(***)”;

- 2) w załączniku I dodaje się punkt w brzmieniu: „X [Urząd Publikacji: proszę wstawić kolejny numer] Rozporządzenie (UE) .../... ustanawiające ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1020 [Urząd Publikacji: proszę podać dane publikacji niniejszego rozporządzenia] w zakresie, w jakim dotyczy ono wymogów określonych w art. 27, 28 lub 30 tego rozporządzenia.”.

Artykuł 40

Zmiana w rozporządzeniu (UE) 2018/858

W załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/858 wprowadza się następującą zmianę:

w części I w tabeli dodaje się pozycję w brzmieniu:

„[Urząd Publikacji: proszę wstawić kolejny numer pod nagłówkiem G]	Wymagania dotyczące obiegu zamkniętego magnesów trwałych	Rozporządzenie (UE) XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę podać dane dotyczące publikacji niniejszego rozporządzenia w Dz.U.]	X	X	X	X	X	X							X	X
--	--	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---	---

Artykuł 41

Zmiana w rozporządzeniu (UE) nr 168/2013

W załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 168/2013 wprowadza się następującą zmianę:

w części I w tabeli dodaje się pozycję w brzmieniu:

„[Urząd Publikacji: proszę wstawić kolejny numer pod nagłówkiem C1]	Wymagania dotyczące obiegu zamkniętego magnesów trwałych	Rozporządzenie (UE) XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę podać dane publikacji niniejszego rozporządzenia w Dz.U.]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Rozdział 10

Przepisy końcowe

Artykuł 42

Monitorowanie postępów

1. Komisja, uwzględniając stanowisko Rady, monitoruje postępy w realizacji celów określonych w art. 1 ust. 2 i publikuje przynajmniej raz na trzy lata sprawozdanie zawierające informacje o postępach Unii w osiągnięciu tych celów.

Pierwsze sprawozdanie sporządza się do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: cztery lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera ilościowe informacje o postępach Unii w osiągnięciu wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. a) i b).

2a. Zadania dotyczące monitorowania przewidziane w niniejszym artykule nie powodują nałożenia na przedsiębiorstwa ani inne podmioty gospodarcze w łańcuchu wartości surowców żadnych obowiązków dotyczących przekazywania informacji Komisji, organom wchodzącym w skład Rady ani żadnemu innemu organowi. Wszelkie informacje przekazywane przez przedsiębiorstwa zgodnie z niniejszym artykułem są przekazywane wyłącznie na zasadzie dobrowolności i są zawsze przetwarzane zgodnie z art. 44.

2b. Komisja stale monitoruje wdrożenie niniejszego rozporządzenia, aby zapobiec wszelkim niespójnościom między innymi przepisami prawa Unii a niniejszym rozporządzeniem. W tym celu Komisja publikuje do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] sprawozdanie na temat spójności niniejszego rozporządzenia z innymi przepisami prawa Unii.

Artykuł 43

Sprawozdania państw członkowskich

1. Państwa członkowskie co roku przesyłają Komisji sprawozdania zawierające informacje, o których mowa w art. 18 ust. 4, art. 20 ust. 1 i 2, art. 21 ust. 1, art. 22 ust. 5 i art. 25 ust. 6. Pierwsze sprawozdanie należy przesłać do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór sprawozdań, o których mowa w ust. 1. We wzorze tym można wskazać sposób wyrażenia informacji, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 37 ust. 2.
3. Informacje zawarte w sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1, należy traktować zgodnie z art. 44.

3a. Monitorowanie przewidziane w niniejszym artykule nie powoduje nałożenia na przedsiębiorstwa ani inne podmioty gospodarcze w łańcuchu wartości surowców żadnych obowiązków dotyczących przekazywania informacji Komisji, organom wchodzącym w skład Rady ani żadnemu innemu organowi. Wszelkie informacje przekazywane przez przedsiębiorstwa zgodnie z niniejszym artykułem są przekazywane wyłącznie na zasadzie dobrowolności i są zawsze przetwarzane zgodnie z art. 44.

Artykuł 44

Przetwarzanie informacji poufnych

1. Informacje uzyskane w trakcie wdrażania niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane wyłącznie na potrzeby niniejszego rozporządzenia i są chronione stosownymi przepisami unijnymi i krajowymi.
2. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej oraz innych szczególnie chronionych, poufnych i niejawnych informacji otrzymanych i wygenerowanych w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym w odniesieniu do zaleceń i środków, które należy zastosować, zgodnie z prawem Unii i odpowiednimi przepisami prawa krajowego.
3. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, by klauzule tajności informacji niejawnych dostarczanych lub wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia nie były obniżane ani znoszone bez uprzedniej pisemnej zgody wytwórcy.
4. Jeżeli państwo członkowskie stwierdzi, że prezentacja zagregowanych informacji w kontekście art. 21 może naruszać jego interesy w zakresie bezpieczeństwa narodowego, może w uzasadnionym wniosku sprzeciwić się ich prezentacji przez Komisję.
5. Komisja i organy krajowe, ich urzędnicy, pracownicy oraz inne osoby wykonujące pracę pod nadzorem tych organów zapewniają poufność informacji uzyskanych w trakcie wykonywania ich zadań i prowadzenia ich działań. Obowiązek ten obejmuje również wszystkich przedstawicieli państw członkowskich, obserwatorów, ekspertów oraz innych uczestników biorących udział w posiedzeniach Rady na podstawie art. 35.

Artykuł 45

Sankcje

W terminie 12 miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji za naruszenie niniejszego rozporządzenia oraz wprowadzają wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie powiadamiają niezwłocznie Komisję o tych przepisach i środkach, a także powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.

Artykuł 46

Ocena

1. Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: pięć lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja ocenia niniejsze rozporządzenie pod kątem określonych w nim celów i przedstawia sprawozdanie na ten temat Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.

2. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1, ocenia się co najmniej stosowność ustanawiania maksymalnych progów śladu środowiskowego surowców krytycznych, dla których przyjęto zasady obliczania i weryfikacji, **oraz potrzeby dalszego wzmocnienia łańcuchów wartości surowców krytycznych po 2030 r.**

Artykuł 47

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK ISurowce strategiczne

SEKCJA 1

WYKAZ SUROWCÓW STRATEGICZNYCH

Następujące surowce uznaje się za strategiczne:

-a) Aluminium [Popr. 5]

- a) Bizmut
- b) Bor – jakość metalurgiczna
- c) Kobalt
- d) Miedź
- e) Gal
- f) German
- g) Lit – w standardzie wymaganym dla baterii
- h) Magnez metaliczny
- i) Mangan – w standardzie wymaganym dla baterii
- j) Grafit naturalny – w standardzie wymaganym dla baterii
- k) Nikiel – w standardzie wymaganym dla baterii
- l) Platynowce
- m) Metale ziem rzadkich do produkcji magnesów (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm i Ce)
- n) Krzem metaliczny
- o) Tytan metaliczny
- p) Wolfram

SEKCJA 2

METODYKA SELEKCJI SUROWCÓW STRATEGICZNYCH

1. Znaczenie strategiczne określa się na podstawie znaczenia surowca dla transformacji ekologicznej i cyfrowej, a także zastosowań obronnych i kosmicznych, uwzględniając:
  - a) liczbę technologii strategicznych wykorzystujących dany surowiec jako materiał wsadowy;
  - b) ilość surowca potrzebną do wytworzenia odpowiednich technologii strategicznych;
  - c) oczekiwany globalny popyt na odpowiednie technologie strategiczne.
2. Prognozowany wzrost popytu ($D_{F/C}$) oblicza się następująco:

$$D_{F/C} = \frac{DF}{GS}$$

gdzie:

D_F oznacza prognozę popytu na surowiec w roku referencyjnym;

GS oznacza światową roczną produkcję surowca w okresie referencyjnym.

3. Trudności w zwiększaniu produkcji określa się, biorąc pod uwagę co najmniej:

a) obecną skalę produkcji (PS) surowca w okresie referencyjnym obliczoną następująco:

$$PS = \log_{10}(GS)$$

gdzie:

$\log_{10}$ oznacza logarytm dziesiętny;

GS oznacza światową roczną produkcję surowca w okresie referencyjnym;

b) stosunek zasobów surowca do produkcji (R/P), obliczony następująco:

$$R/P = \frac{R}{GS}$$

gdzie:

R oznacza znane zasoby możliwych do wydobycia z ekonomicznego punktu widzenia zasobów geologicznych surowca;

GS oznacza światową roczną produkcję surowca w okresie referencyjnym.

ZAŁĄCZNIK IISurowce krytyczne

SEKCJA 1

WYKAZ SUROWCÓW KRYTYCZNYCH

Następujące surowce uznaje się za krytyczne:

- a) Antymon
- b) Arsen
- c) Boksyt
- d) Baryt
- e) Beryl
- f) Bizmut
- g) Bor
- h) Kobalt
- i) Węgiel koksowy
- j) Miedź
- k) Skaleń
- l) Fluoryt
- m) Gal
- n) German
- o) Hafn
- p) Hel
- q) Metale ciężkie ziem rzadkich
- r) Metale lekkie ziem rzadkich
- s) Lit
- t) Magnez
- u) Mangan
- v) Grafit naturalny
- w) Nikiel – w standardzie wymaganym dla baterii
- x) Niob
- y) Fosforyt
- z) Fosfor
- aa) Platynowce
- bb) Skand
- cc) Krzem metaliczny
- dd) Stront

- ee) Tantal
- ff) Tytan metaliczny
- gg) Wolfram
- hh) Wanad

SEKCJA 2

OBLICZANIE ZNACZENIA GOSPODARCZEGO ORAZ RYZYKA DLA DOSTAW

1. Znaczenie gospodarcze (EI) surowca oblicza się następująco:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

gdzie:

A_s oznacza udział zastosowania końcowego surowca w sektorze NACE (na poziomie 2 cyfr);

Q_s oznacza wartość dodaną odpowiedniego sektora w klasyfikacji NACE (na poziomie 2 cyfr);

SI_{EI} oznacza wskaźnik zastępowalności związany ze znaczeniem gospodarczym.

2. Wskaźnik zastępowalności surowca związany ze znaczeniem gospodarczym (SI_{EI}) oblicza się następująco:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SCP_{i,a} * Sub-share_{i,a} * Share_a$$

gdzie:

i oznacza pojedynczy materiał stanowiący substytut;

a oznacza pojedyncze zastosowanie surowca;

SCP oznacza parametr określający skuteczność kosztową substytutu;

Share oznacza udział surowców w zastosowaniu końcowym;

Subshare oznacza podudział każdego substytutu w poszczególnych zastosowaniach.

3. Ryzyko dla dostaw (SR) surowca oblicza się następująco:

$$SR = \left[(HHI_{WGI,GS}) * \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,EU\ sourcing}) * \left(1 - \frac{IR}{2} \right) \right] * (1 - EoL_{RR}) * SI_{SR}$$

gdzie:

GS oznacza światową roczną produkcję surowca w okresie referencyjnym;

EU sourcing oznacza faktyczne zaopatrzenie UE, tj. produkcję wewnętrzną UE plus produkcję innych państw prowadzących wywóz do UE;

HHI oznacza indeks Herfindahla-Hirschmanna (stosowany jako wskaźnik zastępczy dla koncentracji w danym państwie);

WGI oznacza World Governance Index (światowy wskaźnik rządów) (stosowany jako wskaźnik zastępczy dla rządów poszczególnych państw);

t oznacza parametr handlowy korygujący WGI, który określa się z uwzględnieniem potencjalnych należności celnych wywozowych (ewentualnie złagodzonych przez obowiązującą umowę handlową), fizycznych kontyngentów wywozowych lub ograniczeń wywozowych nałożonych przez państwo;

IR oznacza uzależnienie od przywozu;

EoL_{RIR} oznacza wskaźnik udziału surowca pochodzącego z recyklingu po wycofaniu z eksploatacji, czyli stosunek wsadu materiałów wtórnych (z recyklingu odpadów) do łącznego wsadu surowca (pierwotnego i wtórnego);

SI_{SR} oznacza wskaźnik zastępowalności powiązany z ryzykiem dla dostaw.

4. Uzależnienie od przywozu surowców oblicza się następująco:

$$IR = \frac{Import - Export}{Domestic\ production + Import - Export}$$

5. Indeks Herfindahla-Hirschmanna (HHI_{WGI}) surowca oblicza się następująco:

$$(HHI_{WGI,t})_{GS\ or\ EU\ sourcing} = \sum_c (S_c)^2 WGI_c * t_c$$

gdzie:

S_c oznacza udział państwa c w światowych dostawach surowca (lub w zaopatrzeniu UE w ten surowiec);

WGI_c oznacza wskaźnik WGI skalowany dla państwa c ;

t_c oznacza parametr handlowy państwa korygujący WGI, który określa się z uwzględnieniem potencjalnych należności celnych wywozowych (ewentualnie złagodzonych przez obowiązującą umowę handlową), fizycznych kontyngentów wywozowych lub ograniczeń wywozowych nałożonych przez państwo.

6. Wskaźnik zastępowalności surowca powiązany z ryzykiem dla dostaw (SI_{SR}) oblicza się następująco:

$$SI_{SR} = \sum_i [(SP_i * SCr_i * SCo_i)^{1/3} \sum_a Sub-share_{i,a} * Share_a]$$

gdzie:

i oznacza pojedynczy materiał stanowiący substytut;

a oznacza pojedyncze zastosowanie materiału kandydującego;

SP oznacza produkcję substytutu, odzwierciedlenie globalnej produkcji substytutu i samego materiału;

SCr oznacza krytyczność substytutu, z uwzględnieniem tego, czy sam substytut jest surowcem krytycznym;

SCo oznacza produkcję uboczną substytutu, z uwzględnieniem tego, czy substytut jest produktem podstawowym lub jest wydobywany jako produkt uboczny;

$Share$ oznacza udział materiałów kandydujących w zastosowaniu końcowym;

$Sub-share$ oznacza podudział każdego substytutu w poszczególnych zastosowaniach.

7. Jeżeli zmiany strukturalne lub statystyczne wpływają na pomiar znaczenia gospodarczego i ryzyka dla dostaw w ujęciu horyzontalnym w odniesieniu do wszystkich ocenianych materiałów, należy skorygować odpowiednie wartości w celu wyrównania tych zmian.

Obliczenia opierają się na średniej z ostatnich 5 lat, dla których są dostępne dane. Uwzględnia się priorytet, jakość i dostępność danych.

ZAŁĄCZNIK III**Ocena kryteriów uznania w odniesieniu do projektów strategicznych**

1. To, czy projekt w Unii spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. a), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:

- a) czy projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. a) **lub do zastąpienia surowców strategicznych w łańcuchu wartości technologii strategicznych, gdy jednocześnie podejmowane będą środki służące osiągnięciu śladu środowiskowego podobnego lub niższego niż ślad zastępowanego surowca;**
- b) **jeżeli projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. a)** – czy przyczynia się do utrzymania lub zwiększenia zdolności Unii w stosunku do rocznego zużycia surowców strategicznych w Unii, z uwzględnieniem przewidywanego wzrostu zużycia w Unii;

ba) czy projekt nie stanowi przeszkody w osiągnięciu celów klimatycznych Unii na lata 2030 i 2050.

Wkład projektu w osiągnięcie odpowiedniego wskaźnika referencyjnego dotyczącego zdolności ocenia się z uwzględnieniem biznesplanu projektu oraz uzupełniających informacji technicznych zawartych we wniosku, a także szacowanego czasu wprowadzenia projektu na rynek.

2. To, czy projekt w państwie trzecim spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. a), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:

- a) czy projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. b), do utrzymania odporności unijnych dostaw surowców strategicznych **lub do dostarczania do Unii technologii strategicznych dzięki zastępowaniu surowców strategicznych w łańcuchu wartości technologii strategicznych;**
- b) czy mające zastosowanie ramy prawne lub inne warunki dają pewność, że handel i inwestycje związane z projektem nie zostaną zakłócone, biorąc pod uwagę w szczególności, czy Unia zawarła z danym państwem trzecim partnerstwo strategiczne, o którym mowa w art. 33, lub umowę handlową zawierającą rozdział dotyczący surowców, oraz czy są one zgodne ze wspólną polityką handlową Unii;
- c) na ile istnieją przedsiębiorstwa, które zawarły lub mają zamiar zawrzeć umowy odbioru z promotorem projektu, by wykorzystywać lub przetwarzać surowce strategiczne wyprodukowanych dzięki odpowiednim projektom w Unii;
- d) czy projekt jest zgodny z celami Unii w zakresie współpracy na rzecz rozwoju i polityki zagranicznej.

Wkład projektu w osiągnięcie odpowiedniego wskaźnika referencyjnego dotyczącego zdolności, o którym mowa w lit. a), ocenia się z uwzględnieniem biznesplanu projektu oraz uzupełniających informacji technicznych zawartych we wniosku, a także szacowanego czasu wprowadzenia projektu na rynek oraz udziału wyników projektu objętych obowiązującymi lub potencjalnymi umowami odbioru, o których mowa w lit. c). Dowody powiązane z lit. c) mogą obejmować umowy, listy intencyjne lub protokoły ustaleń.

3. To, czy projekt spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. b), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:

- a) jakości przeprowadzonych studiów wykonalności dotyczących potencjału rozwoju projektu;
- b) tego, czy technologię, która ma być wykorzystana, wypróbowano w odpowiednim środowisku.

Studia wykonalności, o których mowa w lit. a), mają na celu:

- a) ocenę, czy proponowany projekt ma szansę powodzenia, na podstawie analizy czynników technologicznych i środowiskowych;
- b) określenie potencjalnych kwestii i problemów technicznych, które mogą pojawić się w trakcie realizacji projektu.

Konieczne mogą okazać się dalsze badania w celu potwierdzenia wykonalności projektu.

4. To, czy projekt spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. c), ocenia się, biorąc pod uwagę **w stosownych przypadkach** zgodność projektu z następującymi przepisami Unii lub instrumentami międzynarodowymi:
- a) [Urząd Publikacji: proszę wstawić: odesłanie do dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju] w zakresie, w jakim ma zastosowanie do promotora projektu;
  - b) [Urząd Publikacji: proszę wstawić: odesłanie do dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju] w zakresie, w jakim ma zastosowanie do promotora projektu;
  - c) trójstronną deklaracją Mop zawierającą zasady dotyczące przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej;
  - d) wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności służącej odpowiedzialnemu prowadzeniu działalności gospodarczej, zwłaszcza wytycznymi dotyczącymi walki z korupcją;
  - e) wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka;
  - f) wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności w zakresie istotnego angażowania interesariuszy w sektorze wydobywczym;
  - g) zasadami OECD dotyczącymi ładu korporacyjnego;
  - h) wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych;
  - i) wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka;
- ia) zasadami dobrowolnej, wcześniejszej i świadomej zgody zapisanymi w Deklaracji ONZ o prawach ludności rdzennej, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 2007 r. [Popr. 11]**

Promotorzy projektu mogą również potwierdzić zgodność z kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. c):

- a) przedstawiając dowody potwierdzające, że projekt uzyskał indywidualny certyfikat w uznanym systemie, o którym mowa w art. 29, lub
  - b) zobowiązując się do uzyskania dla projektu certyfikacji w uznanym systemie, o którym mowa w art. 29, i przedstawiając wystarczające dowody potwierdzające, że po wdrożeniu projekt będzie mógł spełniać kryteria takiej certyfikacji;
- ba) w przypadku projektów w Unii – zobowiązując się, że po wdrożeniu projekt będzie zgodny z odpowiednimi przepisami prawa Unii.**
5. To, czy projekt w Unii spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. d), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:
- a) czy w projekcie uczestniczą przedsiębiorstwa z różnych państw członkowskich;
  - b) czy również potencjalni odbiorcy są zlokalizowani w więcej niż jednym państwie członkowskim;
  - c) wpływu na dostępność surowców strategicznych dla dalszych użytkowników w więcej niż jednym państwie członkowskim.
6. To, czy projekt w państwie trzecim spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), ocenia się z uwzględnieniem zakresu, w jakim projekt przyczynia się w odpowiednim państwie trzecim do:
- a) wsparcia więcej niż jednego etapu łańcucha wartości surowców w tym państwie lub większym regionie w jego obrębie;
  - b) wsparcia inwestycji prywatnych w krajowy łańcuch wartości surowców;
  - c) zapewnienia szerszych korzyści gospodarczych lub społecznych, w tym tworzenia miejsc pracy.

ZAŁĄCZNIK IVKryteria dotyczące systemów certyfikacji

Uznany system certyfikacji spełnia następujące kryteria:

- a) jest otwarty na przejrzystych, sprawiedliwych i niedyskryminacyjnych warunkach dla wszystkich podmiotów gospodarczych, które chcą i mogą spełnić wymogi systemu, **i jest zarządzany wielostronnie;**
- b) wymogi dotyczące certyfikacji **muszą być spójne z całym prawem UE** i obejmują:
  - (i) wymogi zapewniające praktyki zrównoważone środowiskowo **przed operacją, w trakcie operacji i po jej zakończeniu**, w tym wymogi zapewniające zarządzanie środowiskowe oraz łagodzenie skutków **w następujących kategoriach ryzyka środowiskowego:**
    - (i) **powietrze, w tym zanieczyszczenie powietrza takie jak emisja gazów cieplarnianych;**
    - (ii) **woda, w tym dno morskie i środowisko morskie oraz zanieczyszczenie wody, użytkowanie wody, ilości wody (powodzie lub susze) i dostęp do wody,**
    - (iii) **gleba, w tym zanieczyszczenie gleby, erozja gleby, użytkowanie gruntów i degradacja gruntów;**
    - (iv) **różnorodność biologiczna, w tym szkody w siedliskach, wśród zwierząt dzikich, w roślinności i w ekosystemach, w tym w usługach ekosystemowych;**
    - (v) **substancje niebezpieczne;**
    - (vi) **hałas i wibracje;**
    - (vii) **bezpieczeństwo zakładów produkcyjnych;**
    - (viii) **zużycie energii;**
    - (ix) **odpady i pozostałości;**
  - (ii) wymogi zapewniające odpowiedzialne społecznie praktyki, w tym poszanowanie praw człowieka i praw pracowniczych, **w tym życia społecznego ludności rdzennej;**
  - (iii) wymogi zapewniające uczciwość biznesową i przejrzystość, w tym wymogi dotyczące stosowania prawidłowego zarządzania kwestiami finansowymi, środowiskowymi i społecznymi, **oraz polityka przeciwdziałania korupcji i łapownictwu zgodnie z wytycznymi OECD przedstawionymi w pkt 4 załącznika III;**
- c) weryfikacja i monitorowanie zgodności są obiektywne, oparte na międzynarodowych, unijnych lub krajowych normach, wymogach i procedurach, i prowadzone niezależnie od danego podmiotu gospodarczego;
- d) obejmuje wystarczające wymogi i procedury zapewniające kompetencje i niezależność odpowiedzialnych weryfikatorów;
- da) **obejmuje wymogi dotyczące zapewnienia sprawozdania z audytu ustanowionego na poziomie obiektu.**

ZAŁĄCZNIK V

Ślad środowiskowy

1. Definicje

Na potrzeby niniejszego załącznika stosuje się następujące definicje:

- a) „dane dotyczące działalności” oznaczają informacje o procesach w modelowaniu analizy zbioru wejść i wyjść (LCI). Każdy zagregowany wynik LCI łańcuchów procesu reprezentujący działania wykonane w procesie mnoży się przez odpowiednie dane dotyczące działalności, a następnie łączy w celu uzyskania śladu środowiskowego związanego z tym procesem;
- b) „zestawienie podstawowych materiałów” oznacza wykaz surowców, podzespołów, zespołów pośrednich, podkomponentów, części i ilości każdego z tych elementów potrzebnych do wytworzenia produktu objętego badaniem;
- c) „dane dotyczące przedsiębiorstwa” oznaczają bezpośrednio zmierzone lub zgromadzone dane z jednego lub wielu obiektów (dane specyficzne dla danego miejsca), reprezentatywne dla działań przedsiębiorstwa; jest to synonim terminu „dane pierwotne”;
- d) „metoda oceny skutków” oznacza protokół ilościowego przełożenia danych z analizy zbioru wejść i wyjść na udział w danym wpływie na środowisko;
- e) „kategoria wpływu” oznacza klasę wykorzystania zasobów lub wpływu na środowisko, z którą związane są dane z analizy zbioru wejść i wyjść;
- f) „cykl życia” oznacza kolejne i wzajemnie powiązane etapy w systemie produktu od pozyskania surowców lub ich wytworzenia z zasobów naturalnych po ostateczne unieszkodliwienie produktu (ISO 14040:2006);
- g) „analiza zbioru wejść i wyjść (LCI)” oznacza połączony zestaw wymian przepływów podstawowych, przepływów odpadów i przepływów produktów w zbiorze danych z analizy zbioru wejść i wyjść;
- h) „zbiór danych z analizy zbioru wejść i wyjść (LCI)” oznacza dokument lub plik zawierający informacje o cyklu życia danego produktu lub innego zjawiska lub przedmiotu (np. miejsca, procesu) obejmujące metadane opisowe oraz ilościową analizę zbioru wejść i wyjść; zbiorem danych z analizy zbioru wejść i wyjść może być zbiór danych dotyczących procesów jednostkowych, częściowo zagregowany lub zagregowany zbiór danych;
- i) „dane wtórne” oznaczają dane niepochodzące z konkretnego procesu w łańcuchu dostaw przedsiębiorstwa wykonującego badanie śladu środowiskowego; termin ten odnosi się do danych, które nie są gromadzone, mierzone ani szacowane bezpośrednio przez przedsiębiorstwo, ale pozyskiwane z bazy danych osoby trzeciej dotyczących analizy zbioru wejść i wyjść lub też z innych źródeł; dane wtórne obejmują dane uśrednione dla danej branży (np. pochodzące z opublikowanych danych o produkcji, ze statystyk rządowych oraz od stowarzyszeń branżowych, badań literatury, badań technicznych i patentów, a także mogą opierać się na danych finansowych oraz zawierać dane przybliżone oraz inne dane ogólne); dane pierwotne przechodzące etap agregacji poziomej uważa się za dane wtórne;
- j) „granica systemu” oznacza aspekty objęte lub nieobjęte badaniem cyklu życia.

Ponadto w zasadach obliczania śladu środowiskowego surowca krytycznego uwzględnia się wszelkie dalsze definicje niezbędne do ich interpretacji.

2. Zakres stosowania

W tym załączniku przedstawiono zasadnicze elementy obliczania śladu środowiskowego surowców krytycznych.

Zasady obliczania śladu środowiskowego określonych surowców krytycznych opierają się na zasadniczych elementach przedstawionych w tym załączniku, z uwzględnieniem wiarygodnych naukowo metod oceny i odpowiednich międzynarodowych norm oceny cyklu życia.

Obliczanie śladu środowiskowego surowca krytycznego opiera się na zestawieniu podstawowych materiałów, energii, metod produkcji i materiałów pomocniczych użytych w obiektach uczestniczących w produkcji surowca krytycznego.

Ustalając zasady obliczania śladu środowiskowego określonych surowców krytycznych, Komisja zmierza do zapewnienia spójności z zasadami obliczania śladu środowiskowego **produktów pośrednich i końcowych, w których** wykorzystuje się odpowiednie surowce krytyczne.

3. Deklarowana jednostka

Deklarowaną jednostką jest 1 kg danego rodzaju surowca krytycznego.

W zasadach obliczania śladu środowiskowego określonych surowców krytycznych można określić wyższą lub niższą deklarowaną jednostkę, wyrażoną w kg, by uwzględnić w stosownych przypadkach charakter lub wykorzystanie odpowiedniego surowca krytycznego.

Wszystkie ilościowe dane dotyczące wejść i wyjść zgromadzone przez wytwórcę w celu ilościowego określenia śladu węglowego oblicza się w odniesieniu do tej deklarowanej jednostki.

4. Granice systemu

Wydobycie, zagęszczenie i rafinacja to trzy etapy cyklu życia, które należy uwzględnić w granicach systemu pierwotnych surowców krytycznych wraz z następującymi procesami (jeżeli dotyczą konkretnego surowca):

- a) procesy na wyższych szczeblach łańcucha dostaw, takie jak wydobycie rudy do produkcji surowca, produkcja i dostawa (**w tym** transport) substancji chemicznych, procesy pomocnicze, produkcja i dostawa (**w tym** transport) paliw, produkcja i dostawa energii elektrycznej oraz transport materiałów w pojazdach nienależących do danej organizacji **ani przez nią nieobsługiwanych**;
- b) transport rudy, koncentratów i surowców w pojazdach należących do danej organizacji lub przez nią eksploatowanych;
- c) składowanie rudy, koncentratów i surowców;
- d) kruszenie i oczyszczanie rudy;
- e) produkcja koncentratu surowca;
- f) wydobycie metali (metodami chemicznymi, fizycznymi lub biologicznymi);
- g) wytapianie;
- h) konwertowanie metali;
- i) oczyszczanie żużlu;
- j) rafinacja metali;
- k) elektroliza metali;
- l) odlewanie lub pakowanie metali;
- m) przetwarzanie zużytych materiałów i żużlu;
- n) wszystkie powiązane procesy pomocnicze, takie jak oczyszczanie ścieków (na miejscu, w tym uzdatnianie wód procesowych, woda z bezpośredniego chłodzenia i powierzchniowe wody odpływowe), systemy redukcji emisji gazów (w tym pierwotnych i wtórnych gazów odlotowych), kotły (w tym wstępne oczyszczanie wody zasilającej) oraz logistyka wewnętrzna.

W granicach systemu wtórnych surowców krytycznych (określających etap cyklu życia recyklingu) należy uwzględnić następujące procesy (jeżeli dotyczą danego surowca uzyskanego z recyklingu):

- a) procesy na wyższych szczeblach łańcucha dostaw, takie jak wytworzenie surowca wsadowego (złom i koncentraty miedzi pierwotnej), produkcja i dostawa (transport) substancji chemicznych, procesy pomocnicze, produkcja i dostawa (transport) paliw, produkcja i dostawa energii elektrycznej oraz transport materiałów w pojazdach nienależących do danej organizacji;
- b) transport koncentratów i złomu w pojazdach należących do danej organizacji lub przez nią eksploatowanych;
- c) składowanie złomu, koncentratów i surowców;
- d) wstępne przetwarzanie materiałów wtórnych;
- e) wytapianie;
- f) konwertowanie metali;
- g) rafinacja metali;
- h) elektroliza metali;
- i) odlewanie lub pakowanie metali;
- j) przetwarzanie zużytych materiałów;
- k) wszystkie powiązane procesy pomocnicze, takie jak oczyszczanie ścieków (na miejscu, w tym uzdatnianie wód procesowych, wody z bezpośredniego chłodzenia i powierzchniowe wody odpływowe), systemy redukcji emisji gazów (w tym pierwotnych i wtórnych gazów odlotowych), kotły (w tym wstępne oczyszczanie wody zasilającej) oraz logistyka wewnętrzna.

Z obliczeń dotyczących śladu środowiskowego należy wyłączyć etap użytkowania lub etap wycofania z użytku, ponieważ odpowiedzialny podmiot gospodarczy nie ma na ten etap bezpośredniego wpływu. Można wyłączyć inne procesy, jeżeli ich wkład w ślad środowiskowy danego surowca krytycznego jest zaniedbywalny.

5. Kategorie wpływu

W zasadach dokonywania obliczeń należy określić kategorię **lub kategorie** wpływu, które muszą być uwzględnione w obliczeniu śladu środowiskowego **oraz emisji gazów cieplarnianych**. Wybór powinien opierać się na analizie aspektów o kluczowym oddziaływaniu na środowisko przeprowadzonej zgodnie z naukowo uzasadnionymi metodami opracowanymi na poziomie międzynarodowym oraz z uwzględnieniem:

- a) względnego znaczenia różnych wpływów, w tym ich względnego znaczenia dla █ wpływu na klimat i środowisko;
- b) potrzeb przedsiębiorstw niższego szczebla, które chcą informować o śladzie środowiskowym stosowanych przez siebie surowców krytycznych.

6. Korzystanie ze zbiorów danych dotyczących przedsiębiorstwa i wtórnych zbiorów danych

W zasadach wykonywania obliczeń należy określić korzystanie ze zbiorów danych dotyczących przedsiębiorstwa lub wtórnych zbiorów danych w odniesieniu do wszystkich istotnych procesów i materiałów. **Jeżeli zasady obliczeń dopuszczają możliwość wyboru między zbiorem danych dotyczących przedsiębiorstwa a zbiorem danych wtórnych, wystarczającą zachętą do korzystania ze zbioru danych dotyczących przedsiębiorstwa powinna być metoda obliczeniowa.**

Korzystanie z danych dotyczących przedsiębiorstwa jest wymagane przynajmniej w przypadku procesów, na które odpowiedzialny podmiot ma bezpośredni wpływ i które mają największy udział w odpowiednich kategoriach wpływu.

Dane dotyczące działalności przedsiębiorstwa muszą być wykorzystywane w połączeniu z odpowiednimi wtórnymi zbiorami danych zgodnymi ze śladem środowiskowym. W zasadach wykonywania obliczeń należy określić, czy dozwolone jest pobieranie próbek, zgodnie z kryteriami przewidzianymi w naukowo uzasadnionych metodach opracowanych na poziomie międzynarodowym.

Zmiana w zestawieniu podstawowych materiałów lub koszyku energetycznym wykorzystywanych do produkcji danego rodzaju surowców krytycznych wymaga ponownego obliczenia śladu środowiskowego.

Do obliczania intensywności emisji dwutlenku węgla dla energii wykorzystywanej na różnych etapach procesu zgodnie z wykazem w pkt 4 wykorzystuje się dane dotyczące średniej emisji gazów cieplarnianych w koszyku energetycznym kraju lub – tam, gdzie to możliwe – regionu, w którym dana działalność lub dany proces miały miejsce. Niższe współczynniki emisji stosuje się tylko wtedy, gdy podmiot gospodarczy może skutecznie udowodnić, że jego indywidualne procesy lub dostawy energii są mniej emisyjne niż średnia koszyka energetycznego danego państwa lub – tam, gdzie to możliwe – regionu. Należy to udowodnić, wskazując bezpośrednie połączenie z producentem energii odnawialnej lub producentem o niższej intensywności emisji dwutlenku węgla lub umowę wykazującą związek czasowy i powiązanie geograficzne między dostawami energii a jej wykorzystaniem przez podmiot gospodarczy, co potwierdza oświadczenie weryfikacyjne strony trzeciej.

Zasady obliczeń, które mają zostać opracowane w drodze aktu delegowanego, obejmują szczegółowe modelowanie następujących etapów cyklu życia:

- a) etap wydobycia, zagęszczenia i rafinacji surowców podstawowych;
- b) etap pozyskiwania i przetwarzania surowców wtórnych.

7. Metody oceny skutków

Ślad środowiskowy oblicza się przy użyciu naukowo uzasadnionych metod oceny skutków, w których uwzględnia się zmiany na poziomie międzynarodowym w odniesieniu do odpowiednich kategorii wpływu związanych ze zmianą klimatu, wodą, powietrzem, glebą, zasobami, użytkowaniem gruntów i toksycznością.

Wyniki przedstawia się jako wyniki charakteryzowane (bez normalizacji i ważenia).

8. Klasy efektywności pod względem śladu środowiskowego

W zależności od rozkładu wartości deklaracji dotyczących śladu środowiskowego surowców wprowadzonych do obrotu na rynku wewnętrznym określona zostanie merytorycznie istotna liczba klas efektywności – z kategorią A jako najwyższą klasą o najmniejszym wpływie na cykl życia – aby umożliwić rozróżnienie między produktami obecnymi na rynku. Określenie progu i rozpiętości każdej klasy efektywności będzie oparte na rozkładzie efektywności odpowiednich surowców krytycznych wprowadzonych do obrotu w ciągu poprzednich 3 lat, oczekiwanym postępie technologicznym oraz innych czynnikach technicznych, które należy określić.

Co trzy lata Komisja prowadzi przegląd liczby klas efektywności i progów je oddzielających, tak aby odzwierciedlały one cały czas rzeczywistość rynkową i jej przewidywane zmiany.

9. Ocena zgodności

W zasadach obliczania i weryfikacji należy określić odpowiednią procedurę oceny zgodności spośród modułów przewidzianych w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE, z uwzględnieniem dostosowań niezbędnych ze względu na dane materiały.

Określając stosowaną procedurę oceny zgodności, Komisja bierze pod uwagę następujące kryteria:

- a) stosowność danego modułu do rodzaju materiału oraz jego proporcjonalność do realizowanego interesu publicznego;
- b) dostępność kompetentnych i niezależnych stron trzecich mogących wykonywać potencjalne zadania związane z oceną zgodności przez stronę trzecią;
- c) gdy obowiązkowy jest udział strony trzeciej – potrzebę zapewnienia producentowi możliwości wyboru między modułami zapewnienia jakości i modułami certyfikacji produktu określonymi w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE.

ZAŁĄCZNIK VI**Odpowiednie produkty, o których mowa w art. 27 ust. 1**

Poniższa tabela zawiera wykaz towarów sklasyfikowanych w Nomenklaturze scalonej określonej w załączniku I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87.
